

23.02.062.195

99-911790

24/1/22 - Οδηγίες + Επιδόση

20/1/22

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Αναφορά Αρ. 1/2022

Αναφορικά με το άρθρο 140 του Συντάγματος.

Μεταξύ

Προέδρου της Δημοκρατίας
Αιτητή

- και -

Βουλής των Αντιπροσώπων
Καθ' ης η αίτηση

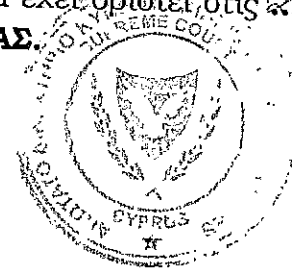
Αρχείο
24/1/22

Γνωμάτευση κατά πόσο ο νόμος με συνοπτικό τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ.6) Νόμος του 2021» είναι αντίθετος και ασύμφωνος με τα Άρθρα **61, 167, 169 και 179** του Συντάγματος, με την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών η οποία απορρέει από το Σύνταγμα, με το Δημοσιονομικό Σύμφωνο και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως με την Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου της 8^{ης} Νοεμβρίου 2011 σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (εφεξής « η Οδηγία 2011/85/ΕΕ»), την Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, ως έχει τροποποιηθεί (εφεξής « Η Οδηγία 2006/112ΕΚ»), την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (εφεξής « Η Οδηγία (ΕΕ) 2019/944») και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμό 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21^{ης} Μαΐου 2013, σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των Κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ (εφεξής « ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013»)

1. Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας
2. Βουλή των Αντιπροσώπων

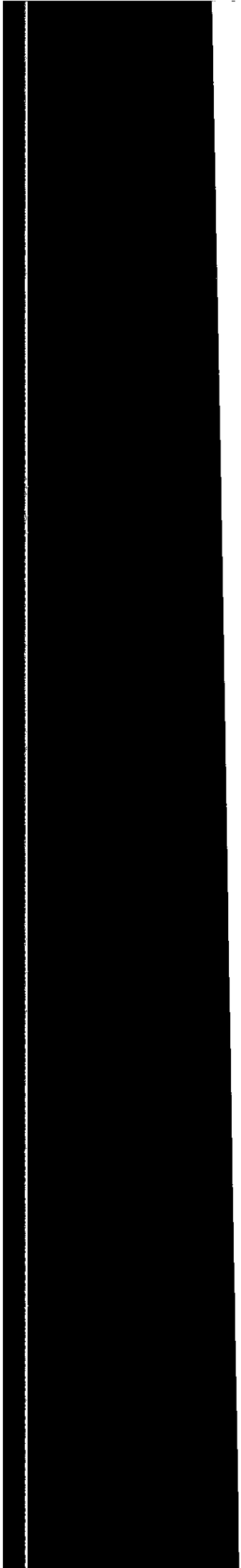
Ειδοποιείσθε ότι η πιο πάνω Αναφορά έχει οριστεί στις 24/1/22 και ώρα 12.00 μ.μ. για Οδηγίες ενώπιον της **ΠΛΗΡΟΥΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ** α Επιδόση.

19 Ιανουαρίου 2022

ΜΕΤΟΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ
[Signature]
ΑΡΧΙΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

[Signature]
Πρωτοκολλητής

23.02.062.199

FR

20/1/24

ΕΝΤΥΠΟ ΑΡΙΘΜΟΣ 1

(Form S.C. 1G)

ΑΙΤΗΣΗ

(Κανονισμός 4)

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Αναφορά Αριθ. 1/2022

Αναφορικά με το Άρθρο/τα Άρθρα (α) 140

του Συντάγματος

Μεταξύ:(β)

Προέδρου της Δημοκρατίας

Αιτητή

και

Βουλής των Αντιπροσώπων

Καθ' ης η αίτηση

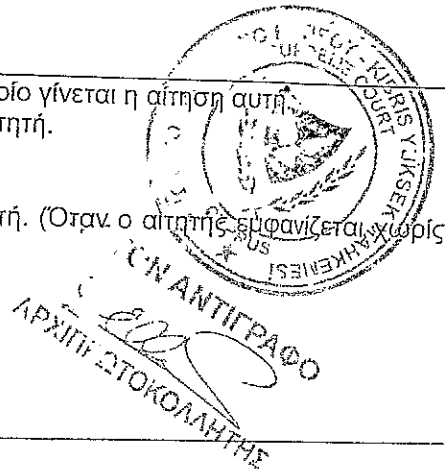
Προς: Βουλή των Αντιπροσώπων

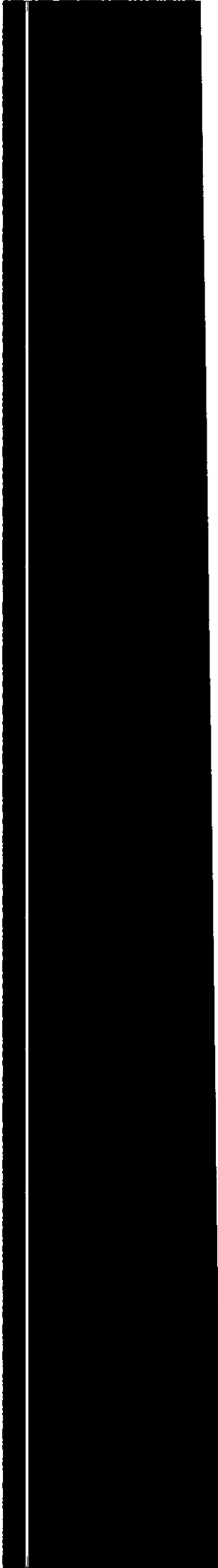
από (γ) Λευκωσία

Ειδοποιείτε ότι ο πιο πάνω Αιτητής ζητά από το Δικαστήριο την πιο κάτω θεραπεία: (δ)

Γνωμάτευση κατά πόσο ο νόμος με συνοπτικό τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ.6.) Νόμος του 2021» είναι αντίθετος και ασύμφωνος με τα Άρθρα 61, 167, 169 και 179 του Συντάγματος, με την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών η οποία απορρέει από το Σύνταγμα, με το Δημοσιονομικό Σύμφωνο και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως με την Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου της 8ης Νοεμβρίου 2011 σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (εφεξής «η Οδηγία 2011/85/ΕΕ»), την Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, ως έχει τροποποιηθεί (εφεξής «η Οδηγία 2006/112/ΕΚ»), την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (εφεξής «η Οδηγία (ΕΕ) 2019/944») και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ (εφεξής «ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013»).

- (α) Αναφέρετε το άρθρο ή τα άρθρα του Συντάγματος, με βάση το οποίο γίνεται η αίτηση αυτή.
- (β) Δηλώσετε το πλήρες όνομα, τη διεύθυνση και το επάγγελμα του αιτητή.
- (γ) Δηλώσετε την πλήρη διεύθυνση του καθ' ου η αίτηση.
- (δ) Δηλώσετε ειδικά την ζητούμενη θεραπεία.
- (ε) Εκθέσετε τα νομικά σημεία πάνω στα οποία βασίζεται η αίτηση αυτή. (Όταν ο αιτητής εμφανίζεται χωρίς συνήγορο δεν υποχρεώνεται να συμμορφωθεί με τούτο).

Η αίτηση αυτή βασίζεται πάνω στα πιο κάτω νομικά σημεία:-(ε)

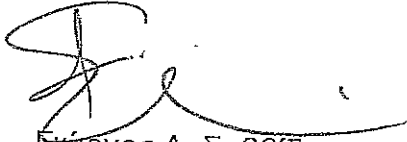
Τα νομικά σημεία επί των οποίων βασίζεται η παρούσα Αναφορά εκτίθενται στον επισυνημμένο Πίνακα.

Η αίτηση αυτή βασίζεται πάνω στα πιο κάτω γεγονότα:- (στ) :

Τα γεγονότα επί των οποίων βασίζεται η παρούσα Αναφορά εκτίθενται στην επισυνημμένη Έκθεση Γεγονότων.

Η διεύθυνση επίδοσης του αιτητή είναι:-(ζ) Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, Λευκωσία

(Υπογραφή)

Γιώργος Α. Σαββίδης
Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας
για Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Καταχωρίστηκε και σφραγίστηκε

σήμερα στις (η) 19

του (η) Ιανουαρίου 2022

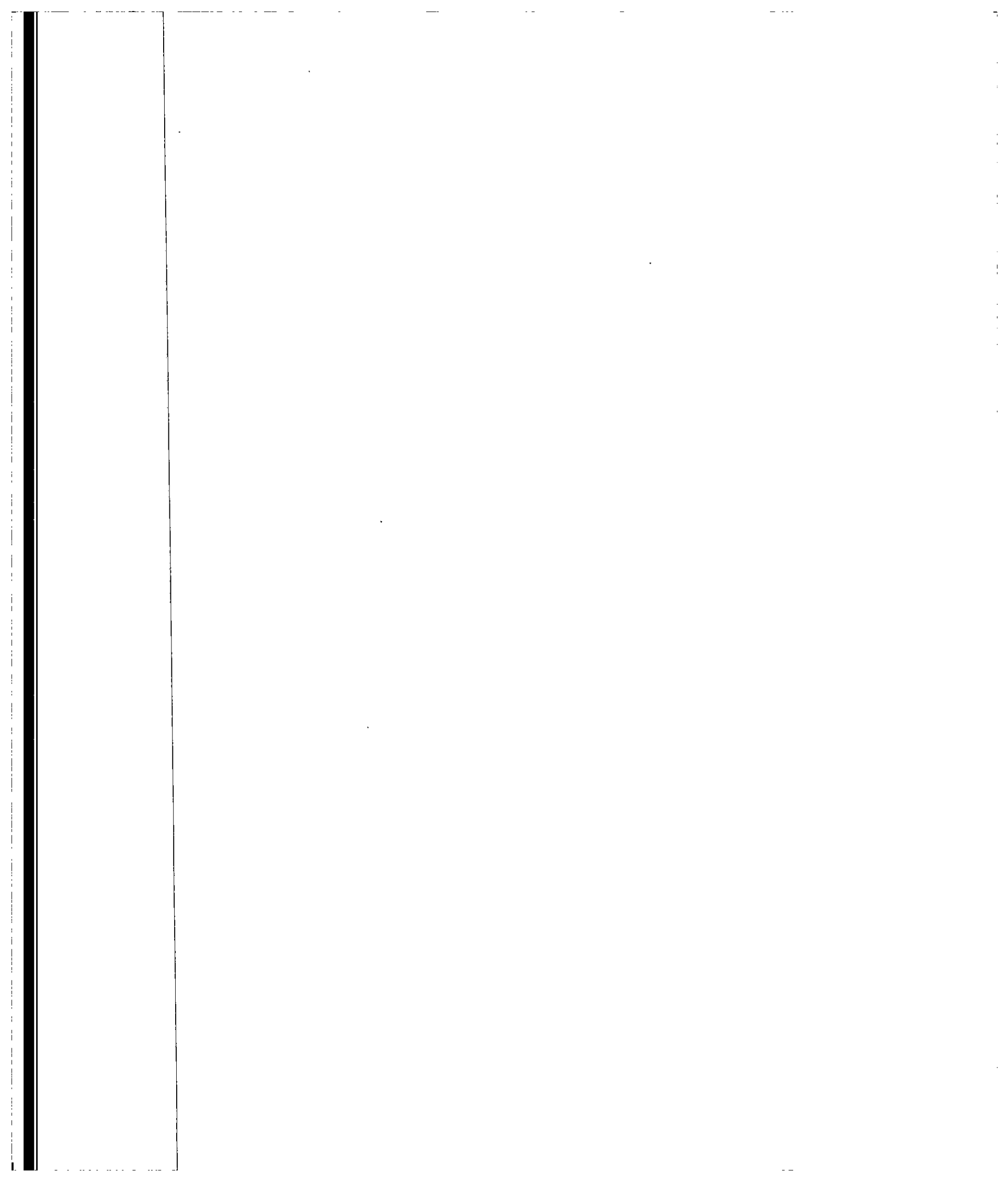
Αρχιπρωτοκολλητής

Ημερομηνία:

...19. Ιανουαρίου 2022

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ένσταση μπορεί να καταχωριστεί μέσα σε είκοσι μία (21) μέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης αυτής, είτε προσωπικά είτε μέσω συνηγόρου, με την παράδοση αυτής στον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου μαζί με αντίγραφο για επίδοση στον αιτητή και άλλο αντίγραφο για την ένορκη ομολογία επίδοσης.

-
- (στ) Εκθέσετε με συντομία όλα τα ουσιώδη γεγονότα, επί των οποίων η παρούσα αίτηση βασίζεται.
 (ζ) Δηλώσετε το πλήρες όνομα, τη διεύθυνση και το επάγγελμα κάποιου προσώπου μέσα στα δημοτικά όρια της Λευκωσίας, στο οποίο μπορούν να αφεθούν έγγραφα που προορίζονται για τον αιτητή.
 (η) Η ημερομηνία πρέπει να συμπληρωθεί από τον Αρχιπρωτοκολλητή.
 (θ) Διαγράψετε τις λέξεις εκείνες που ανάλογα με την περίπτωση δε χρειάζονται.

ΠΙΝΑΚΑΣ

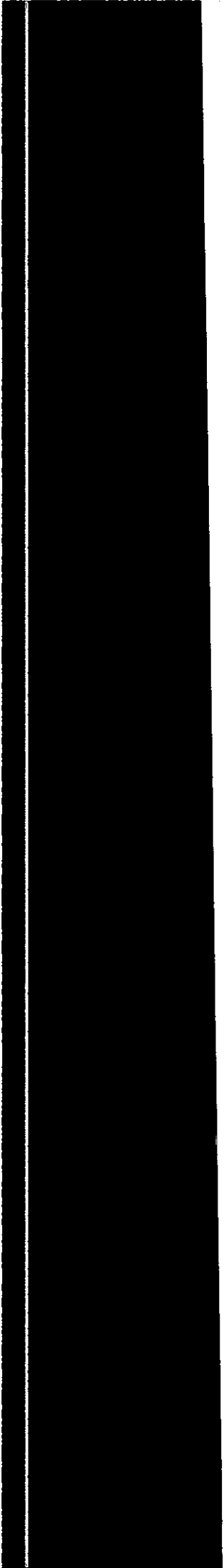
1. Ασυμβατότητα του αναφερόμενου Νόμου με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών και με τα Άρθρα 61, 167, 169 και 179 του Συντάγματος:

Ο αναφερόμενος Νόμος παραβιάζει την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, αφού οι αρμοδιότητες, που ανατίθενται στις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας οι οποίες ασκούν εκτελεστική εξουσία με βάση το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι τέτοιας μορφής που δεν είναι δυνατόν να αναληφθούν από την Βουλή των Αντιπροσώπων η οποία δεν έχει την αρμοδιότητα και την ικανότητα να αξιολογήσει την επίπτωση που θα έχει η εφαρμογή του αναφερόμενου Νόμου στις ευρύτερες υποχρεώσεις που έχει η Δημοκρατία με βάση το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Δημοκρατία υπόκειται σε δεσμεύσεις που επηρεάζουν την άσκηση της εθνικής οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής, βάσει των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από τη συμμετοχή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Στα πλαίσια της οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον συντονισμό, τον έλεγχο και την ορθή στόχευση των προσπαθειών που αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε μια σειρά μεταρρυθμίσεων, οι οποίες αναδεικνύουν τη σταθερότητα που πρέπει να διέπει το δημοσιονομικό σχεδιασμό. Στα τέλη του 2011, τέθηκε σε ισχύ η μεταρρύθμιση (μέρος του αποκαλούμενου «Εξάπτυχου»¹) του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με την αποφυγή, κατά το δυνατόν, μη βιώσιμων δημόσιων οικονομικών. Ακόμα μία μεταρρύθμιση σε αυτόν τον τομέα πολιτικής αποτελεί η Διακυβερνητική Συνθήκη για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (εφεξής «η ΣΣΣΔ»), συμπεριλαμβανομένου του «Δημοσιονομικού Συμφώνου», η οποία τέθηκε σε ισχύ στις αρχές του 2013. Επιπλέον, τον Μάιο του 2013 τέθηκαν σε ισχύ κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων (μέρος του αποκαλούμενου «Δίπτυχου»²).

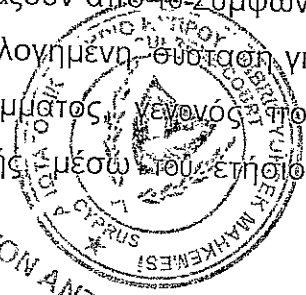
¹ (1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1175/2011 που τροποποιεί τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, (2) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2011 που τροποποιεί τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97, (3) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1173/2011, (4) Οδηγία 2011/85/ΕΕ, (5) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 και (6) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1174/2011.

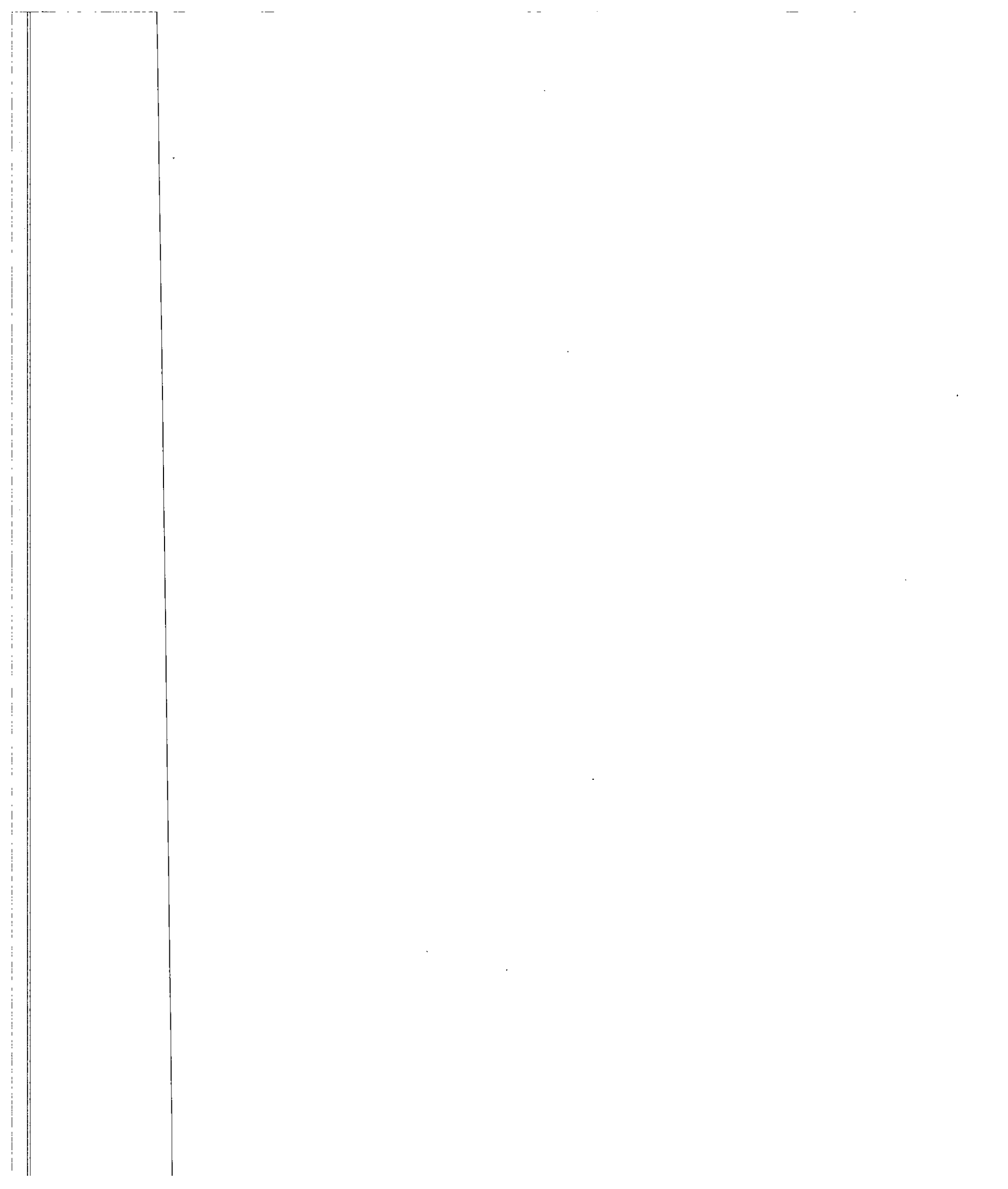
² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 472/2013.

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο είναι η σημαντικότερη διαδικασία συντονισμού και ελέγχου των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εν λόγω διαδικασία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2010 και τέθηκε επίσημα σε ισχύ το πρώτο εξάμηνο του 2011. Νομικά, στηρίζεται στα Άρθρα 121, 126, 136 και 148 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη δέσμη του Εξάπτυχου. Στηρίζεται κυρίως σε μη δεσμευτικές συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες αποκτούν, όμως, δεσμευτικό χαρακτήρα, όταν ένα κράτος μέλος τίθεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος ή υπερβολικών ανισορροπιών και σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του επιβάλλονται κυρώσεις. Στα πλαίσια αυτά, η Δημοκρατία καλείται να υποβάλλει κάθε χρόνο, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, βάσει των προνοιών του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στη βάση αυτού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συστάσεις για λήψη μέτρων από τη Δημοκρατία. Επίσης, γίνεται έλεγχος για τυχόν ύπαρξη μακροοικονομικών ανισορροπιών. Μέσω της διαδικασίας αυτής, συντονίζονται οι δημοσιονομικές, μακροοικονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές των κρατών μελών, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε αρχικό στάδιο της διαδικασίας κατάρτισης των εθνικών προϋπολογισμών και λήψης αποφάσεων για διάφορα θέματα οικονομικής πολιτικής. Αυτό συνεπάγεται ότι η εκτελεστική εξουσία κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης της εθνικής δημοσιονομικής πολιτικής συνυπολογίζει τυχόν συστάσεις και νέα δεδομένα που προκύπτουν υπό την ιδιότητα της Δημοκρατίας ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω, και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013, η δεύτερη αξιολόγηση πραγματοποιείται το φθινόπωρο έκαστου έτους στη βάση των Σχεδίων Δημοσιονομικών Προγραμμάτων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη μέχρι την 15η Οκτωβρίου έκαστου έτους. Η αξιολόγηση βασίζεται σε τυχόν αναθεωρημένα δεδομένα τα οποία προκύπτουν από το προσχέδιο του προϋπολογισμού της Κυβέρνησης για το ερχόμενο έτος. Σε περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι το υπό εξέταση κράτος μέλος καταστρατηγεί σε σημαντικό βαθμό τις υποχρεώσεις του που πηγάζουν από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, δύναται να προβεί σε δημόσια, αιτιολογημένη, σύσταση για ετοιμασία επικαιροποιημένου Σχεδίου Δημοσιονομικού Προγράμματος, γεγονός που εξυπακούει και τη διαφοροποίηση της δημοσιονομικής πολιτικής μέσω του ετήσιου προϋπολογισμού του Κράτους.

 Η ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
 ΑΡΧΙΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

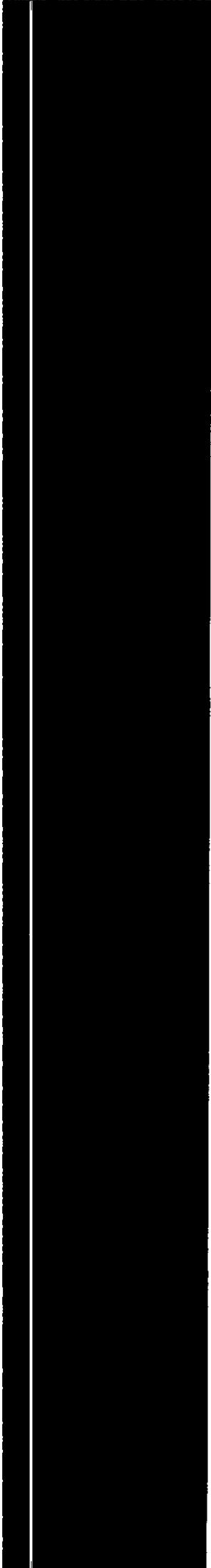

Η νομική υποχρέωση κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για επίτευξη τουλάχιστον ισοσκελισμένου προϋπολογισμού σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα απορρέει από το Δημοσιονομικό Σύμφωνο. Το Δημοσιονομικό Σύμφωνο είναι το σκέλος της ΣΣΣΔ που αφορά τις δημοσιονομικές και τις χρηματοοικονομικές πολιτικές. Η ΣΣΣΔ υπογράφηκε στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 2 Μαρτίου 2012 και τέθηκε σε ισχύ το 2013. Η κύρια καινοτομία του Δημοσιονομικού Συμφώνου είναι ότι προβλέπει την υποχρέωση νομικής κατοχύρωσης, σε συνταγματικό, κατά προτίμηση, ή ισότιμο αυτού επίπεδο, του λεγόμενου «χρυσού κανόνα», ή «κανόνα ισοσκελισμένων προϋπολογισμών» ή αλλιώς «χρεόφρενου». Πρόκειται για τη νομική υποχρέωση της Κυβέρνησης να διαμορφώνει και να εκτελεί ισοσκελισμένους, αν όχι πλεονασματικούς, προϋπολογισμούς, προκειμένου να αποφευχθεί η παραγωγή ελλειμμάτων και συνακόλουθα δημιουργία νέου χρέους. Η ενσωμάτωση του κανόνα αυτού στο κυπριακό δίκαιο συντελέστηκε μέσω της εκ της Δημοκρατίας συνομολόγησης του Δημοσιονομικού Συμφώνου και με τη θέσπιση του Νόμου περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου (εφεξής «ο Νόμος 20(Ι)2014»)³ ο οποίος μεταφέρει τις υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίες πηγάζουν από την Οδηγία 2011/85/ΕΕ. Όταν ο «χρυσός κανόνας» δεν εφαρμόζεται, παρέχεται το δικαίωμα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε περίπτωση όπου μία χώρα τίθεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, ενεργοποιείται αυτόματα ο διορθωτικός μηχανισμός καθώς και η επιβολή κυρώσεων εναντίον της.

Η εκ του αναφερόμενου Νόμου συνεπαγόμενη παράβαση του χρυσού κανόνα συνεπάγεται και παράβαση του Δημοσιονομικού Συμφώνου και, συνεπώς, και του Άρθρου 169.3 του Συντάγματος το οποίο αποδίδει στο συνόμολογηθέν Δημοσιονομικό Σύμφωνο αυξημένη ισχύ έναντι του αναφερόμενου Νόμου.

Η Οδηγία 2011/85/ΕΕ καθορίζει τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ μέσα από τη διατήρηση ενός βιώσιμου οικονομικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο. Βασικό αντικείμενο της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ είναι η διαμόρφωση από τα κράτη μέλη ρεαλιστικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων.

³ Στο προοίμιο του Νόμου 20(Ι)/2014, παρατίθενται όλες οι δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με την Οδηγία 2011/85/ΕΕ:

«Προκειμένου να ενσωματωθεί η πολυετής δημοσιονομική προοπτική του πλαισίου δημοσιονομικής εποπτείας της Ένωσης, η κατάρτιση του ετήσιου νόμου περί προϋπολογισμού θα πρέπει να βασίζεται σε πολυετή δημοσιονομικό σχεδιασμό, που να απορρέει από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο» (αιτιολογική σκέψη (20) προοιμίου). και

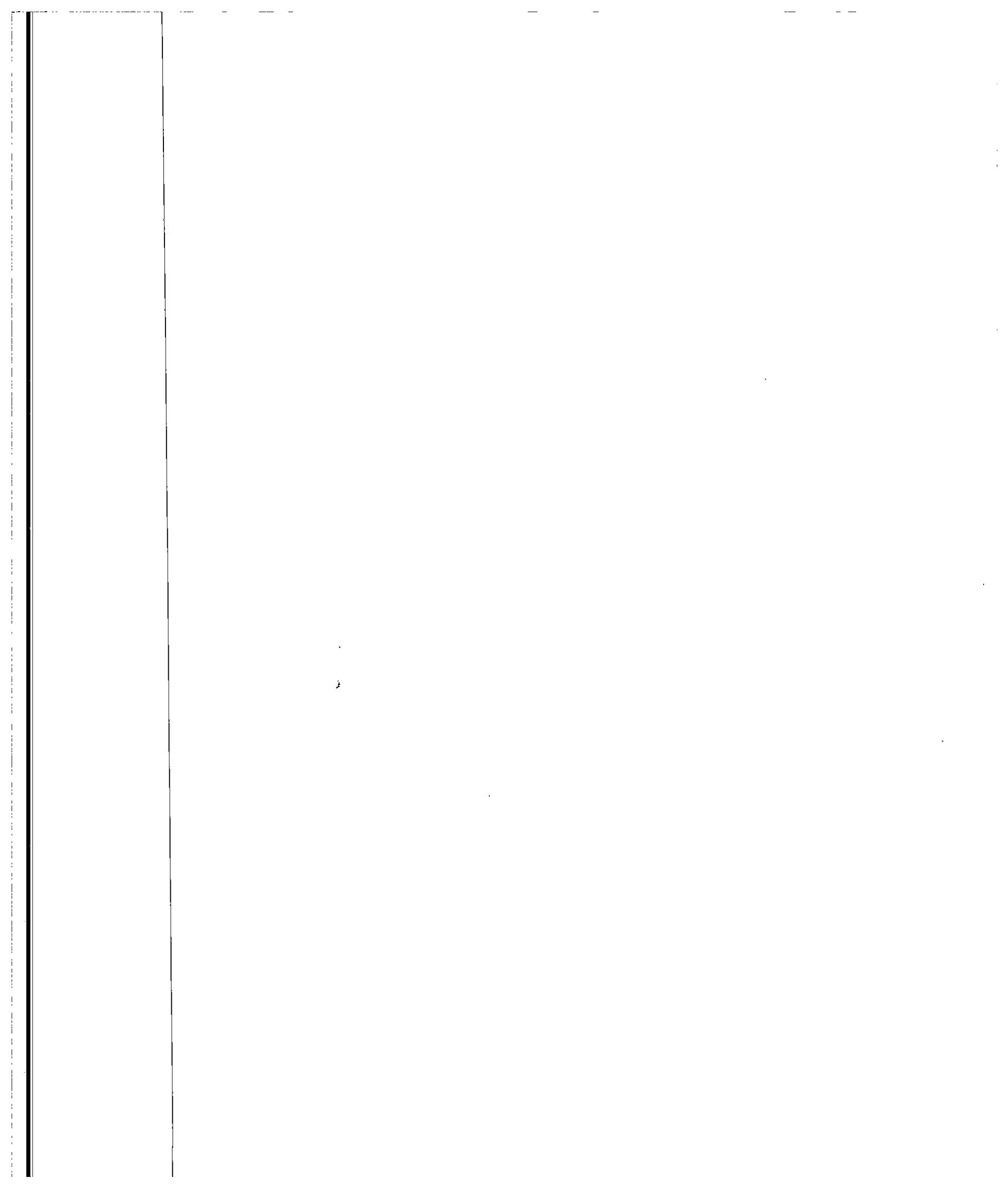
«Αυτό το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, προβλέψεις για κάθε σημαντικό στοιχείο δαπανών και εσόδων για το δημοσιονομικό έτος και πέραν αυτού σε βάση αμετάβλητης πολιτικής. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να είναι σε θέση να ορίζει καταλλήλως τις αμετάβλητες πολιτικές και ο ορισμός πρέπει να δημοσιοποιείται μαζί με τις συναφείς παραδοχές, μεθοδολογίες και σχετικές παραμέτρους» (αιτιολογική σκέψη (21) προοιμίου).

Περαιτέρω, το Άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ προβλέπει ότι *«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο δημοσιονομικός σχεδιασμός να βασίζεται σε ρεαλιστικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, χρησιμοποιώντας τις πλέον επίκαιρες πληροφορίες [...]».*

Το δε Άρθρο 9(1) της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ αναδεικνύει την έννοια του πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού και την υποχρέωση για διαμόρφωση ενός αξιόπιστου, αποτελεσματικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου, το οποίο προβλέπει την υιοθέτηση δημοσιονομικού σχεδιασμού με χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον τριών ετών.

Επίσης, κατά το Άρθρο 9(2)(β) της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ, τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια περιλαμβάνουν διαδικασίες προκειμένου να καθορίζονται *«προβλέψεις για κάθε σημαντικό στοιχείο δαπανών και εσόδων της γενικής κυβέρνησης [...]».*

Τέλος, το Άρθρο 10 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ προνοεί ότι *«Ο ετήσιος περί προϋπολογισμού νόμος συνάδει με τις διατάξεις που απορρέουν από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο. Ειδικότερα, οι προβλέψεις εσόδων και δαπανών και οι προτεραιότητες που καθορίζονται στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, όπως διευκρινίζεται στο άνω Άρθρο 9(2), αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση του ετήσιου*

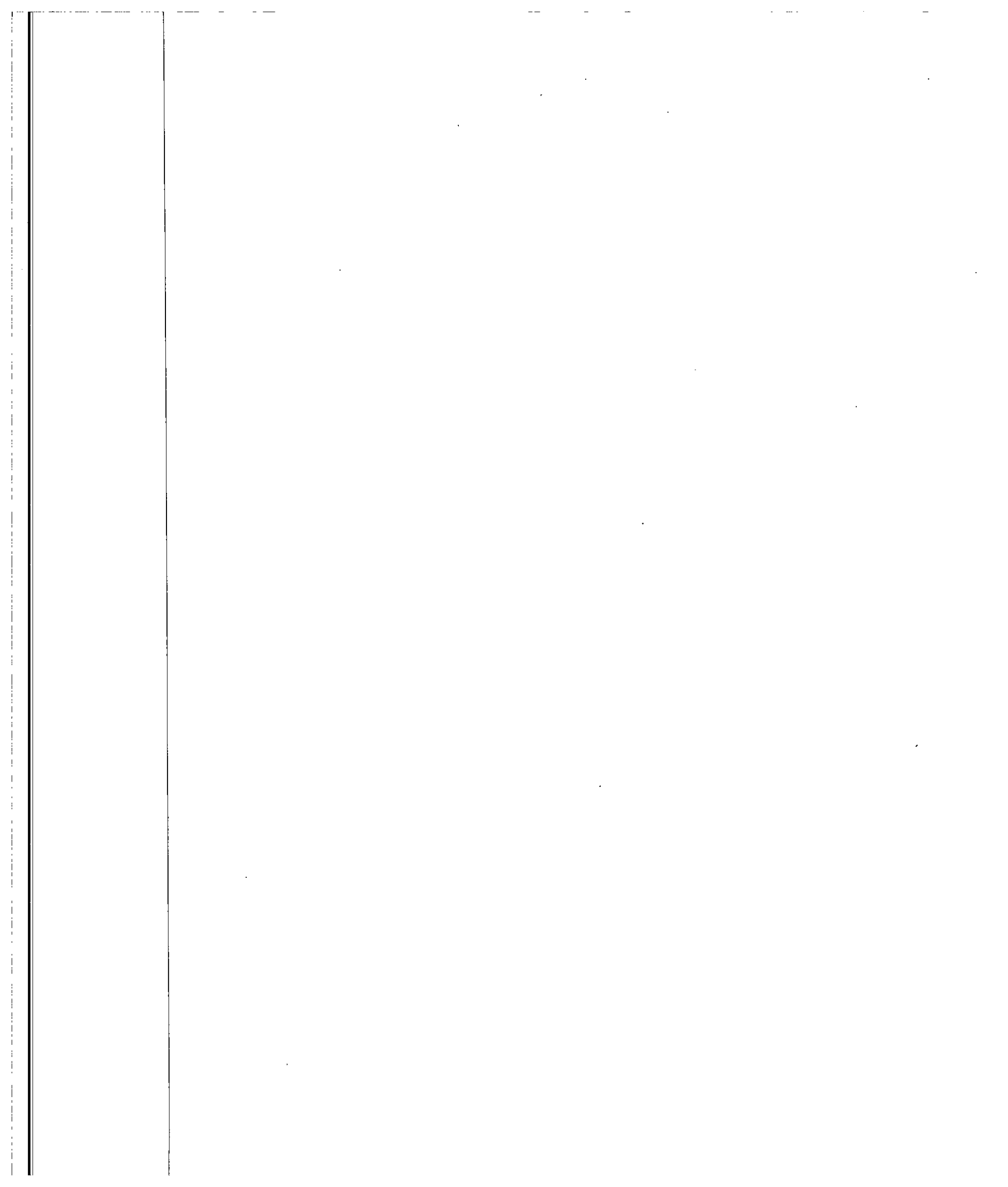
προϋπολογισμού. Για κάθε απόκλιση από τις εν λόγω διατάξεις δίνονται οι δέουσες εξηγήσεις.».

Όπως προκύπτει από τις προαναφερθείσες αναφορές στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- (α) είναι σαφής η έμφαση που δίδεται στην υποχρέωση των κρατών μελών για ρεαλιστικό δημοσιονομικό σχεδιασμό στη βάση συγκεκριμένων δεδομένων.
- (β) διαφαίνεται επίσης από τα προαναφερθέντα Άρθρα της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ ότι τα έσοδα του κράτους και οι προβλέψεις σχετικά με αυτά αποτελούν βασική παράμετρο της διαδικασίας που απαιτείται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δημοσιονομικό σχεδιασμό, ο οποίος υπόκειται σε καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- (γ) αναδεικνύεται επίσης η έννοια του πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού, ο οποίος απορρέει από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο.

Η συνδυασμένη προσέγγιση των πιο πάνω δεδομένων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα αποτελούν βασική μεταβλητή στη διαδικασία αυτή, η οποία δεν μπορεί να μεταβάλλεται συνεχώς και απρόβλεπτα, χωρίς να επηρεάσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις της Δημοκρατίας για ετήσιο αλλά και μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχεδιασμό. Ως εκ τούτου, η δυνατότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων για μείωση των προϋπολογιζόμενων εσόδων ανά πάσα στιγμή, μέσω της θέσπισης νόμου βάσει κοινοβουλευτικής πρότασης νόμου, όπως ισχύει στην προκειμένη περίπτωση, οδηγεί σε εκτροχιασμό/απόκλιση από τον δημοσιονομικό σχεδιασμό, ο οποίος έχει αντίκτυπο τόσο στη δημοσιονομική θέση της Δημοκρατίας όσο και στην υλοποίηση των σχετικών της υποχρεώσεων, όπως προσδιορίζονται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Νόμος 20(Ι)/2014 προβλέπει, στο άρθρο 5 αυτού, ότι «Η Κυβέρνηση διασφαλίζει ότι η διαμόρφωση, η εκτέλεση και η παρουσίαση της δημοσιονομικής πολιτικής, περιλαμβανομένου και του Προϋπολογισμού, της πολιτικής των μισθών και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων συνάδει με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις νομοθεσίες και τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, όπου εφαρμόζεται ή/και άλλων διεθνών συμφωνιών.».

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 10(α) του Νόμου 20(Ι)/2014 το Υπουργικό Συμβούλιο διαμορφώνει τη δημοσιονομική πολιτική, συμπεριλαμβανομένου και του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, σύμφωνα με το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο. Εκ τούτου συνάγεται ότι η αρμοδιότητα για τη διαμόρφωση και υλοποίηση των θεμάτων δημοσιονομικής πολιτικής, η οποία βασίζεται, μεταξύ άλλων, και στον έλεγχο των εσόδων και δαπανών (κατά το άρθρο 4(1)(β) του Νόμου 20(Ι)/2014), ανήκει αποκλειστικά στην εκτελεστική εξουσία, η οποία έχει την αρμοδιότητα και ικανότητα να συνυπολογίσει όλα τα δημοσιονομικά δεδομένα/υποχρεώσεις και τα μακροοικονομικά μεγέθη, ώστε η καθορισθείσα και εφαρμοσθείσα πολιτική να συνάδει με τις πρόνοιες του Μέρους IV του Νόμου 20(Ι)/2014 που αφορά τους Δημοσιονομικούς Κανόνες και Πολιτική.

Οι αρμοδιότητες που αποδίδονται στον Υπουργό Οικονομικών δυνάμει του Άρθρου 167 του Συντάγματος και του άρθρου 11 του Νόμου 20(Ι)/2014 δεικνύουν τις πολλές παραμέτρους που πρέπει να συνυπολογιστούν από την εκτελεστική εξουσία τόσο για τη διαμόρφωση βιώσιμης δημοσιονομικής πολιτικής όσο και για την αξιολόγηση των δημοσιονομικών κινδύνων. Τα έσοδα που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό έκαστου έτους αποτελούν μια βασική συνιστώσα στη διαδικασία που προβλέπεται στο Νόμο 20(Ι)/2014, η οποία δεν πρέπει να μεταβάλλεται κατά το δοκούν μέσω της θέσπισης νόμων βάσει κοινοβουλευτικών προτάσεων νόμου, για τους οποίους νόμους δεν θα μπορούσε να υπάρξει καμία πρόβλεψη από την εκτελεστική εξουσία, χωρίς να συνυπολογίζονται οι οικονομικές και άλλες επιπτώσεις.

Τόσο η διαδικασία αξιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως αποτυπώνεται και πιο πάνω, όσο και οι Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θεσπίζονται για τη διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου απαιτήσεων αναφορικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διαμορφώνουν τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, αποτυπώνουν την πρόθεση για διασφάλιση, στο βαθμό του δυνατού, της σταθερότητας στη ζώνη του ευρώ, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο από αστάθμητους παράγοντες οικονομικό περιβάλλον. Ως αστάθμητος παράγοντας στην προσπάθεια για δημοσιονομικό σχεδιασμό, θεωρείται και η δια του αναφερόμενου Νόμου μείωση των κρατικών εσόδων. Οι συνταγματικές και άλλες νομοθετικές πρόνοιες διαμορφώθηκαν ώστε να διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία της Δημοκρατίας. Η μείωση των εσόδων μειώνει τη δυνατότητα της Δημοκρατίας να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, γεγονός που ενδέχεται να οδηγήσει σε στενότερη εποπτεία από την Ευρωπαϊκή Ένωση και λήψη δημοσιονομικών μέτρων τα

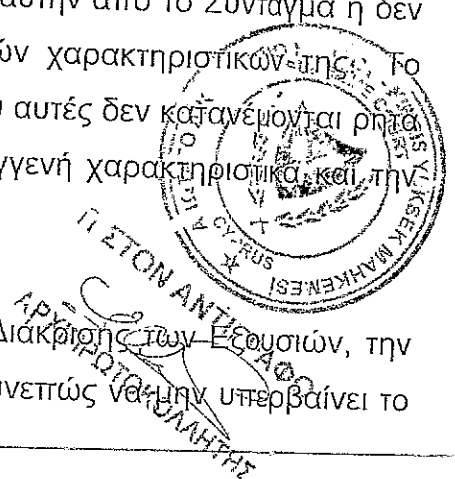
οποία θα έχουν αντίκτυπο στη δημοσιονομική πολιτική της Δημοκρατίας, επηρεάζοντας την εύρυθμη λειτουργία της.

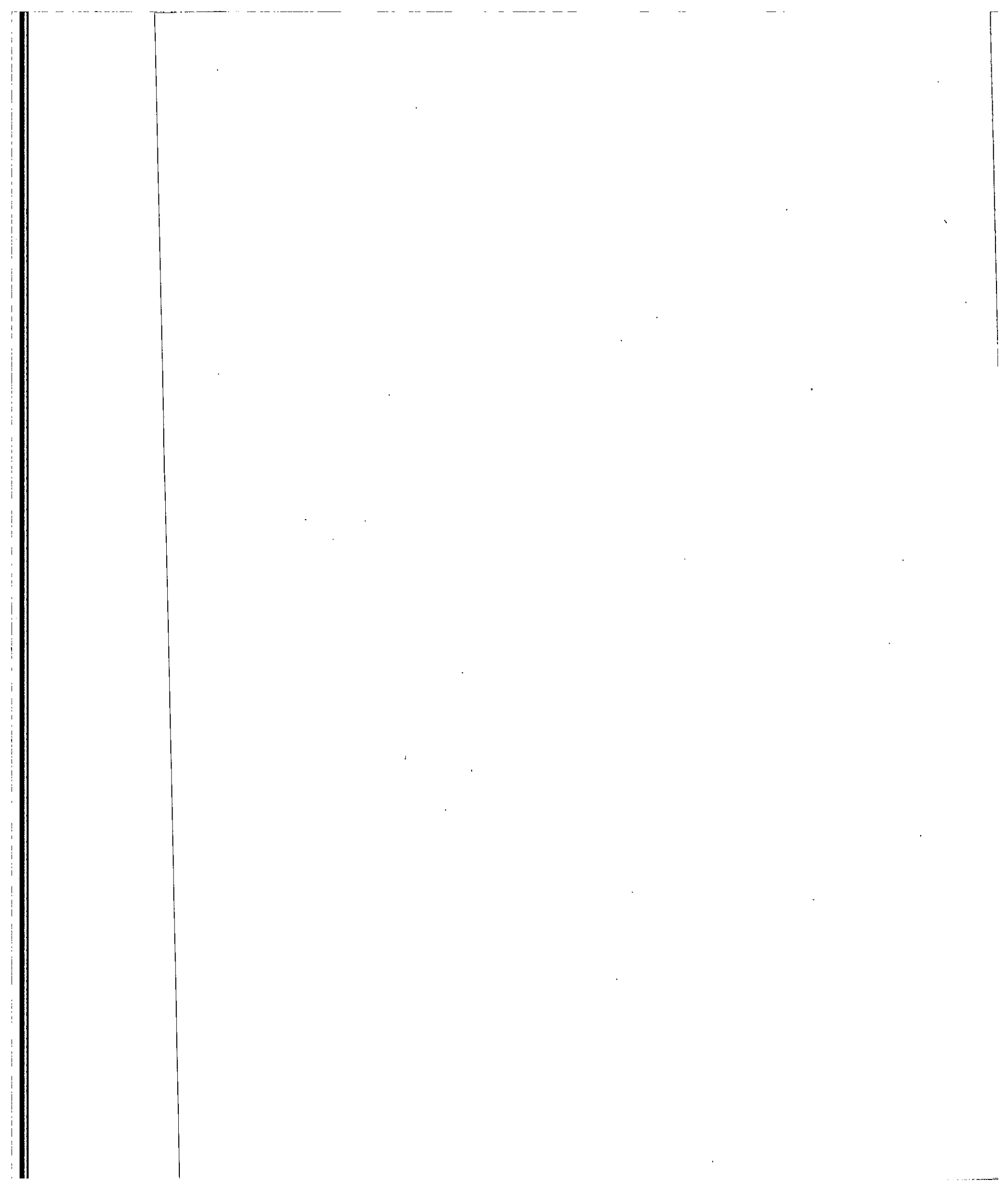
Η πιο πάνω ανάλυση καταδεικνύει ότι ο αναφερόμενος Νόμος, με την επέμβαση που επιφέρει στα έσοδα της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, επί της ουσίας καταστρατηγεί ή/και αναιρεί οποιαδήποτε διαδικασία ακολουθείται από την εκτελεστική εξουσία για συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Νόμου 20(Ι)/2014 και την ετοιμασία του κρατικού προϋπολογισμού στη βάση συγκεκριμένων προβλέψεων αναφορικά με τα έσοδα και τα έξοδα. Ως εκ τούτου, ο αναφερόμενος Νόμος επηρεάζει τις οικονομικές δυνατότητες της Δημοκρατίας, αφού η οποιαδήποτε ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του κρατικού προϋπολογισμού επηρεάζει τις υποχρεώσεις της εκτελεστικής εξουσίας, όπως απορρέουν από τον Νόμο 20(Ι)/2014 καθώς και τις διεθνώς ειλημμένες υποχρεώσεις της. Τέτοια επέμβαση θίγει αρμοδιότητες τις οποίες το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Νόμος 20(Ι)/2014 εναπόθεσε στη Δημοκρατία μέσω αρμόδιας αρχής που είναι σε θέση να προβεί στην στάθμιση όλων των παραγόντων που έχουν αναλυθεί πιο πάνω. Αυτή η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού δεν μπορεί να ασκήσει εκτελεστικής μορφής αρμοδιότητες όπως απαιτεί ο Νόμος 20(Ι)/2014.

Ως εκ τούτου, ο αναφερόμενος Νόμος καταστρατηγεί, την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών η οποία είναι όχι μόνο διάχυτη στο συνταγματικό στερέωμα της Δημοκρατίας, αλλά έχει πλειστάκις αναγνωρισθεί και επιβεβαιωθεί ως η αναγκαία υποστήλωση της πολιτειακής λειτουργίας.

Η Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας εκτός της σφαίρας της αντίστοιχης αρμοδιότητας εκάστης εκ των τριών πολιτειακών εξουσιών. Το πεδίο λειτουργίας των τριών πολιτειακών εξουσιών διαχωρίζεται αυστηρά και αποκλείεται η ανάληψη ή άσκηση οποιασδήποτε αρμοδιότητας από οποιαδήποτε από τις τρεις εξουσίες που δεν αποδίδεται σε αυτήν από το Σύνταγμα ή δεν εμπίπτει στο πεδίο της λειτουργίας της λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών της. Το κριτήριο για την ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών, όπου αυτές δεν κατανομούνται ρητά από το Σύνταγμα, είναι ουσιαστικό και συναρτάται με τα εγγενή χαρακτηριστικά και την εσωτερη φύση τους.

Ο αναφερόμενος Νόμος καταστρατηγεί την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, την οποία ο Νομοθέτης οφείλει να σέβεται όταν νομοθετεί και συνεπώς να μην υπερβαίνει το

πεδίο της αρμοδιότητάς του, όπως αυτό χορηγείται από το Άρθρο 61 του Συντάγματος. Η διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής και η ευθύνη για την υλοποίησή της με βάση τις αυξημένες στην παρούσα φάση απαιτήσεις που απορρέουν από το ευρωπαϊκό και το εθνικό δίκαιο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει και συνολική εικόνα επί όλων των παραμέτρων που απαιτούνται για αυτή τη σύνθετη διαδικασία.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσω της ψήφισης νόμων όπως ο αναφερόμενος, οι οποίοι επηρεάζουν τον σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής, παρεισφρέει αντισυνταγματικά στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας.

Πέρα από τις βασικές αρχές και διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της, οι οποίες καταστρατηγούνται από τον αναφερόμενο Νόμο, προκύπτει και παραβίαση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τη ψήφιση αυτής καθαυτής της οριζόντιας, χωρίς στόχευση και εις το διηνεκές μείωσης του συντελεστή ΦΠΑ για την «παροχή ηλεκτρικού ρεύματος» όπως την αναφέρει η σχετική τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου 95(Ι)/2000, την οποία τροποποίηση ο αναφερόμενος Νόμος επιφέρει.

Συγκεκριμένα, ο αναφερόμενος Νόμος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε παράβαση του Άρθρου 102 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ το οποίο προβλέπει τα ακόλουθα:

«Άρθρο 102

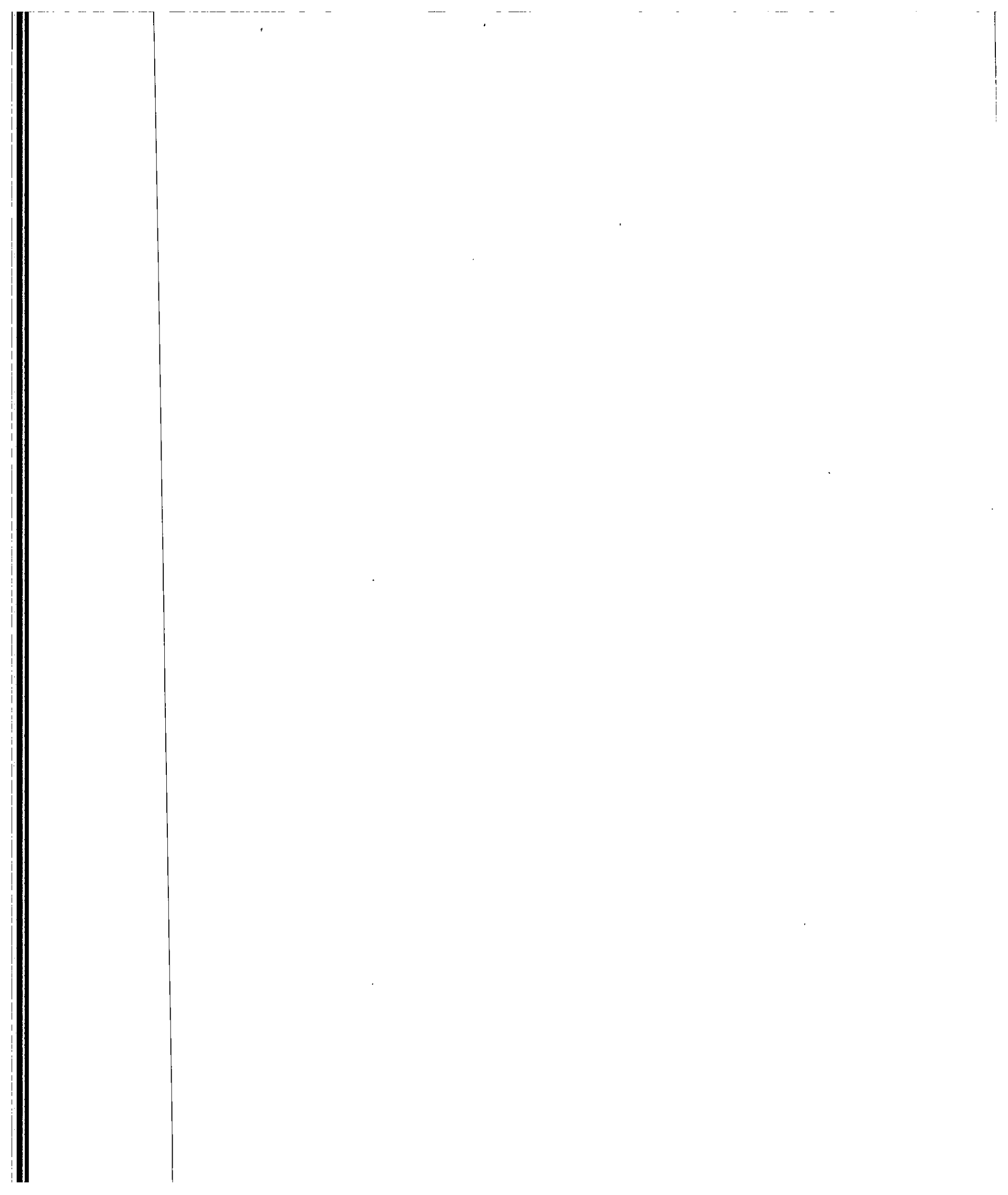
Τα κράτη μέλη, έπειτα από διαβούλευση με την επιτροπή ΦΠΑ, μπορούν να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή στην προμήθεια φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή αστικής θέρμανσης.»

Η δε αιτιολογική σκέψη (6) στο προοίμιο της τροποποιητικής Οδηγίας 2009/162/ΕΕ⁴, η οποία παραθέτει το άνω Άρθρο 102 της βασικής Οδηγίας 2006/112/ΕΚ, διασαφηνίζει⁵ τα εξής (η υπογράμμιση δική μας):

«(6) Η εμπειρία που αποκτήθηκε από την πρόσφατη εφαρμογή της ισχύουσας διαδικασίας, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή είναι αρμόδια να αποφασίσει εάν

⁴ Οδηγία 2009/162/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2009, για την τροποποίηση διαφόρων διατάξεων της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, L 10 της 15.1.2010, σ. 14 έως 18).

⁵ Οι κανόνες δικαίου οι οποίοι παρατίθενται σε πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνδέονται άρρηκτα με την αιτιολογία της και πρέπει να ερμηνεύονται, αν παρίσταται ανάγκη, λαμβανομένων υπόψη των αιτιολογικών σκέψεων που οδήγησαν στην έκδοσή της.

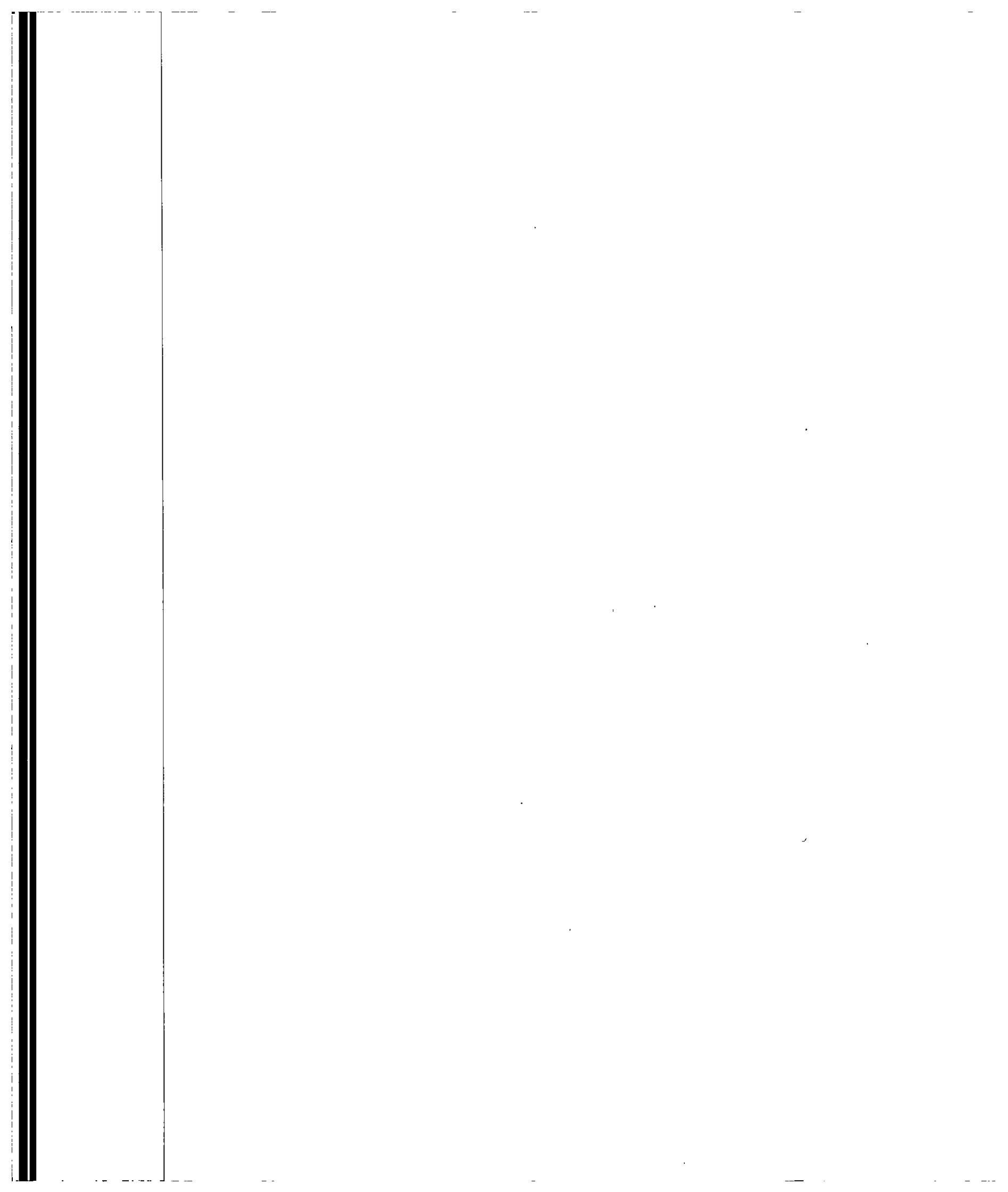

υπάρχει κίνδυνος στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στο φυσικό αέριο, στην ηλεκτρική ενέργεια και στην αστική θέρμανση, απέδειξε τον ξεπερασμένο και περιπτώ χαρακτήρα της εν λόγω διαδικασίας. Πράγματι, οι κανόνες προσδιορισμού του τόπου επιβολής του φόρου διασφαλίζουν την είσπραξη του ΦΠΑ στον τόπο της πραγματικής κατανάλωσης από τον πελάτη του φυσικού αερίου, της ηλεκτρικής ενέργειας, της θερμότητας και του ψύχους. Με τους κανόνες αυτούς αποφεύγεται λοιπόν κάθε στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ κρατών μελών. Ωστόσο, εξακολουθεί να είναι σημαντική η διασφάλιση επαρκούς πληροφόρησης της Επιτροπής και των λοιπών κρατών μελών για κάθε περίπτωση εφαρμογής μειωμένου συντελεστή από τα κράτη μέλη στον ιδιαίτερα ευαίσθητο αυτόν τομέα. Κατά συνέπεια, απαιτείται διαδικασία προηγούμενης διαβούλευσης με την επιτροπή ΦΠΑ.».

Έκδηλα, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον αναφερόμενο Νόμο κατά παράβαση του Άρθρου 102, δηλαδή χωρίς να προηγηθεί διαβούλευση με την επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με το περιεχόμενο του αναφερόμενου Νόμου ο οποίος μειώνει το συντελεστή για την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, δια της συναφούς τροποποίησης του Δωδέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου 95(Ι)/2000, το οποίο Δωδέκατο Παράρτημα αναφέρει αγαθά και υπηρεσίες που υπόκεινται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 8%, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18Α του εν λόγω βασικού νόμου.

Συνεπώς, ο αναφερόμενος Νόμος ψηφίστηκε σε παράβαση της νομοθετικής διαδικασίας την οποία απαιτεί το Άρθρο 102 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ. Παρόμοια παραβίαση του δικαίου της Ε.Ε. κατέδειξε η γνωμάτευση ημερ. 15.2.2008 του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της Αναφοράς αρ. 1/2007 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων, (2008) 3 Α.Α.Δ. 118 όπου επιχειρήθηκε παράκαμψη υποχρεωτικής διαδικασίας διαβούλευσης με βάση το Άρθρο 19 της Οδηγίας 2003/89/ΕΚ⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαρτίου 2000 για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων, μέσω πρότασης Νόμου της Βουλής των Αντιπροσώπων που αφορούσε την τοποθέτηση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων σε καταστήματα.

⁶ ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29

Μέσω διαβούλευσης με την Επιτροπή ΦΠΑ, που γίνεται μόνο κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής ΦΠΑ στην οποία λαμβάνει μέρος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκπρόσωποι των κρατών μελών, η οποία ολοκληρώθηκε την 22.11.2021, η Επιτροπή ΦΠΑ έχει αποδεχτεί τις προτάσεις του Υπουργείου Οικονομικών για την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις ακόλουθες περιπτώσεις:

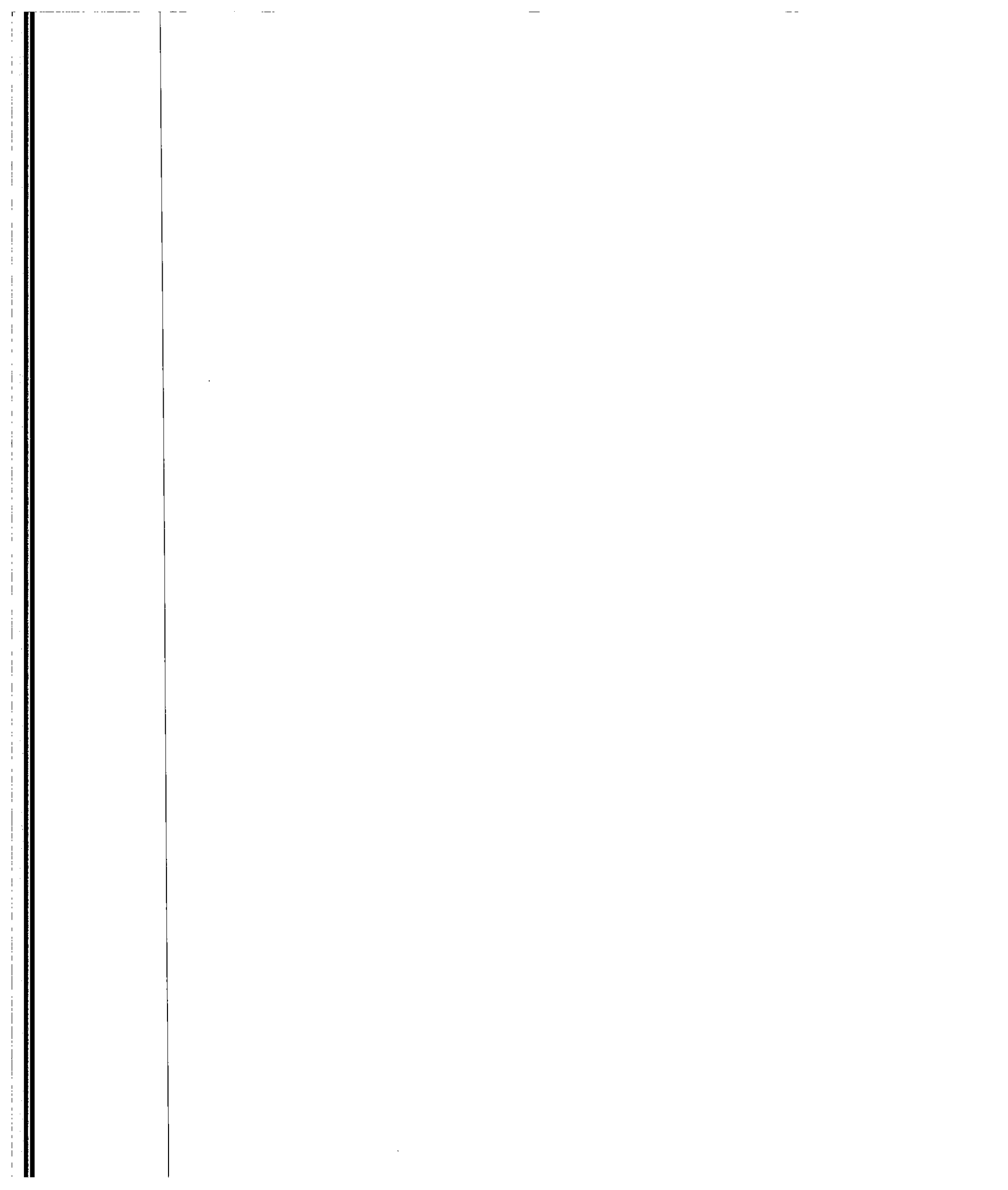
- 5% για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στην Οικιακή Διατίμηση με κώδικα 08 της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για ευάλωτους καταναλωτές για περίοδο 6 μηνών,
- 9% στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Μονής Εγγραφής με κώδικα 01 και στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Διπλής Εγγραφής 02.

Μετά από την υποχρεωτική διενέργεια διαβούλευσης με την Επιτροπή ΦΠΑ ως προαναφέρεται, το Υπουργικό Συμβούλιο άσκησε την αρμοδιότητα που του παρέχει το άρθρο 18Α(2) του βασικού νόμου 95(Ι)/2000 το οποίο προβλέπει τα εξής: «*Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να τροποποιεί το Δωδέκατο Παράρτημα προσθέτοντας ή διαγράφοντας από αυτό οποιαδήποτε περιγραφή ή τροποποιώντας οποιαδήποτε περιγραφή που εκάστοτε προσδιορίζεται σε αυτό.*», εκδίδοντας το περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποίηση του Πέμπτου και Δωδέκατου Παραρτήματος) Διάταγμα του 2021⁷, προς υλοποίηση των ανωτέρω.

Περαιτέρω, η τροποποίηση, την οποία επιφέρει ο αναφερόμενος Νόμος στο βασικό νόμο 95(Ι)/2000, δεν συνάδει με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, ως προαναφέρεται, το Άρθρο 102 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ επιτρέπει, μεταξύ άλλων, στα κράτη μέλη, έπειτα από διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ, να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή στην «προμήθεια [...] ηλεκτρικής ενέργειας». Κατά το Άρθρο 2(12) της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944⁸, το οποίο ενσωματώθηκε στο άρθρο 2(1) του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021 (Νόμος 130(Ι)/2021), η «προμήθεια» ορίζεται ως «η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες». Ο αναφερόμενος Νόμος δεν αναφέρεται

⁷ Κανονιστική Διοικητική Πράξη 525/2021 δημοσιευθείσα στο Παράρτημα Τρίτο, Μέρος Ι, της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας υπ' αρ. 5641 και ημερ. 21.12.2021.

⁸ Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, L 158 της 14.6.2019, σ. 125 έως 199.

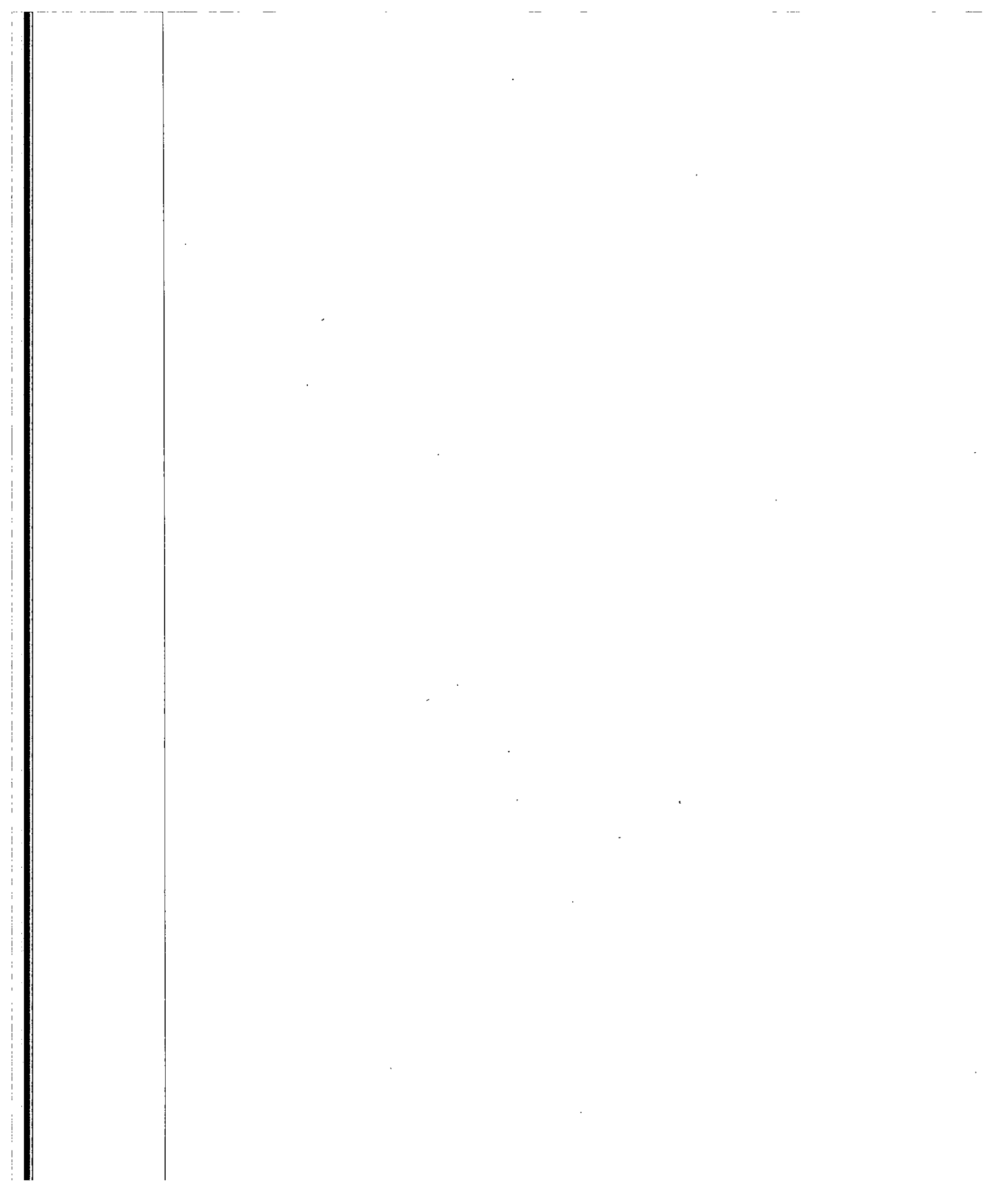

σε «προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας» αλλά σε «παροχή ηλεκτρικού ρεύματος», κάτι το οποίο δεν συνάδει με τη επιβαλλόμενη ορολογία που πηγάζει από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αποτέλεσμα να προκύπτει και ως προς το ζήτημα αυτό παραβίαση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού ο μειωμένος συντελεστής θα εφαρμόζεται σε περίπτωση διαφορετική από αυτή που ο Νομοθέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχε πρόθεση να επιτρέψει να εφαρμοστεί ο μειωμένος συντελεστής.

Χωρίς επηρεασμό των ανωτέρω, η τροποποίηση, την οποία επιφέρει ο αναφερόμενος Νόμος στο βασικό νόμο 95(Ι)/2000, παραβιάζει την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών και με ακόμη ένα κατάφορο τρόπο. Συγκεκριμένα, υφαρπάζει τη νομοθετικά κατοχυρωμένη αρμοδιότητα του Υπουργικού Συμβουλίου, με βάση το άρθρο 18Α του βασικού νόμου 95(Ι)/2000, να ρυθμίζει με Διατάγματα τις περιπτώσεις για τις οποίες επιβάλλεται ο μειωμένος συντελεστής, μέσα στα πλαίσια τα οποία επιτρέπει το Τμήμα 2 του Κεφαλαίου 2 του Τίτλου VIII της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ. Η δια του αναφερόμενου Νόμου τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου 95(Ι)/2000 δεν επιτρέπεται να παραγκωνίσει την βασική νομοθετική πρόνοια του άρθρου 18Α η οποία προβλέπει ότι μόνο με Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου μπορούν να προβλεφθούν οι περιπτώσεις που μπορούν να εισαχθούν στο Δωδέκατο Παράρτημα του βασικού Νόμου 95(Ι)/2000. Αυτή η νομοθετικά λανθασμένη παρέμβαση από την Βουλή των Αντιπροσώπων συνιστά παραβίαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών.

Επιπρόσθετα και για σκοπούς ολιστικής παρουσίασης του δεσμευτικού πλαισίου που απορρέει από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισημαίνεται ότι η Δημοκρατία τέθηκε αυτόματα κάτω από τη λεγόμενη μεταπρογραμματική εποπτεία ("Post Programme Surveillance"), μέχρι να αποπληρωθεί τουλάχιστον το 75% του δανείου που έλαβε από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Η εποπτεία διεξάγεται σε εξαμηνιαία βάση και αξιολογεί τη δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική πολιτική της χώρας, τυχόν ανάκληση μέτρων που έχουν εισαχθεί στα πλαίσια του Προγράμματος και τη δυνατότητα για αποπληρωμή της χρηματοδότησης. Προδήλως, τυχόν δραστική μείωση των εσόδων της Δημοκρατίας, όπως αυτή που θα επέλθει με την εφαρμογή του αναφερόμενου Νόμου, ενδέχεται να οδηγήσει σε δυσκολία ή και αδυναμία αποπληρωμής της χρηματοδότησης.

Ο αναφερόμενος Νόμος επιφέρει μεγάλο αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά και η εφαρμογή του θα εκτροχιάσει τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις και στόχους της Δημοκρατίας, καθότι πρόκειται για ένα μέτρο με οριζόντια εφαρμογή για το οποίο δεν έχει καθοριστεί

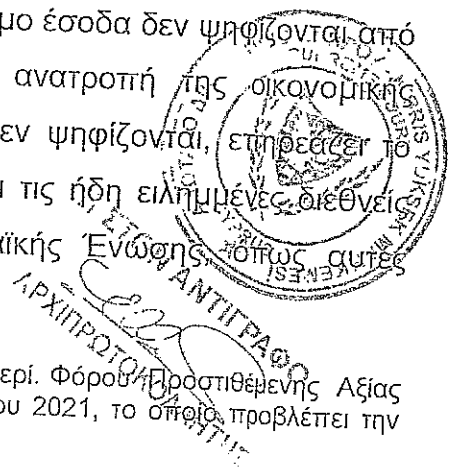
χρονικό πλαίσιο εφαρμογής⁹. Συγκεκριμένα, η απώλεια αναμένεται να ανέλθει στα περίπου 75 εκατομμύρια ευρώ για περίοδο ενός έτους, με βάση τις εισπράξεις της ΑΗΚ σε ΦΠΑ. Τα δημόσια οικονομικά επιβαρύνονται δυσανάλογα με τη θέσπιση – δια του αναφερόμενου Νόμου - μη στοχευμένων μέτρων, τα οποία δεν προσαρμόζονται στην οικονομική δυνατότητα των καταναλωτών, έχουν οριζόντια εφαρμογή και είναι άνευ ημερομηνίας λήξης.

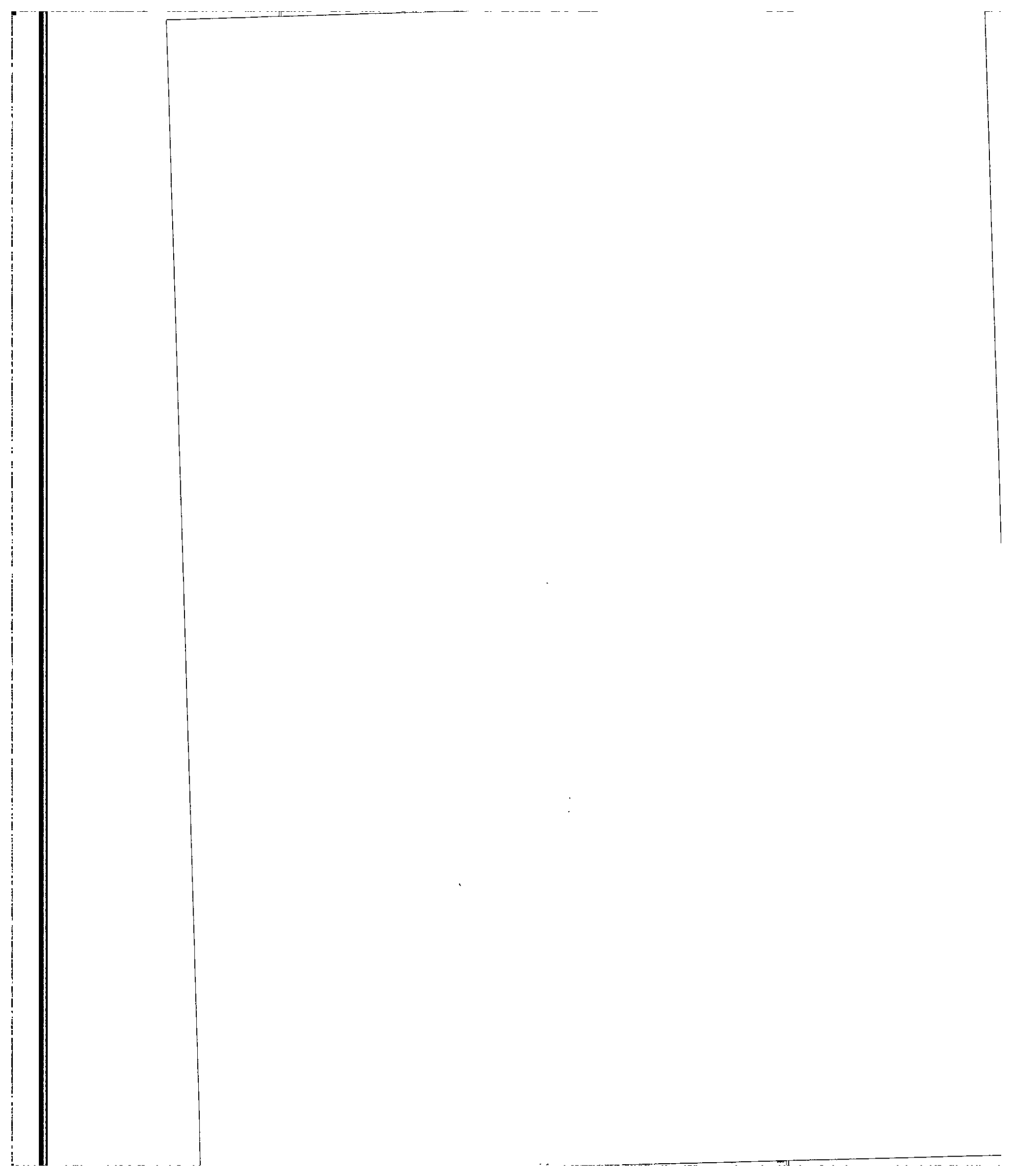
Ο καθορισμός των εσόδων αποτελεί βασικό μέρος της διαδικασίας του δημοσιονομικού σχεδιασμού, ο οποίος, σύμφωνα με το Άρθρο 167 του Συντάγματος καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Όπως προκύπτει και από την ερμηνεία της λέξης σύμφωνα με το «Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας» του Γ. Μπαμπινιώτη, «προϋπολογισμός» είναι «ο εκ των προτέρων υπολογισμός των εσόδων και των εξόδων για ορισμένη χρονική περίοδο». Ως εκ τούτου, τα έσοδα πρέπει να θεωρούνται παράμετρος της δημοσιονομικής πολιτικής, η οποία καλείται να πληροί τις γενικές μεν, δεσμευτικές δε, υποχρεώσεις που απορρέουν από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντιστοίχως, ο καθορισμός του συντελεστή ΦΠΑ, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία αποφασίζει, ως αποτέλεσμα δέουσας και εμπεριστατωμένης μελέτης, συνυπολογίζοντας πάντοτε και το δημοσιονομικό αντίκτυπο.

Σημειώνεται ότι του καταρτισμού του προϋπολογισμού προηγείται, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Νόμου 20(Ι)/2014, ο καθορισμός από τον Υπουργό Οικονομικών και κατόπιν έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, ανώτατων οροφών δαπανών στα πλαίσια του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής. Οι οροφές αυτές καθορίζονται αφού ληφθούν υπόψη σημαντικοί οικονομικοί παράμετροι, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εσόδων. Της κατάθεσης του προϋπολογισμού στη Βουλή των Αντιπροσώπων ακολουθεί η υποβολή στην Ευρωπαϊκή Ένωση του Σχεδίου Δημοσιονομικού Προγράμματος.

Τα προϋπολογιζόμενα στον περί προϋπολογισμού νόμο έσοδα δεν ψηφίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Συνακόλουθα, η όποια ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του προϋπολογισμού, του οποίου τα έσοδα δεν ψηφίζονται, επηρεάζει το αναπτυξιακό και κοινωνικό πρόγραμμα της Κυβέρνησης και τις ήδη ειλημμένες διεθνείς υποχρεώσεις της και δεσμεύσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές

⁹ Σε αντίθεση με το υπό του Υπουργικού Συμβουλίου εκδιδόμενο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποίηση του Πέμπτου και Δωδέκατου Παραρτήματος) Διάταγμα του 2021, το οποίο προβλέπει την παύση ισχύος των διατάξεών του.

παρατίθενται ανωτέρω. Επί της ουσίας, ο αναφερόμενος Νόμος παρεμβαίνει και τροποποιεί τη δημοσιονομική πολιτική, η οποία υπόκειται στις δεσμεύσεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντίκειται στις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος, ήτοι των Άρθρων 61, 167 και 169.

Ως εκ τούτου, ο αναφερόμενος Νόμος καταστρατηγεί την Αρχή της Διάκρισης των Έξουσιών, την οποία ο Νομοθέτης οφείλει να σέβεται όταν νομοθετεί και συνεπώς να μην υπερβαίνει το πεδίο της αρμοδιότητάς του, όπως αυτό χορηγείται από το Άρθρο 61 του Συντάγματος. Η διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής και η ευθύνη για την υλοποίησή της με βάση τις αυξημένες στην παρούσα φάση απαιτήσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το κυπριακό δίκαιο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει και συνολική εικόνα επί όλων των παραμέτρων που απαιτούνται για αυτή τη σύνθετη διαδικασία.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσα από τον αναφερόμενο Νόμο ο οποίος επηρεάζει ουσιαστικά το σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής κατά τρόπο μη δυνάμενο να προβλεφθεί από την εκτελεστική εξουσία, παρεμβαίνει στην προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας να εκπληρώσει τις δημοσιονομικές της υποχρεώσεις, σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, ως προαναφέρθηκε, η εφαρμογή του αναφερόμενου Νόμου θα μειώσει τα κρατικά έσοδα κατά 75 εκατομμύρια ευρώ ή ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά ½ ποσοστιαία μονάδα, επηρεάζοντας τον δημοσιονομικό προγραμματισμό και τις δεσμεύσεις της Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

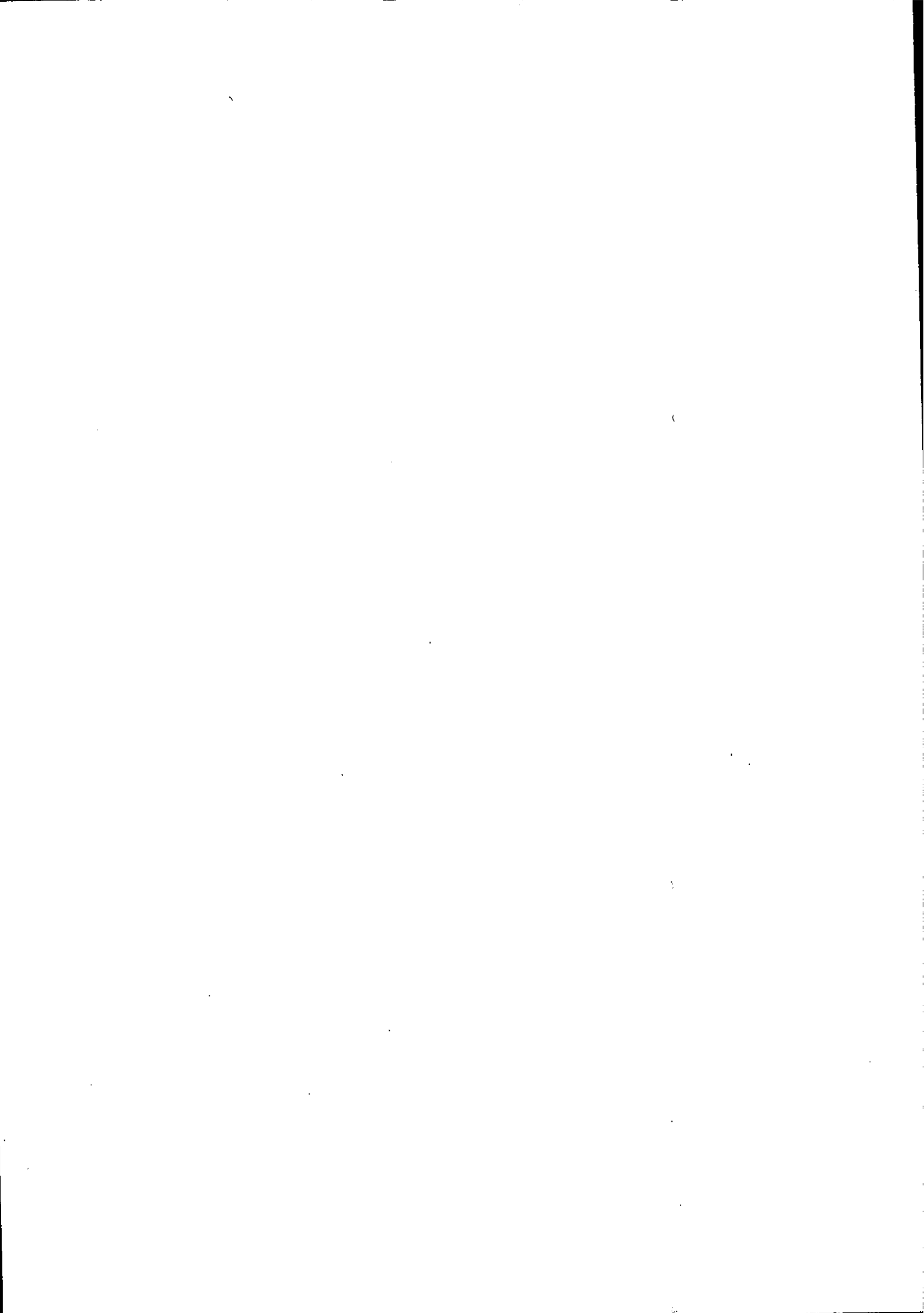
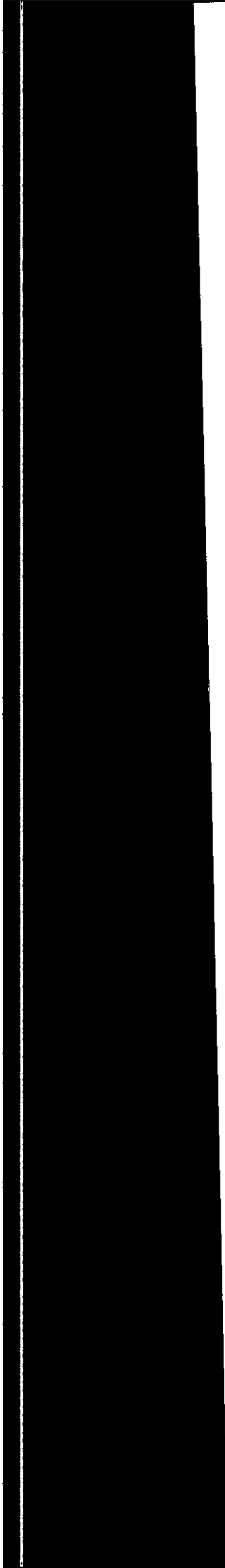
Εν κατακλείδι, το Σύνταγμα αποτελεί τον υπέρτατο Νόμο στη Δημοκρατία (με την επιφύλαξη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και, συνεπώς, όλοι οι νόμοι της Δημοκρατίας πρέπει να είναι προσαρμοσμένοι και να ευθυγραμμίζονται με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 179 του Συντάγματος ορίζει ότι:

«1. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 1Α, το Σύνταγμα είναι ο υπέρτατος νόμος της Δημοκρατίας.

2. Ουδείς νόμος ή απόφασις της Βουλής των Αντιπροσώπων ή εκάτερας Κοινοβουλευτικής Συνελεύσεως ως και ουδεμία πράξις ή απόφασις οιοδήποτε οργάνου, αρχής ή

προσώπου εν τη Δημοκρατία ασκούντος εκτελεστικήν εξουσίαν ή οιονδήποτε διοικητικόν λειτούργημα δύναται να είναι καθ' οιονδήποτε τρόπον αντίθετος ή ασύμφωνος προς οιαδήποτε των διατάξεων του Συντάγματος ή προς οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλεται στη Δημοκρατία ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της ως κράτους μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.».

Έπεται ότι ή παράβαση του προαναφερόμενου δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των προαναφερόμενων Άρθρων του Συντάγματος, ως αναλύεται ανωτέρω, συνιστά ταυτόχρονα και αυτόδηλη παράβαση του Άρθρου 179 του Συντάγματος.

Με την παρούσα Αναφορά αυτό που αναδεικνύεται είναι ότι η συγκεκριμένη παρέμβαση της Βουλής των Αντιπροσώπων δια της μείωσης των εσόδων του Κράτους, αποτελεί παρέμβαση στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας να διαμορφώνει και να εκτελεί ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, η οποία παρέμβαση παραβιάζει το δίκαιο της Ε.Ε. και την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών ως έχει αναδειχθεί πιο πάνω. Ο Αιτητής εστιάζει την παρούσα Αναφορά σε αυτού του συγκεκριμένου τύπου ανεπίτρεπτη παρέμβαση και όχι στο κατά πόσο η μείωση των εσόδων του Κράτους γενικά είναι επιτρεπτή ζήτημα το οποίο πραγματεύτηκε η Αναφορά αρ. 1/2009 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ. 2), 3 Α.Α.Δ. 648 και δεν καταδείχθηκε παραβίαση του Άρθρου 80.2 του Συντάγματος.

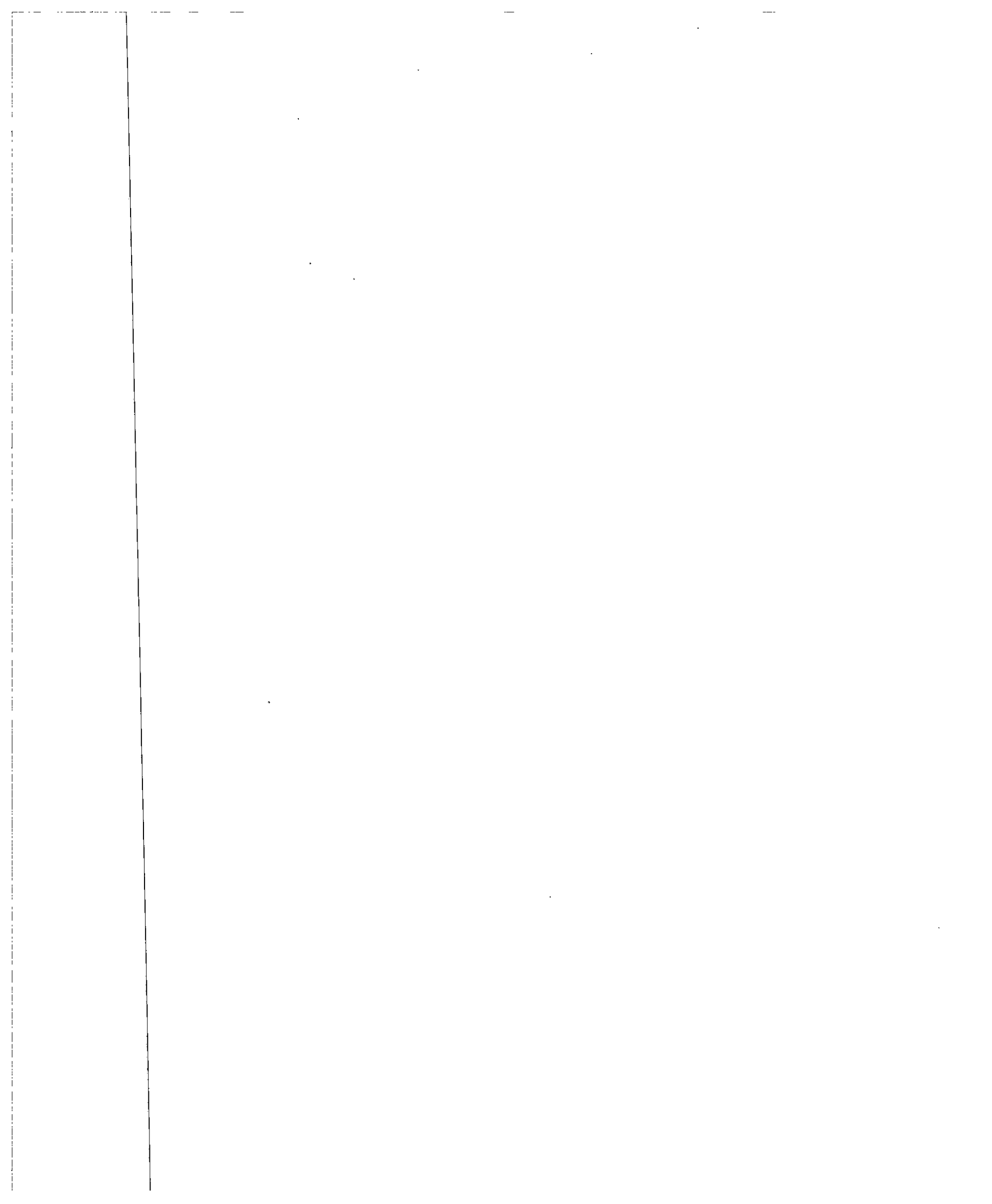
2. Γενικό συμπέρασμα:

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, ο Αιτητής έχει την άποψη ότι, ως αναλύεται ανωτέρω, αντίκεινται στο Σύνταγμα και στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατάξεις του αναφερόμενου Νόμου οι οποίες δεν μπορούν να αποσπαστούν από το λοιπό κείμενο του ίδιου Νόμου, οπότε ζητεί από το Ανώτατο Δικαστήριο να κρίνει ως αντίθετο και ασύμφωνο, με το Σύνταγμα της Δημοκρατίας και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το σύνολο του αναφερόμενου Νόμου.

Γιώργος Α. Σαββίδης
Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας
για Πρόεδρο της Δημοκρατίας

...19 Ιανουαρίου 2022

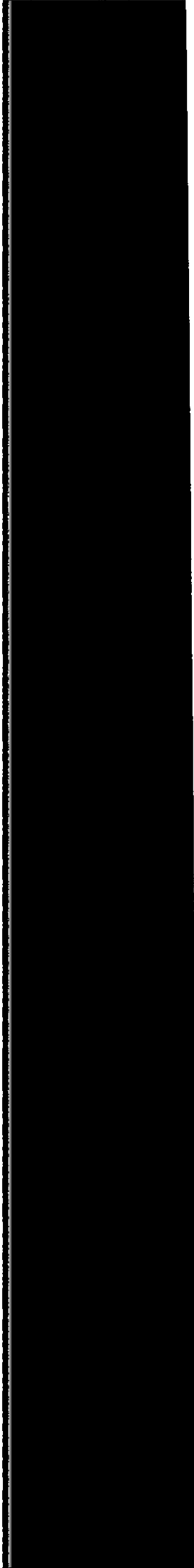

ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

1. Με επιστολή της ημερ. 8.12.2021, η Γενική Διευθύντρια της Βουλής των Αντιπροσώπων κοινοποίησε στον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω της Δημοκρατίας τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) (Αρ.6) Νόμο του 2021, μαζί με τη σχετική κοινοβουλευτική έκθεση ημερ. 1.12.2021 της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Αντίγραφο της εν λόγω επιστολής και των συνημμένων της επισυνάπτονται ως **Συνημμένο 1**.
2. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε τον άνω Νόμο στη Βουλή των Αντιπροσώπων για επανεξέταση, δυνάμει του Άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Δημοκρατίας, για τους λόγους που παραθέτει στη σχετική επιστολή του ημερ. 22.12.2021, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως **Συνημμένο 2**.
3. Με επιστολή της ημερ. 5.1.2022, η Γενική Διευθύντρια της Βουλής των Αντιπροσώπων πληροφόρησε τον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω της Δημοκρατίας ότι η Βουλή επανεξέτασε τον αναπεμφθέντα Νόμο και αποφάσισε να απορρίψει την αναπομπή, κοινοποιώντας του αντίγραφο της σχετικής έκθεσης της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και το κείμενο του Νόμου. Επισυνάπτεται, ως **Συνημμένο 3**, αντίγραφο της εν λόγω επιστολής και του συνημμένου της, που παραλήφθηκε από το Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας την 5.1.2022.
4. Κατόπιν συμβουλής του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποφάσισε να καταχωρήσει τη παρούσα Αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 140 του Συντάγματος. Αντίγραφο της εξουσιοδότησης του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 17.1.2022, για καταχώρηση της παρούσας Αναφοράς, επισυνάπτεται ως **Συνημμένο 4**.

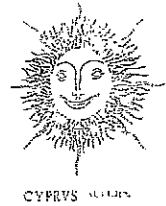

Γιώργος Λ. Σαββίδης
Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας
για Πρόεδρο της Δημοκρατίας

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αρ. Φακ. 23.02.062.199-2021

8 Δεκεμβρίου 2021

Υφυπουργό παρά τω Προέδρω
της Δημοκρατίας

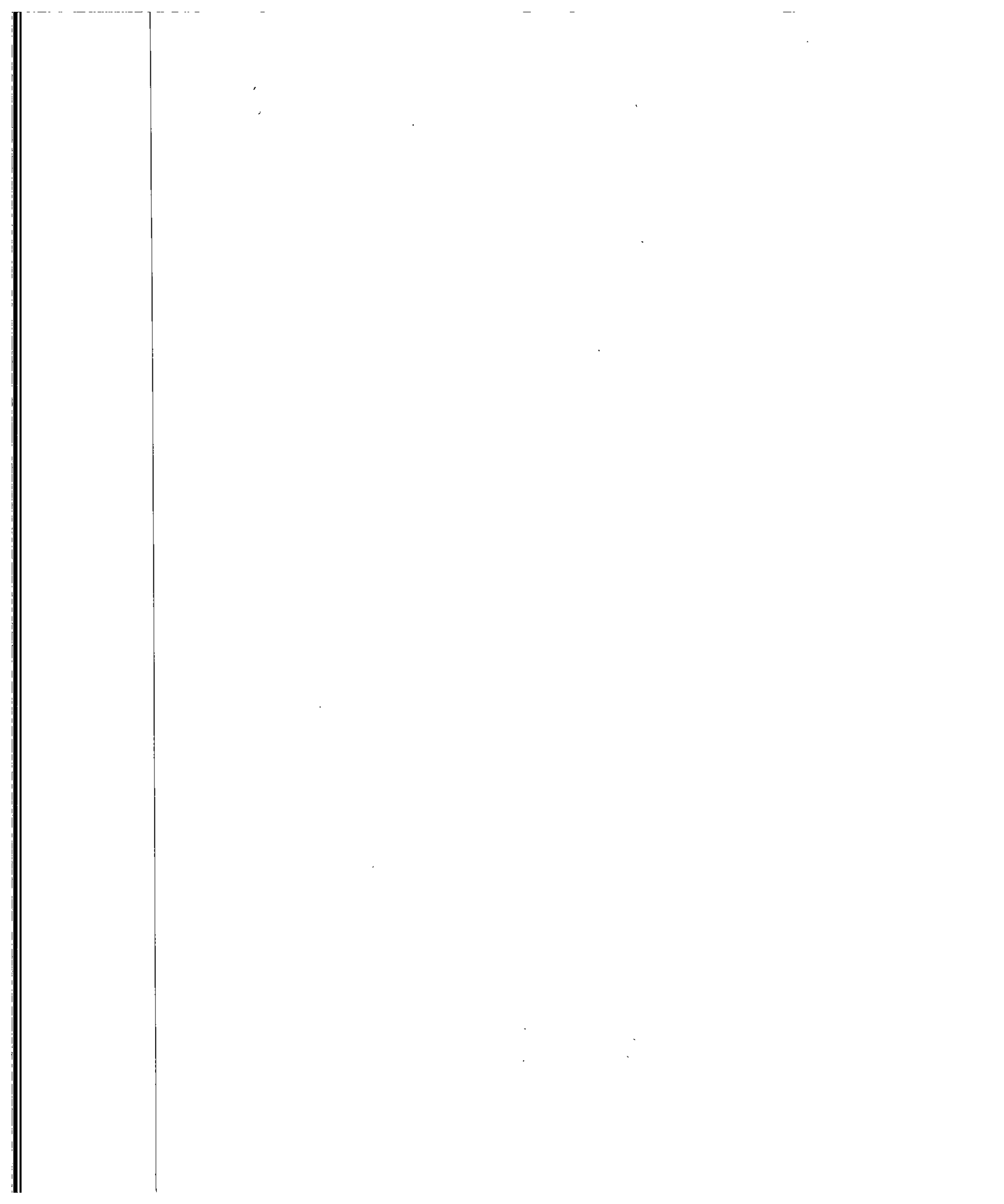
Αποστέλλονται τρία αντίγραφα του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικού) (Αρ. 6) Νόμου του 2021, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 3 Δεκεμβρίου 2021 για έκδοση από την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας διά δημοσιεύσεώς του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 52 του Συντάγματος.

Επισυνάπτεται επίσης αντίγραφο της έκθεσης της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, η οποία μελέτησε την πρόταση νόμου προτού αυτή υποβληθεί στην ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση.

Τασούλα Ιερωνυμίδου

Γενική Διευθύντρια Βουλής των Αντιπροσώπων

Κοιν.: Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας :

(Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

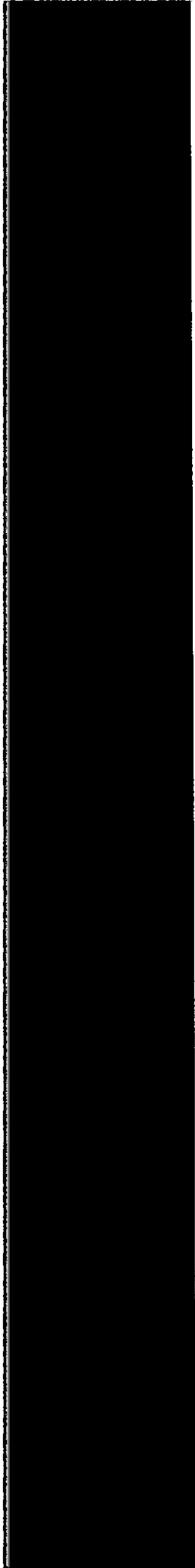
Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Χρύσης Παντελίδης	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Αλέκος Τρυφωνίδης
Ονούφριος Κουλλά	Μη μέλη της επιτροπής:
Σάβια Ορφανίδου	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρότασή νόμου σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15, 22 και 29 Νοεμβρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρεθήκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, καθώς και εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών και η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Χρίστος Χριστοφίδης, καθώς και ο βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η υπό αναφορά πρόταση νόμου κατατέθηκε αρχικά στη Βουλή στις 4 Νοεμβρίου 2021 από τον κ. Στέφανο Στεφάνου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και στη συνέχεια υιοθετήθηκε και από τους κ. Νικόλα Παπαδόπουλο και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ

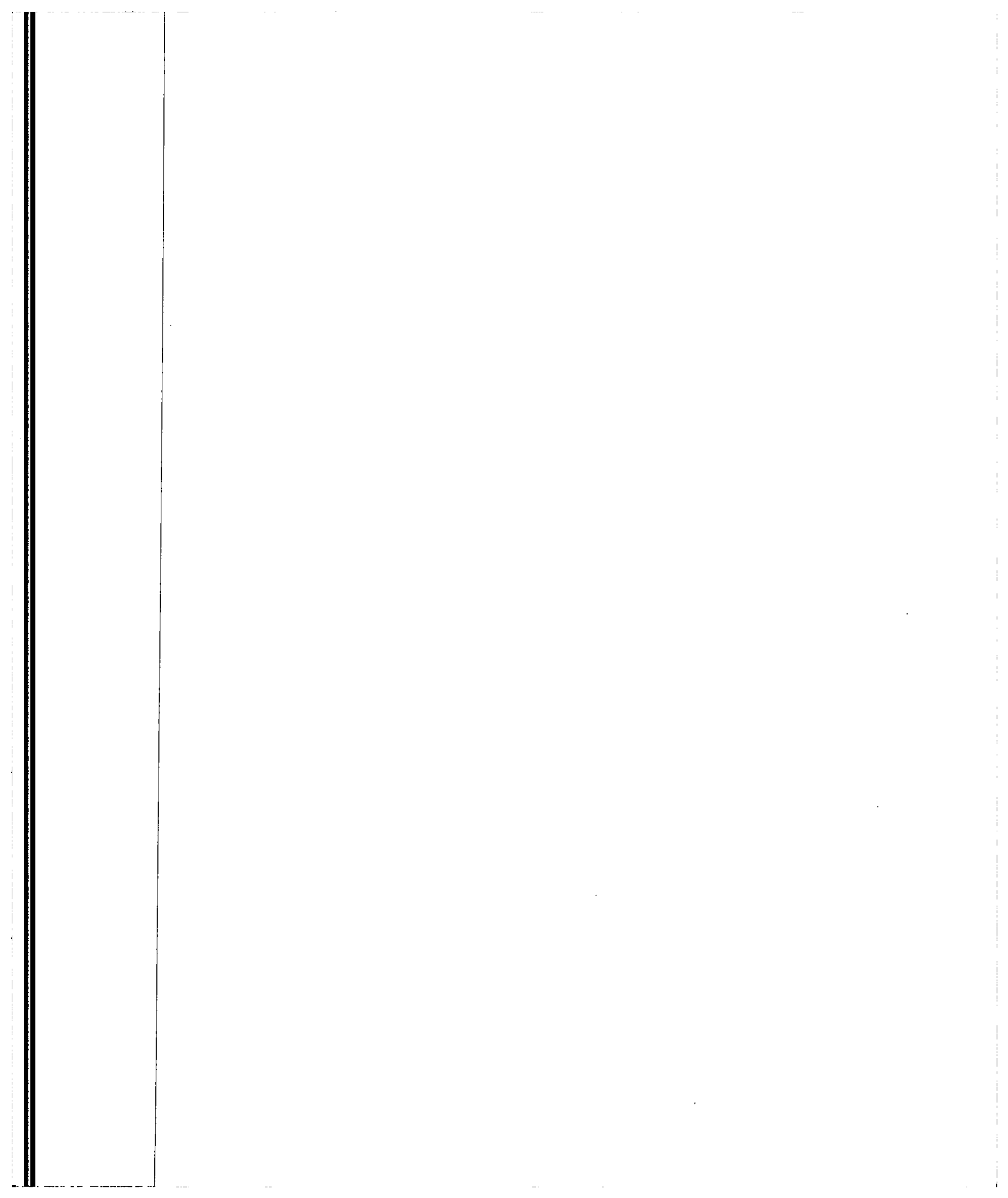
μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Για τον σκοπό αυτό η εν λόγω πρόταση νόμου αποσύρθηκε και επανακατατέθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2021.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας να υπόκειται σε μειωμένο συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ύψους 9%.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής η εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου ανέφερε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της απότομης αύξησης των τιμών και ειδικότερα αποσκοπεί στη στήριξη των καταναλωτών, των νοικοκυριών και των επαγγελματιών, προκειμένου να ανταποκριθούν στο αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας.

Όπως η ίδια σημείωσε, η υπό αναφορά πρόταση νόμου συνάδει με το περιεχόμενο της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 2021, με τίτλο «Αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών ενέργειας: μια εργαλειοθήκη για δράση και στήριξη», η οποία παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση των άμεσων επιπτώσεων που προκύπτουν από τις τρέχουσες αυξήσεις στις τιμές ενέργειας.

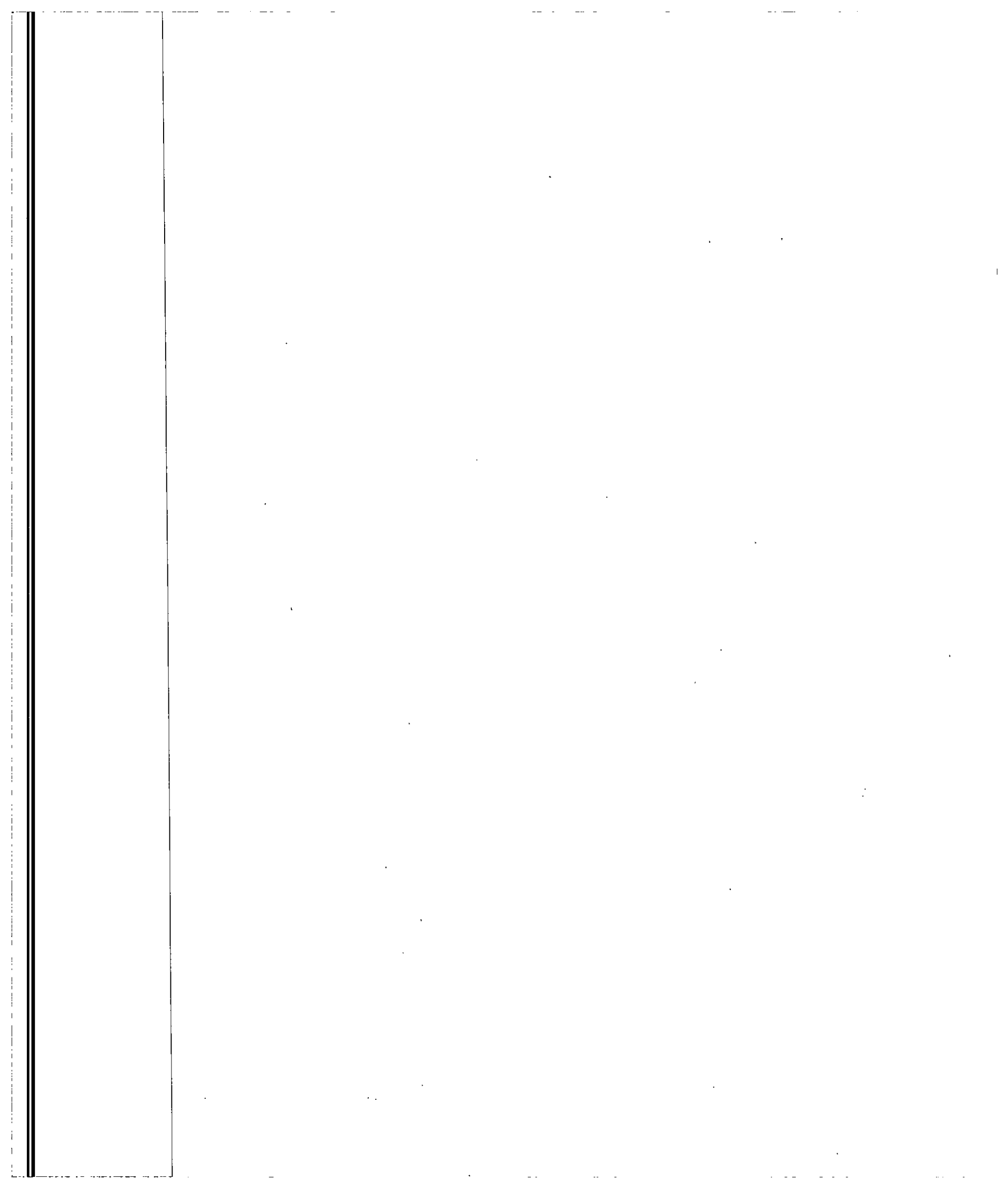
Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι η πρόταση νόμου δε συνάδει απόλυτα με το πλαίσιο που θέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθότι η εν λόγω Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρεται σε προσωρινά και στοχευμένα μέτρα αναφορικά με την αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών ενέργειας, ενώ οι νομοθετικές ρυθμίσεις που προτείνονται είναι ανοικτού τέλους και μη στοχευμένες.

Επιπροσθέτως, η κυβέρνηση, συνυπολογίζοντας τους πιο πάνω παράγοντες, έχει ήδη προβεί στην υποβολή αιτήματος στην Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά στην επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ύψους 5% στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος ειδικότερα όσον αφορά στους οικονομικά ευάλωτους καταναλωτές για περίοδο έξι μηνών, πρόταση η οποία κρίνεται ως στοχευμένη.

Περαιτέρω, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οποιοσδήποτε τροποποιήσεις στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών που σχετίζονται με τους συντελεστές ΦΠΑ πρέπει προηγουμένως να τίθενται σε διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
2. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δε συνάδουν αφενός με τις κυβερνητικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και αφετέρου με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για την ενέργεια και το κλίμα. Περαιτέρω, οι εν λόγω ρυθμίσεις κρίνονται ως μη στοχευμένες, καθότι αναμένεται να επωφεληθούν από αυτές τόσο οι μεγάλες ενεργοβόρες επιχειρήσεις όσο και τα νοικοκυριά με υψηλά εισοδήματα, και επιπροσθέτως δεν έχουν καθορισμένη χρονική διάρκεια ισχύος.
3. Ο ΦΠΑ που επιβάλλεται στο ηλεκτρικό ρεύμα δεν αποτελεί κόστος για τις επιχειρήσεις, καθότι τους παρέχεται η δυνατότητα ανάκτησης αυτού.
4. Η κοινωνική πολιτική δεν πρέπει να ασκείται με μειώσεις στους φόρους, αλλά με τη στοχευμένη καταβολή επιδομάτων και την κατάλληλη προσαρμογή των μισθών.
5. Οι πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου προσκρούουν στους δημοσιονομικούς στόχους που έχουν τεθεί από την κυβέρνηση, καθότι από την προτεινόμενη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ προκύπτει σημαντικό

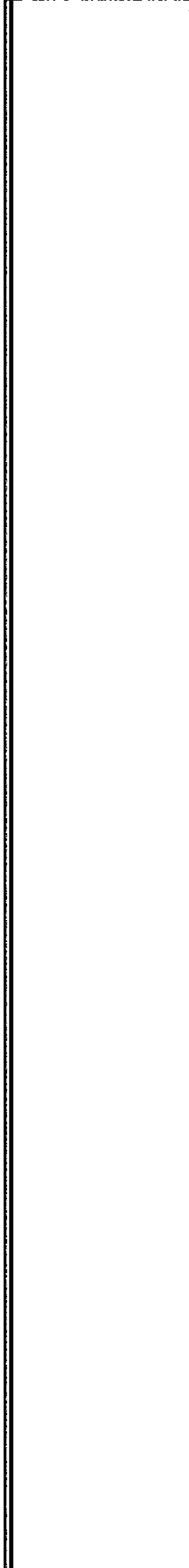
δημοσιονομικό κόστος, το οποίο εκτιμάται περίπου στα € 6,5 εκατομ. τον μήνα ή €78 εκατομ. ετησίως.

Στο στάδιο της εξέτασης της πρότασης νόμου η επιτροπή παρά τις διαφωνίες του Υπουργείου Οικονομικών ως προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις κάλεσε το αρμόδιο υπουργείο όπως προβεί σε επανεξέταση του θέματος και επανέλθει με σχετικές εισηγήσεις.

Σημειώνεται ότι, όσον αφορά στο θέμα της χρονικής διάρκειας του μέτρου, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι συντελεστές ΦΠΑ μπορούν να αναθεωρηθούν είτε με σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας είτε με την έκδοση διατάγματος από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Συναφώς, στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης της πρότασης νόμου, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η κυβέρνηση, πέραν του αιτήματός της για επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ύψους 5% στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για οικονομικά ευάλωτους καταναλωτές για περίοδο έξι μηνών, έχει επίσης υποβάλει στην Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αίτημα για μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ ύψους 9% στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για οικιακή χρήση για την περίοδο από την 1^η Νοεμβρίου 2021 μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2022.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε ότι το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με το αίτημα όπως υποβλήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών στην Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σημειώνοντας παράλληλα ότι μέτρα όπως η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο ηλεκτρικό ρεύμα πρέπει να είναι προσωρινά, καθότι δε συνάδουν με την επίτευξη των στόχων που θέτει η ΕΕ σε σχέση με την εξοικονόμηση ενέργειας.

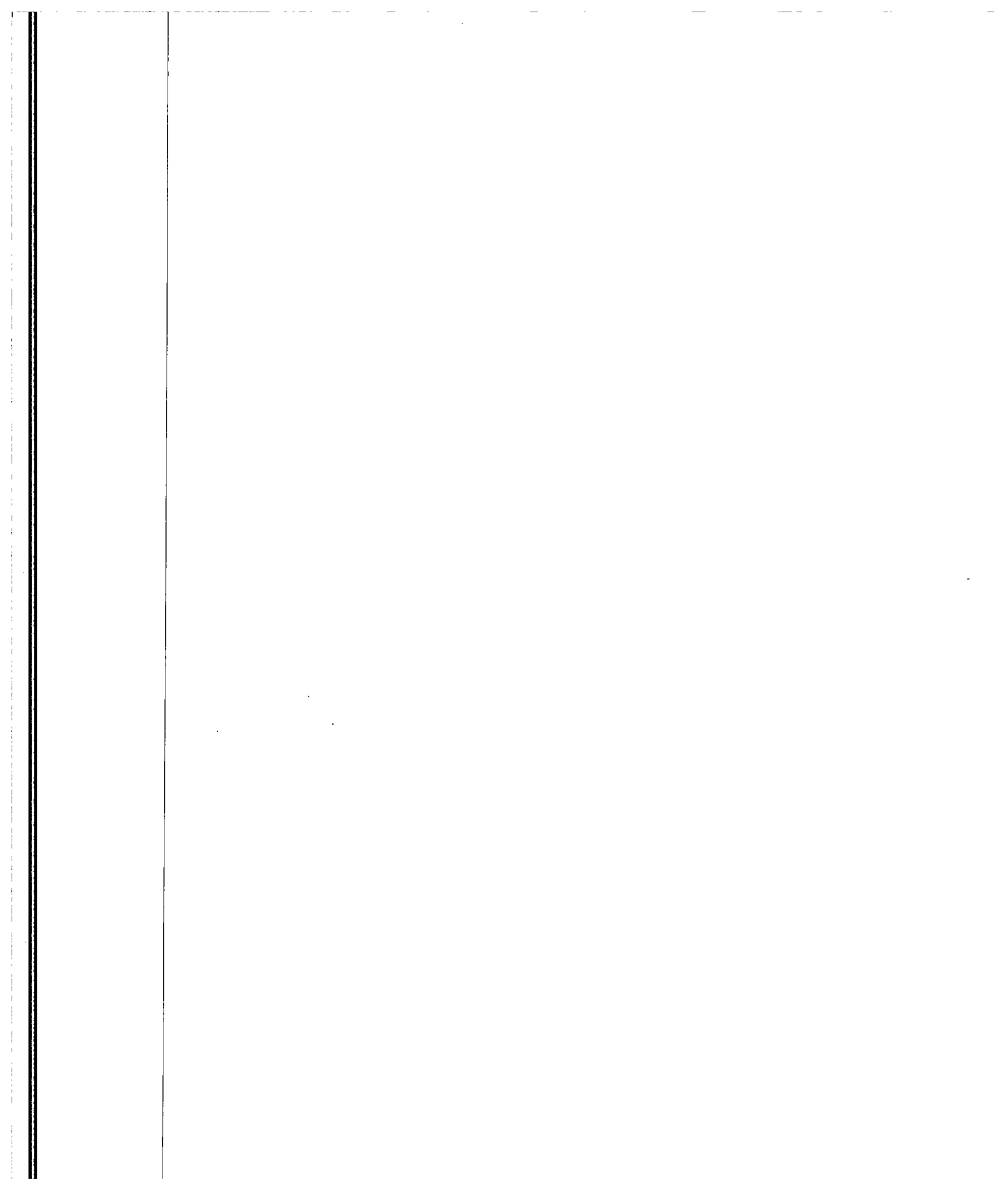
Η εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ανέφερε ότι από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να υπάρξει περιβαλλοντική επίπτωση, η οποία ωστόσο στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να εκτιμηθεί λόγω έλλειψης σχετικών δεδομένων.

Η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων δήλωσε ότι, σύμφωνα με τη σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οποιαδήποτε μέτρα γενικού χαρακτήρα αφορούν στο σύνολο του πληθυσμού δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση και συναφώς η πρόταση νόμου δεν αντίκειται από αυτή την άποψη στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Η εκπρόσωπος της ΑΗΚ ανέφερε ότι οποιαδήποτε τροποποίηση στους συντελεστές ΦΠΑ στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος πρέπει να γίνει κατά τρόπο που να διευκολύνεται ο υπολογισμός του και παράλληλα να λαμβάνεται υπόψη ότι η έκδοση των τελικών λογαριασμών των καταναλωτών πραγματοποιείται ανά διμηνία. Συναφώς, για πρακτικούς λόγους οποιαδήποτε ρύθμιση για μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο ηλεκτρικό ρεύμα για οικιακή χρήση θα ήταν προτιμότερο να αφορά περίοδο τεσσάρων μηνών.

Οι εισηγητές της πρότασης νόμου, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, διατηρούν τη θέση ότι η πρόταση νόμου ανταποκρίνεται στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με βάση την οποία παρέχεται η δυνατότητα για λήψη μέτρων προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις τρέχουσες αυξήσεις στις τιμές ενέργειας και δεν αποτελεί καθ' οιονδήποτε τρόπο κρατική ενίσχυση, ενώ παράλληλα δεν αναμένεται να προκύψουν συνταγματικά ζητήματα από ενδεχόμενη ψήφισή της.

Επιπροσθέτως, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα αποτελέσουν σημαντικό μέτρο στήριξης των καταναλωτών, των νοικοκυριών και των επαγγελματιών, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο

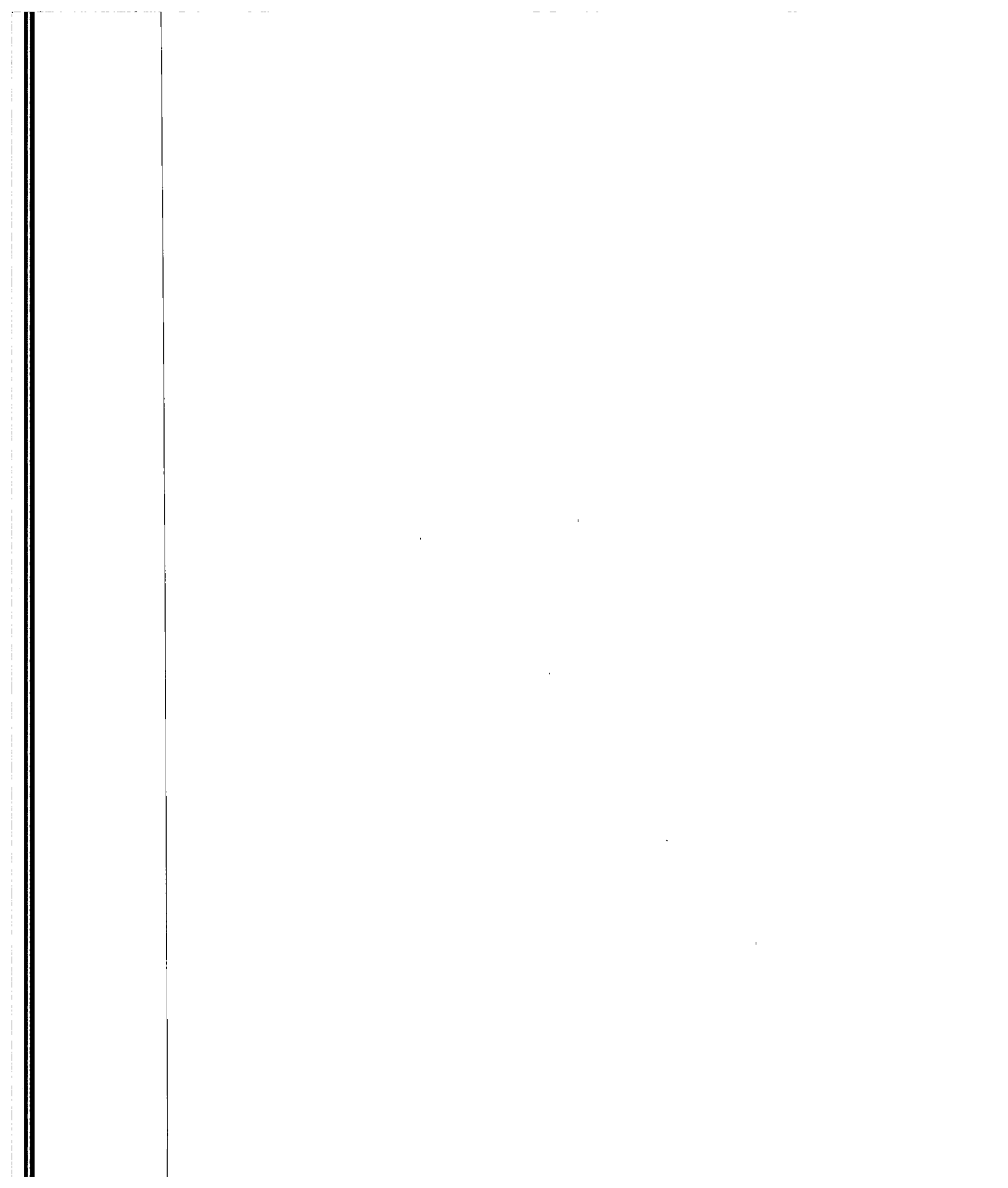
προστίθεται στις ήδη βεβαρημένες και οικονομικά δυσχερείς συνθήκες που αντιμετωπίζουν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για λήψη τελικής απόφασης επί της πρότασης νόμου στο στάδιο της συζήτησής της στην ολομέλεια του σώματος.

1^η Δεκεμβρίου 2021

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΥΣ
ΤΟΥ 2002 ΕΩΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 2021

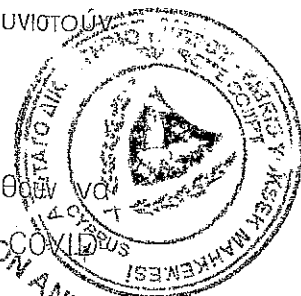
ΕΠΕΙΔΗ, παρατηρούνται σημαντικές αυξήσεις στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, οι οποίες επιφέρουν δυσβάσταχτες, οικονομικές επιπτώσεις στους καταναλωτές,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η αύξηση στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας επιφέρει συνακόλουθες αυξήσεις στις τιμές, μεταξύ άλλων, των αγαθών πρώτης ανάγκης,

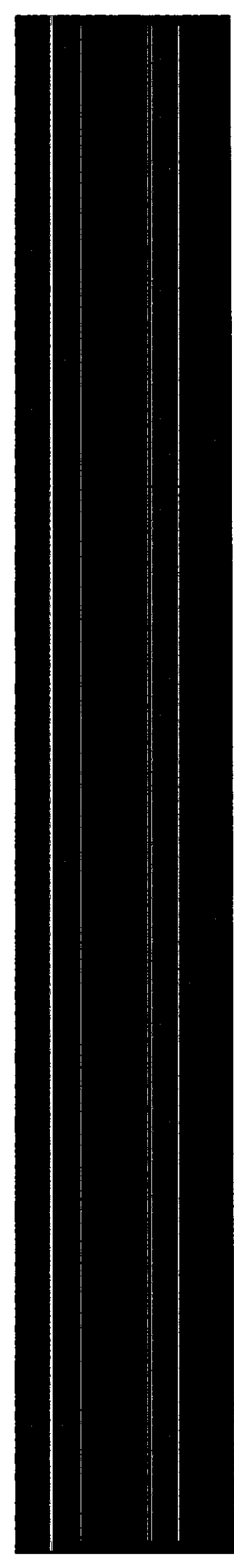
ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, με βάση την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 2021, με τίτλο «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών ενέργειας: μια εργαλειοθήκη για δράση και στήριξη», παρέχεται η δυνατότητα λήψης μέτρων από τα κράτη μέλη για αντιμετώπιση των άμεσων επιπτώσεων των τρεχουσών αυξήσεων των τιμών της ενέργειας και για ενίσχυση περαιτέρω της ανθεκτικότητας της οικονομίας έναντι μελλοντικών κλυδωνισμών,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, με βάση την ως άνω ανακοίνωση η λήψη μέτρων γενικού χαρακτήρα, όπως μειωμένοι φόροι ή εισφορές ή εφαρμογή μειωμένου συντελεστή στην προμήθεια φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή τηλεθέρμανσης, από τα οποία επωφελούνται όλοι οι καταναλωτές επί ίσοις όροις, περιλαμβάνεται στην εργαλειοθήκη μέτρων που μπορούν να λάβουν τα κράτη μέλη και δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να επηρεάζονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας της νόσου COVID-19

ΠΙΣΤΩΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΡΧΙΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

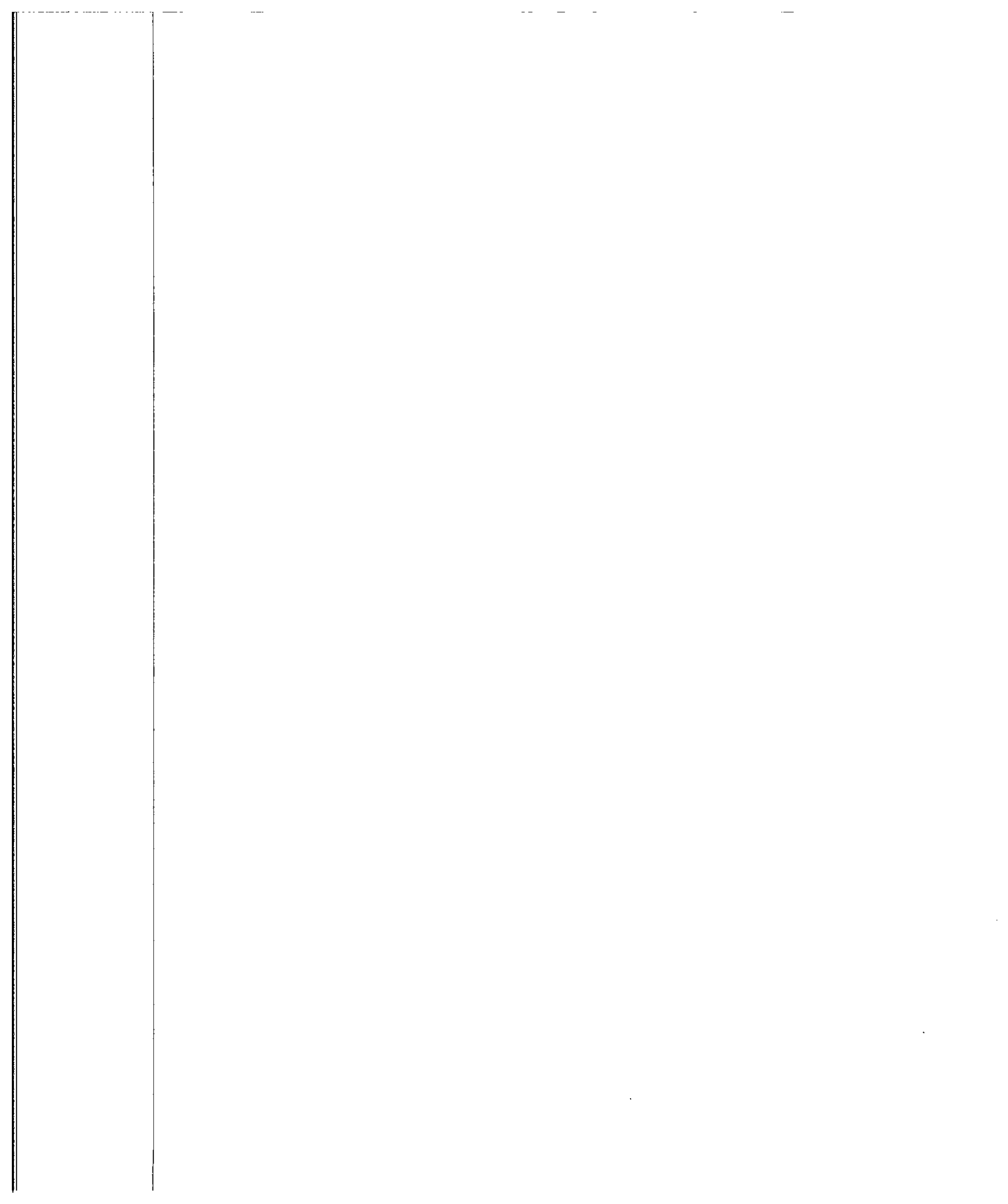

19 και να υφίστανται το πλήγμα της απώλειας εισοδημάτων που αυτή επέφερε,

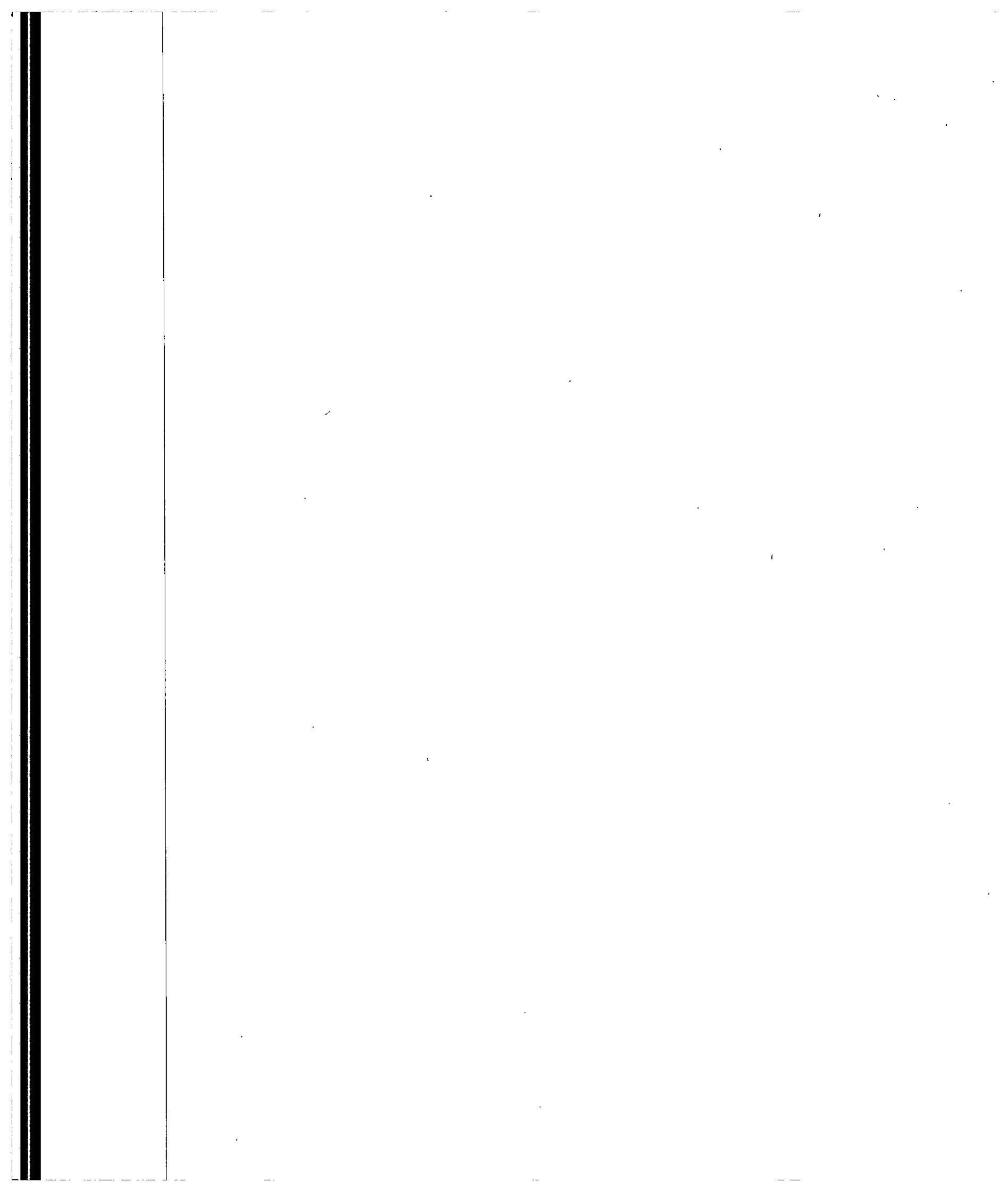
ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, καθίσταται αναγκαία η λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των άμεσων επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών και ειδικότερα για τη μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος, ώστε να στηριχθούν οι καταναλωτές,

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2021 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμους του 2000 έως (Αρ. 5) του 2021 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμοι του 2000 έως (Αρ. 6) του 2021.
95(Ι) του 2000	
93(Ι) του 2002	
27(Ι) του 2003	
172(Ι) του 2003	
95(Ι) του 2004	
88(Ι) του 2005	
100(Ι) του 2005	
131(Ι) του 2005	
148(Ι) του 2005	
64(Ι) του 2006	
86(Ι) του 2006	
87(Ι) του 2006	
48(Ι) του 2007	
129(Ι) του 2007	
141(Ι) του 2007	
142(Ι) του 2007	
143(Ι) του 2007	
25(Ι) του 2008	
37(Ι) του 2008	
38(Ι) του 2008	
63(Ι) του 2008	

88(I) ΤΟΥ 2008
35(I) ΤΟΥ 2009
135(I) ΤΟΥ 2009
13(I) ΤΟΥ 2010
29(I) ΤΟΥ 2010
68(I) ΤΟΥ 2010
97(I) ΤΟΥ 2010
131(I) ΤΟΥ 2010
4(I) ΤΟΥ 2011
37(I) ΤΟΥ 2011
129(I) ΤΟΥ 2011
186(I) ΤΟΥ 2011
187(I) ΤΟΥ 2011
16(I) ΤΟΥ 2012
73(I) ΤΟΥ 2012
133(I) ΤΟΥ 2012
135(I) ΤΟΥ 2012
167(I) ΤΟΥ 2012
172(I) ΤΟΥ 2012
83(I) ΤΟΥ 2013
118(I) ΤΟΥ 2013
129(I) ΤΟΥ 2013
164(I) ΤΟΥ 2013
81(I) ΤΟΥ 2014
153(I) ΤΟΥ 2014
154(I) ΤΟΥ 2014
160(I) ΤΟΥ 2014
215(I) ΤΟΥ 2015
119(I) ΤΟΥ 2016
86(I) ΤΟΥ 2017
135(I) ΤΟΥ 2017
157(I) ΤΟΥ 2017
39(I) ΤΟΥ 2018
60(I) ΤΟΥ 2018

121(I) του 2018
 31(I) του 2019
 70(I) του 2019
 158(I) του 2019
 24(I) του 2020
 79(I) του 2020
 121(I) του 2020
 122(I) του 2020
 147(I) του 2020
 178(I) του 2020
 5(I) του 2021
 72(I) του 2021
 80(I) του 2021
 ... (I) του 2021
 ... (I) του 2021.

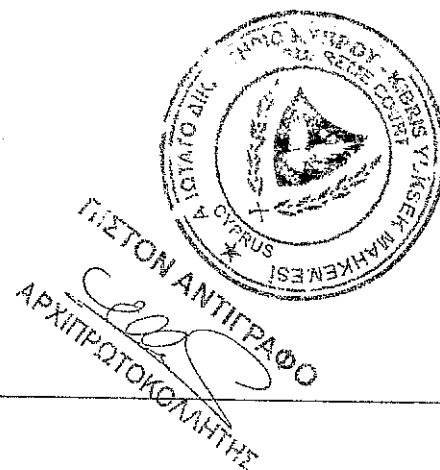
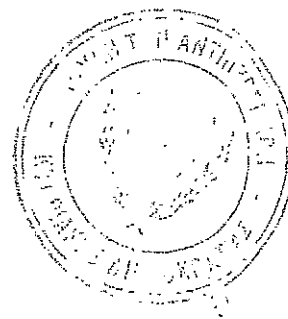
Τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου. 2. Το Δωδέκατο Παράρτημα του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (5) αυτού, της ακόλουθης νέας παραγράφου:

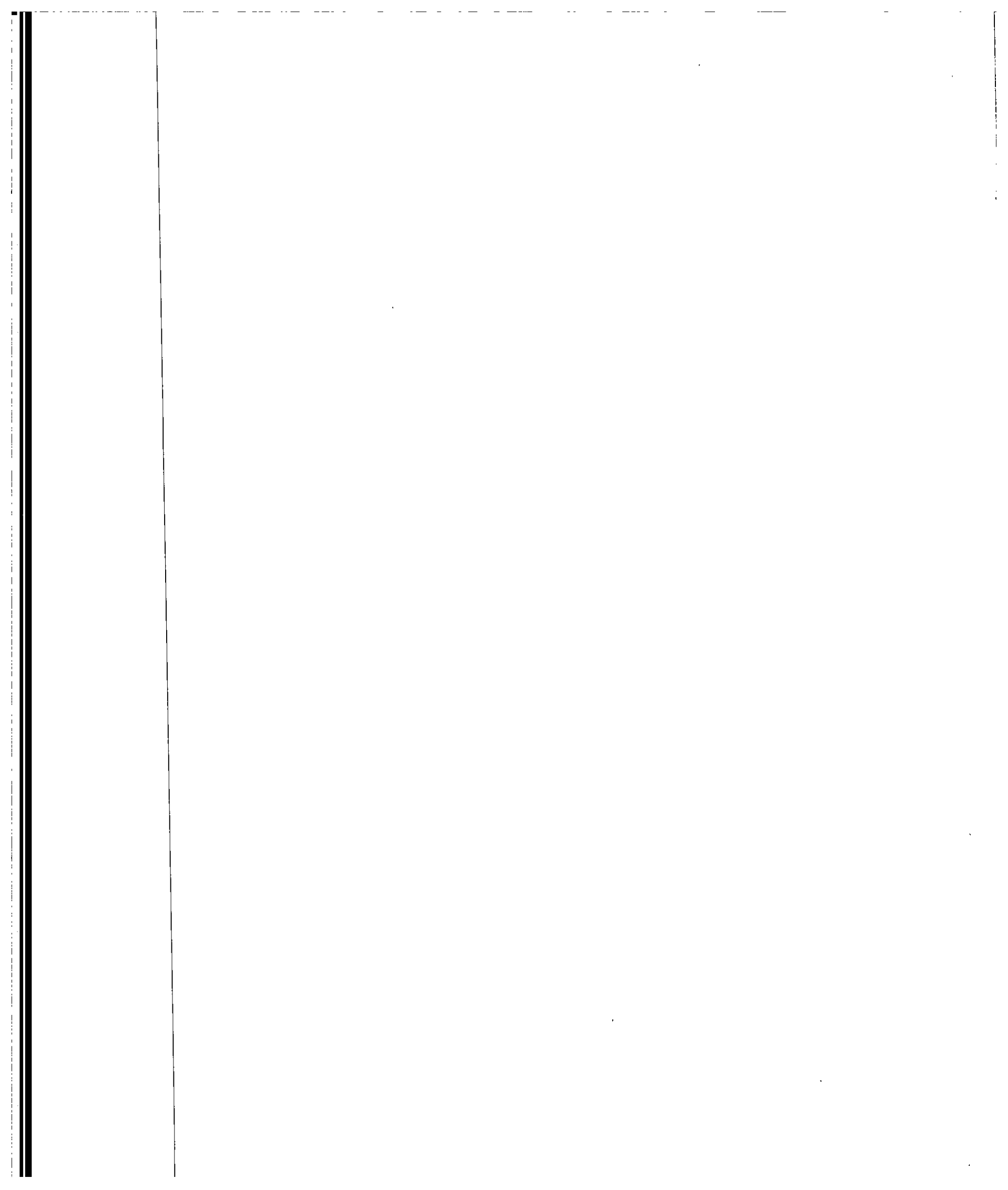
«(6) Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.»

(Τελικό κείμενο ελεγμένο από γραμματέα στις 6.12.2021.)

Αρ. Φακ.: 23.02.062.199-2021

ΑΚ/ΘΧ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ

Ο Πρόεδρος

Αρ. Φαμ. 30.02.005.002.058

22 Δεκεμβρίου 2021

Κυρία Αννίτα Δημητρίου

Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων

Βουλή των Αντιπροσώπων

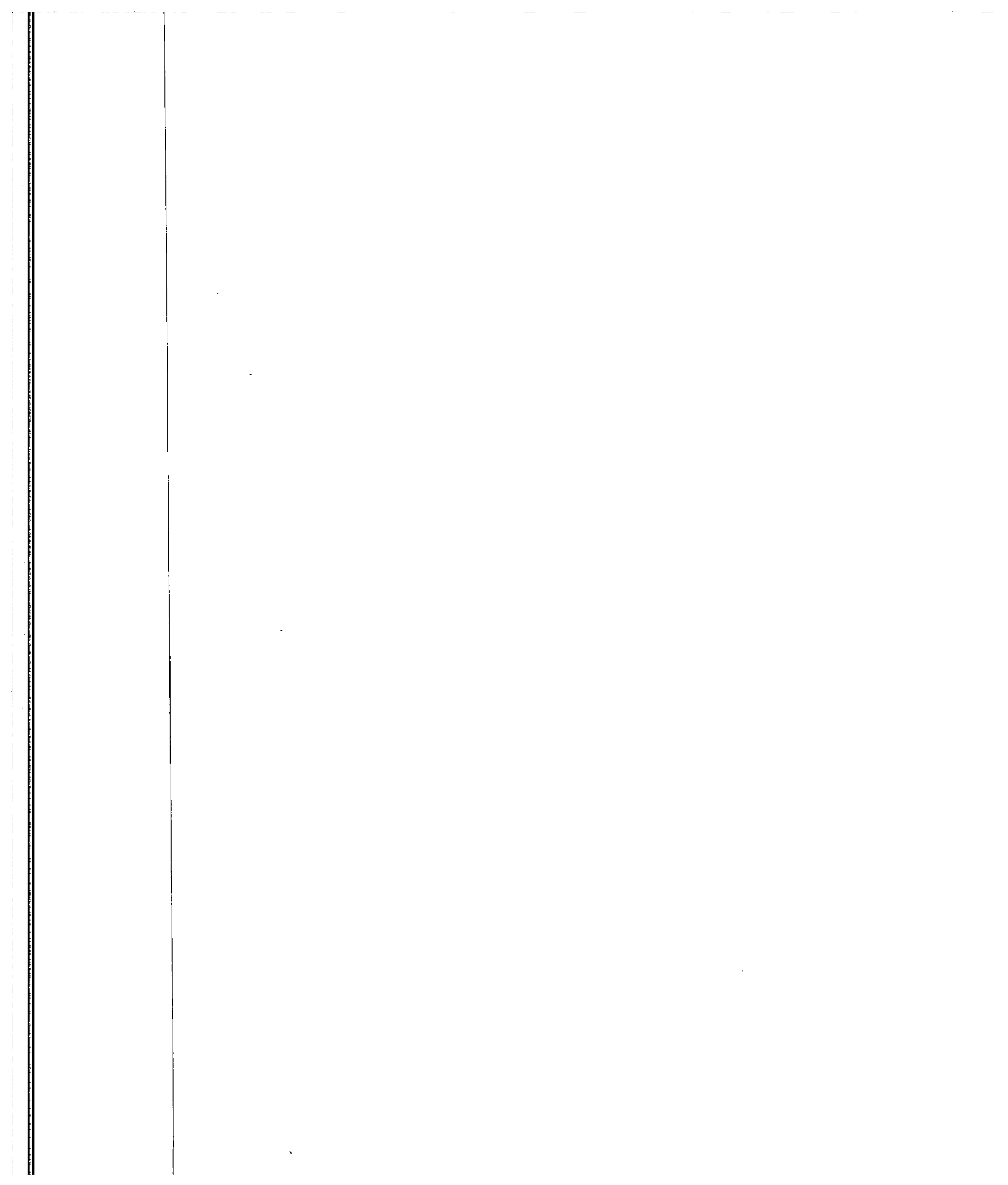
Λευκωσία

Ασκώντας τις εξουσίες μου δυνάμει του Άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Δημοκρατίας, αναπέμπω στη Βουλή των Αντιπροσώπων για επανεξέταση τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) (Αρ. 6) Νόμο του 2021, που ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων την 3.12.2021 και κοινοποιήθηκε¹ στο Γραφείο μου την 8.12.2021 για να εκδοθεί με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος της Δημοκρατίας.

Οι λόγοι της Ανατομπής είναι οι ακόλουθοι:

A) Παραβίαση του δικαίου της ΕΕ και παράλληλα της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών

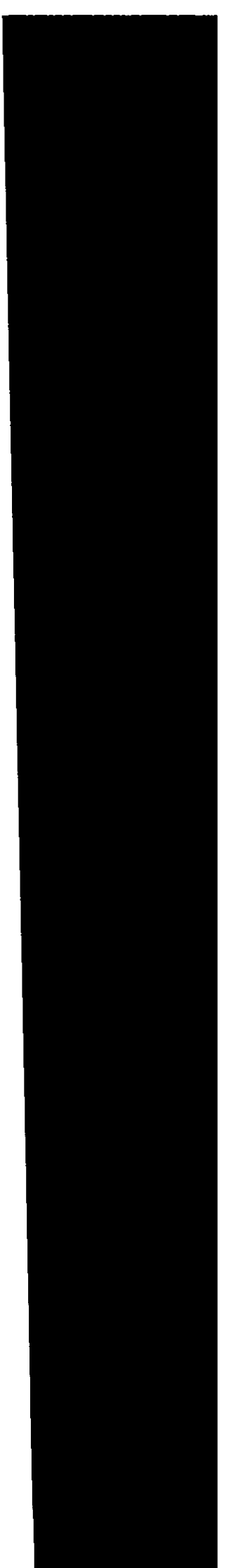
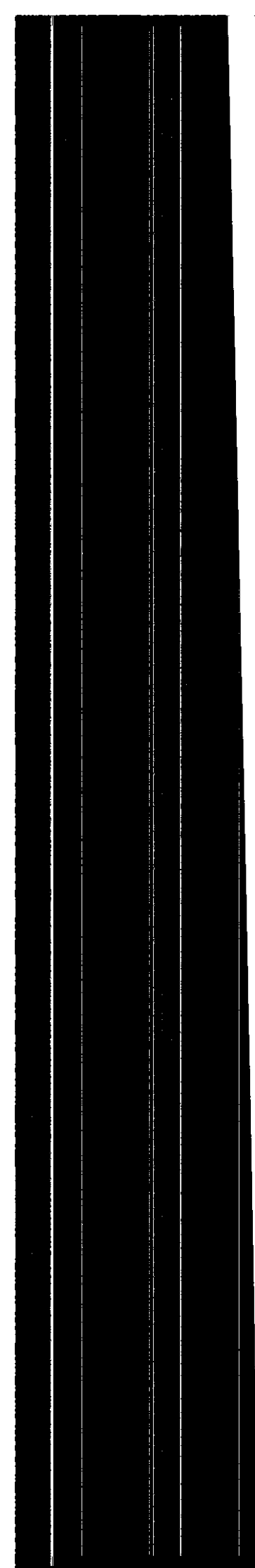
1. Με βάση το Άρθρο 169(3) του Συντάγματος, συνθήκες, συμβάσεις και συμφωνίες που ονομολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω Άρθρου, έχουν από την ημέρα δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αυξημένη ισχύ έναντι οποιουδήποτε ημεδαπού νόμου, υπό τον όρο ότι αυτές οι συνθήκες, οι συμβάσεις και οι συμφωνίες εφαρμόζονται αντίστοιχα και από το αντισυμβαλλόμενο μέρος. Επιπρόσθετα, δυνάμει του Άρθρου 179(2) του Συντάγματος, η Βουλή των Αντιπροσώπων υποχρεούται να μη ψηφίζει νόμο ή απόφαση που είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο ασύμφωνος ή αντίθετος με τις συνταγματικές πρόνοιες ή με οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλεται στη Δημοκρατία, ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της ως κράτους μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

2. Ο αναπεμπόμενος Νόμος ο οποίος ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 3 Δεκεμβρίου 2021 και ο οποίος τροποποιεί τους περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμους του 2000 έως (Αρ.5) του 2021, Ν. 95(Ι)/2000 (στο εξής «Ν. 95(Ι)/2000»), καταστρατηγεί συγκεκριμένες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου οι οποίες θα αναλυθούν πιο κάτω και, ως εκ τούτου, συγκρούεται με το Άρθρο 179(2) του Συντάγματος. Πέραν της διαπίστωσης της παραβίασης του ενωσιακού δικαίου ο αναπεμπόμενος Νόμος παραβιάζει την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών αφού οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας οι οποίες ασκούν εκτελεστική εξουσία με βάση το ενωσιακό δίκαιο είναι τέτοιας μορφής που δεν είναι δυνατόν να αναληφθούν από την Βουλή των Αντιπροσώπων και να μπορεί να αξιολογήσει την επίπτωση που θα έχει η εν λόγω τροποποίηση στις ευρύτερες υποχρεώσεις που έχει η Δημοκρατία με βάση το ενωσιακό δίκαιο. 3. Η Κυπριακή Δημοκρατία υπόκειται σε δεσμεύσεις που επηρεάζουν την άσκηση της εθνικής οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής, βάσει των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τη συμμετοχή της στην ΕΕ και ειδικότερα από τη συμμετοχή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Στα πλαίσια της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ για τον συντονισμό, τον έλεγχο και την ορθή στόχευση των προσπαθειών που αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο, η ΕΕ υιοθέτησε μία σειρά μεταρρυθμίσεων, οι οποίες αναδεικνύουν τη σταθερότητα που πρέπει να διέπει το δημοσιονομικό σχεδιασμό. Στα τέλη του 2011, τέθηκε σε ισχύ η μεταρρύθμιση (μέρος του αποκαλούμενου Εξάπτυχου ή «Six Pack»²) του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με την αποφυγή, κατά το δυνατόν, μη βιώσιμων δημόσιων οικονομικών. Ακόμα μία μεταρρύθμιση σε αυτόν τον τομέα πολιτικής αποτελεί η διακυβερνητική Συνθήκη για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΣΣΣΔ), συμπεριλαμβανομένου του «Δημοσιονομικού Συμφώνου», η οποία τέθηκε σε ισχύ στις αρχές του 2013. Επιπλέον, τον Μάιο του 2013, τέθηκε σε ισχύ κανονισμός σχετικά με την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων (μέρος του Δίπτυχου ή «Two Pack»³).

² (1) Κανονισμός 1175/2011 που τροποποιεί τον Κανονισμό 1466/97, (2) Κανονισμός 1177/2011 που τροποποιεί τον Κανονισμό 1467/97, (3) Κανονισμός 1173/2011, (4) Οδηγία 2011/85/ΕΕ, (5) Κανονισμός 1176/2011, (6) Κανονισμός 1174/2011.

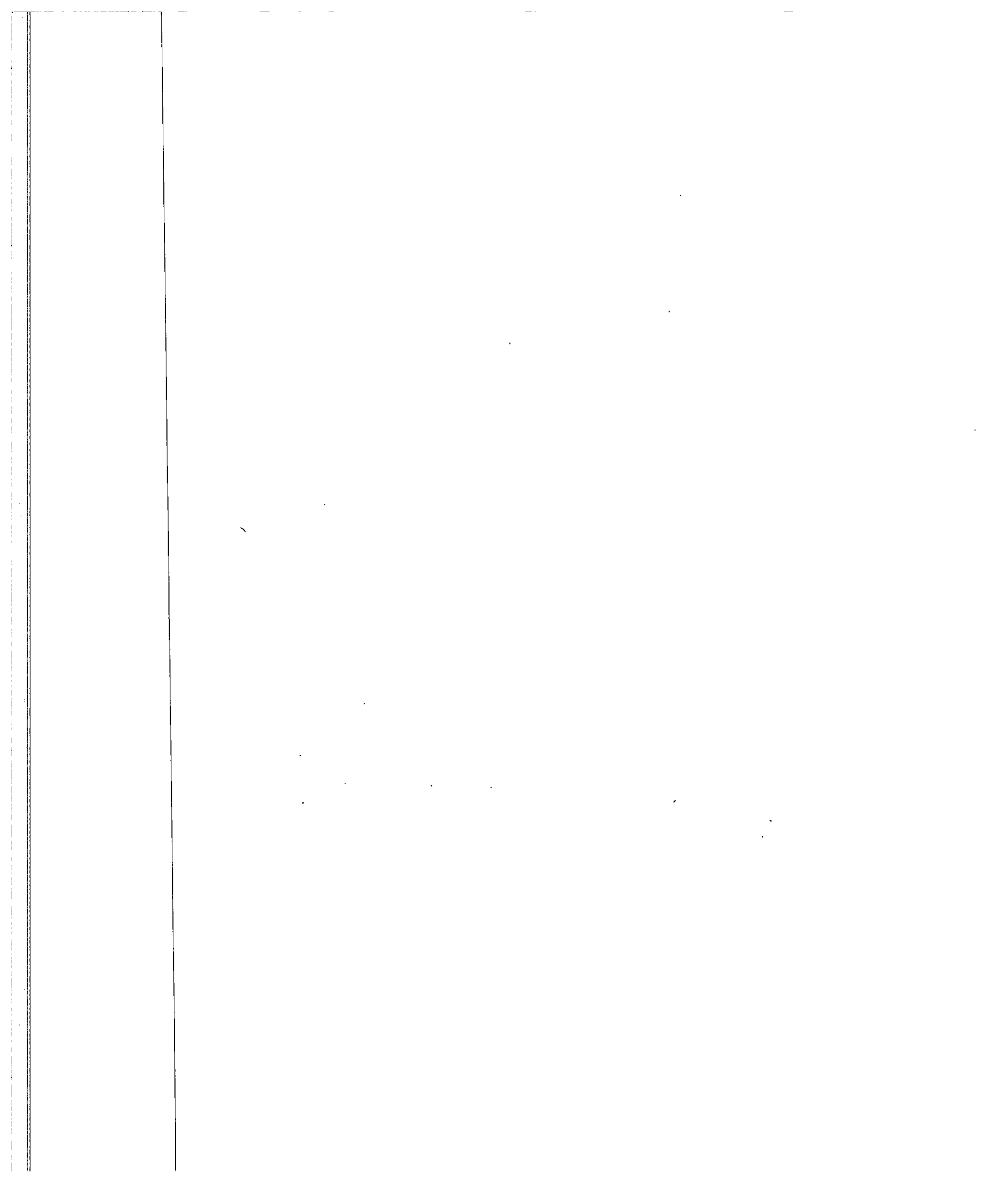

3. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο είναι η σημαντικότερη διαδικασία συντονισμού και ελέγχου των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών της ΕΕ. Η εν λόγω διαδικασία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2010 και τέθηκε επίσημα σε ισχύ το πρώτο εξάμηνο του 2011. Νομικά, στηρίζεται στα Άρθρα 121, 126, 136 και 148 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ και στη δέσμη των έξι μέτρων. Στηρίζεται κυρίως σε μη δεσμευτικές συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες αποκτούν, όμως, δεσμευτικό χαρακτήρα, όταν ένα κράτος μέλος τίθεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος ή υπερβολικών ανισορροπιών και σε περίπτωση μη συμμόρφωσής της επιβάλλονται κυρώσεις. Στα πλαίσια αυτά, η Κυπριακή Δημοκρατία καλείται να υποβάλλει κάθε χρόνο, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, βάσει των προνοιών του ΣΣΑ. Στη βάση αυτού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συστάσεις για λήψη μέτρων από την Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσης, γίνεται έλεγχος για τυχόν ύπαρξη μακροοικονομικών ανισορροπιών. Μέσω της διαδικασίας αυτής, συντονίζονται οι δημοσιονομικές, μακροοικονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές των κρατών μελών, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε αρχικό στάδιο της διαδικασίας κατάρτισης των εθνικών προϋπολογισμών και λήψης αποφάσεων για διάφορα θέματα οικονομικής πολιτικής. Αυτό συνεπάγεται ότι η εκτελεστική εξουσία κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης της εθνικής δημοσιονομικής πολιτικής συνυπολογίζει τυχόν συστάσεις και νέα δεδομένα που προκύπτουν υπό την ιδιότητα της Δημοκρατίας ως κράτος μέλος της ΕΕ.

4. Περαιτέρω, και σύμφωνα με τον Κανονισμό 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η δεύτερη αξιολόγηση πραγματοποιείται το φθινόπωρο έκαστου έτους στη βάση των Σχεδίων Δημοσιονομικών Προγραμμάτων (Draft Budgetary Plan) που υποβάλλουν τα κράτη μέλη μέχρι τις 15 Οκτωβρίου έκαστου έτους. Η αξιολόγηση βασίζεται σε τυχόν αναθεωρημένα δεδομένα τα οποία προκύπτουν από το προσχέδιο του Προϋπολογισμού της κυβέρνησης για το ερχόμενο έτος. Σε περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι το υπό εξέταση κράτος μέλος καταστρατηγεί σε σημαντικές βαθμό τις υποχρεώσεις του που πηγάζουν από το ΣΣΑ, δύναται να πρόβει σε δημοσία αιτιολογημένη Σύσταση για ετοιμασία επικαιροποιημένου Προγράμματος Δημοσιονομικού Προγράμματος, γεγονός που εξυπακούει και τη διαφύλαξη της δημοσιονομικής πολιτικής μέσω του ετήσιου προϋπολογισμού.

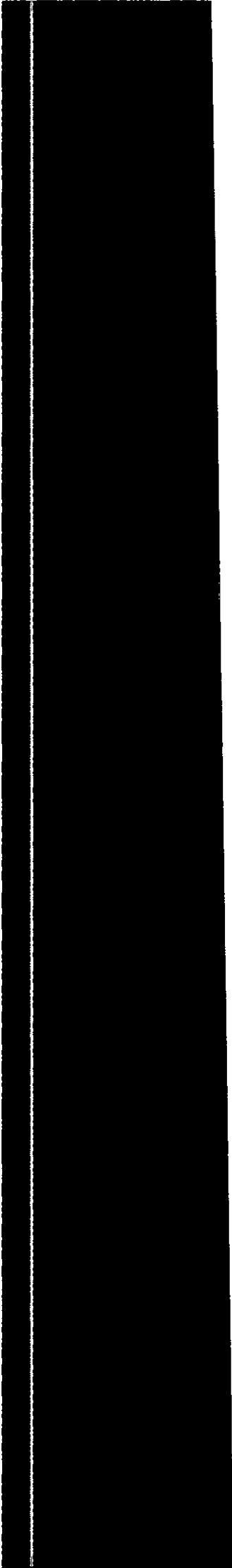
ΠΡΩΤΟΝ ΑΝΤΙΠΡΟΪΚΤΗ
ΑΡΧΙΠΡΟΚΑΤΑΛΗΤΗΣ

5. Η νομική υποχρέωση κάθε κράτους μέλους για επίτευξη τουλάχιστον ισοσκελισμένου προϋπολογισμού σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα απορρέει από το Δημοσιονομικό Σύμφωνο. Το Δημοσιονομικό Σύμφωνο είναι το σκέλος της διακυβερνητικής Συνθήκης για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ) που αφορά τις δημοσιονομικές και τις χρηματοοικονομικές πολιτικές. Η ΣΣΣΔ υπογράφηκε στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 2 Μαρτίου 2012 και τέθηκε σε ισχύ το 2013. Η κύρια καινοτομία του Δημοσιονομικού Συμφώνου είναι ότι προβλέπει την υποχρέωση νομικής κατοχύρωσης, σε συνταγματικό, κατά προτίμηση, ή ισότιμο αυτού επίπεδο, του λεγόμενου «χρυσού κανόνα», ή «κανόνα ισοσκελισμένων προϋπολογισμών» ή αλλιώς «χρεόφρενου». Πρόκειται για τη νομική υποχρέωση της Κυβέρνησης να διαμορφώνει και να εκτελεί ισοσκελισμένους, αν όχι πλεονασματικούς, προϋπολογισμούς, προκειμένου να αποφευχθεί η παραγωγή ελλειμμάτων και συνακόλουθα δημιουργία νέου χρέους. Η ενσωμάτωση του κανόνα αυτού στο κυπριακό δίκαιο συντελέστηκε μέσω της εκ της Δημοκρατίας συνομολόγησης του Δημοσιονομικού Συμφώνου και με τη θέσπιση του Νόμου περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου (Ν.20(Ι)2014)⁴ ο οποίος μεταφέρει τις υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίες πηγάζουν από την Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών⁵ (στο εξής «Οδηγία 2011/85/ΕΕ»). Όταν ο «χρυσός κανόνας» δεν εφαρμόζεται, παρέχεται το δικαίωμα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε περίπτωση όπου μία χώρα τίθεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος ενεργοποιείται αυτόματα ο διορθωτικός μηχανισμός καθώς και η επιβολή κυρώσεων εναντίον της. Η εκ του αναπεμπόμενου Νόμου συνεπαγόμενη παράβαση του χρυσού κανόνα συνεπάγεται και παράβαση του Δημοσιονομικού Συμφώνου και, συνεπώς, και του Άρθρου 169(3) του Συντάγματος το οποίο αποδίδει στο συνομολογηθέν Δημοσιονομικό Σύμφωνο αυξημένη ισχύ έναντι του αναπεμπόμενου Νόμου.

⁴ Στο προοίμιο του Νόμου 20(Ι)2014 παρατίθενται όλες οι δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ε.Ε.

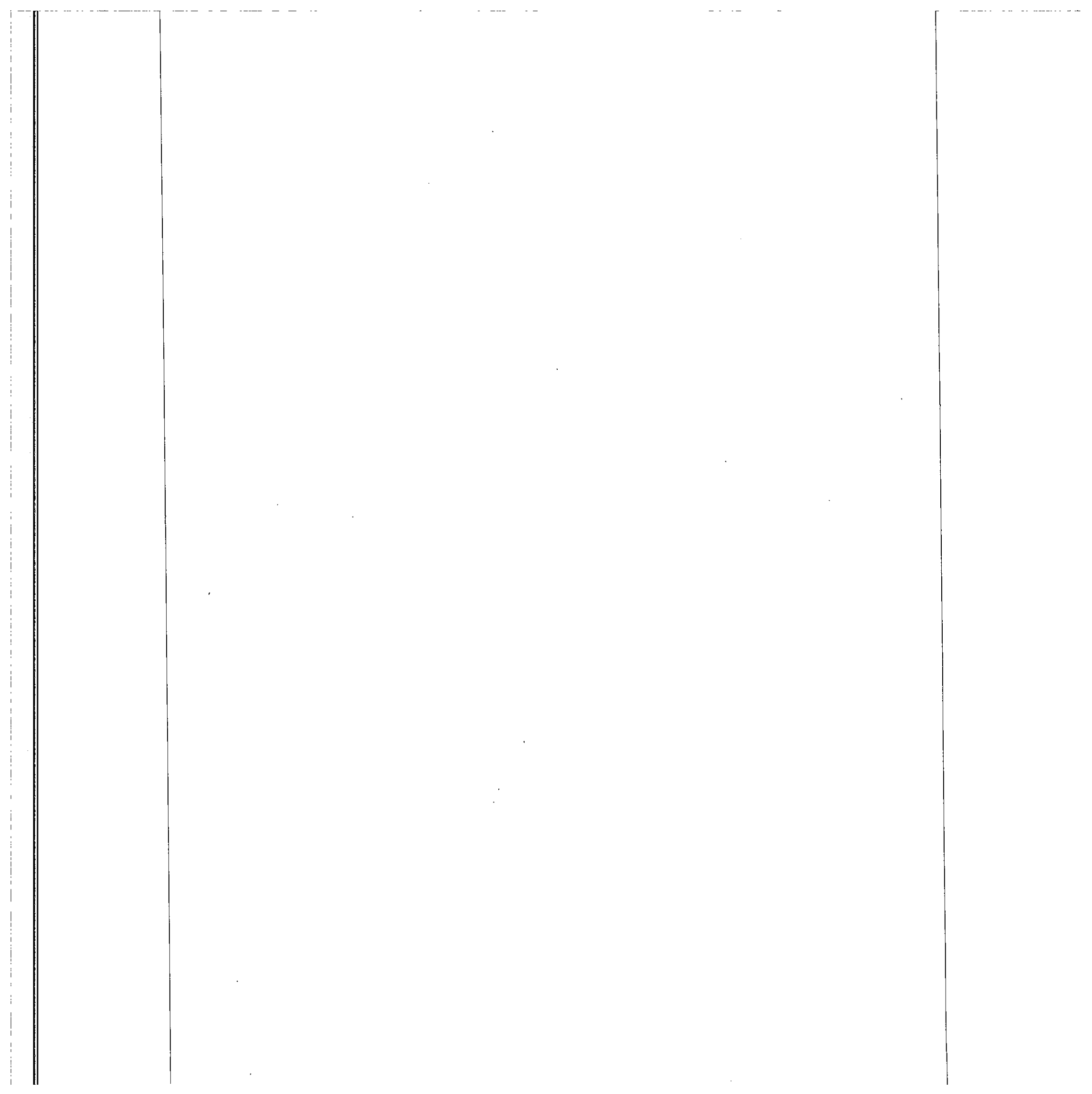

6. Η Οδηγία 2011/85/ΕΕ, καθορίζει τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ μέσα από τη διατήρηση ενός βιώσιμου οικονομικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο. Βασικό αντικείμενο της εν λόγω Οδηγίας 2011/85/ΕΕ είναι η διαμόρφωση από τα κράτη μέλη ρεαλιστικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων.
7. Σύμφωνα με την Οδηγία 2011/85/ΕΕ: «Προκειμένου να ενσωματωθεί η πολυετής δημοσιονομική προοπτική του πλαισίου δημοσιονομικής εποπτείας της Ένωσης, η κατάρτιση του ετήσιου νόμου περί προϋπολογισμού θα πρέπει να βασίζεται σε πολυετή δημοσιονομικό σχεδιασμό, που να απορρέει από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο», και «Αυτό το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, προβλέψεις για κάθε σημαντικό στοιχείο δαπανών και εσόδων για το δημοσιονομικό έτος και πέραν αυτού σε βάση αμετάβλητης πολιτικής. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να είναι σε θέση να ορίζει καταλλήλως τις αμετάβλητες πολιτικές και ο ορισμός πρέπει να δημοσιοποιείται μαζί με τις συναφείς παραδοχές, μεθοδολογίες και σχετικές παραμέτρους».
8. Περαιτέρω, το Άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ προβλέπει ότι, «τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο δημοσιονομικός σχεδιασμός να βασίζεται σε ρεαλιστικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, χρησιμοποιώντας τις πλέον επίκαιρες πληροφορίες...».
9. Το Άρθρο 9(1) της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ αναδεικνύει την έννοια του πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού και την υποχρέωση για διαμόρφωση ενός «...αξιόπιστου, αποτελεσματικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου, το οποίο προβλέπει την υιοθέτηση δημοσιονομικού σχεδιασμού με χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον τριών ετών...».
10. Το Άρθρο 9(2)(β) της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ αναφέρει, ότι, «...μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια περιλαμβάνουν διαδικασίες προκειμένου να καθορίζονται «προβλέψεις για κάθε σημαντικό στοιχείο δαπανών και εσόδων...».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ

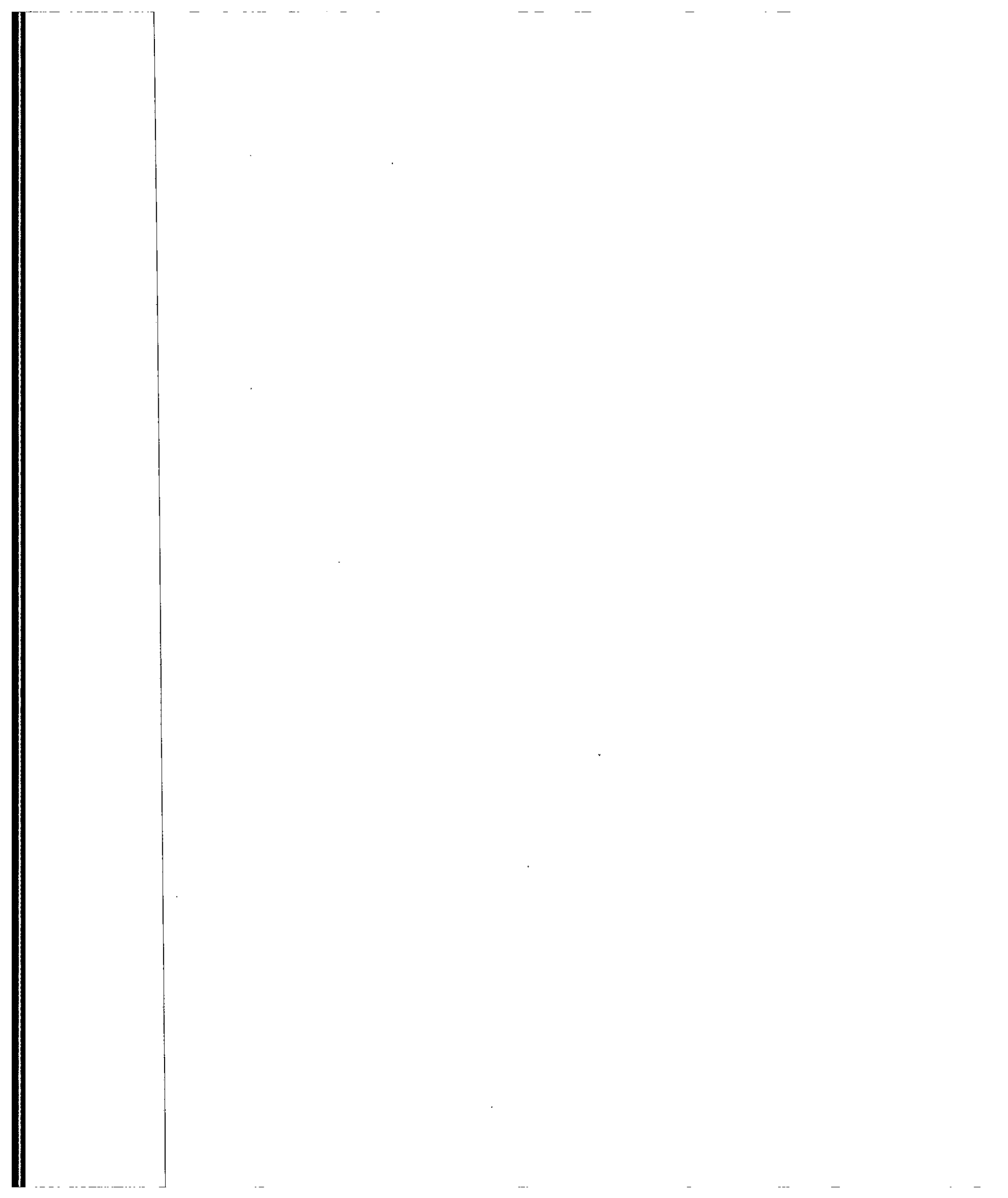

11. Το Άρθρο 10 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ προνοεί ότι, ο ετήσιος περί προϋπολογισμού νόμος συνάδει με τις διατάξεις που απορρέουν από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο. Ειδικότερα, οι προβλέψεις εσόδων και δαπανών και οι προτεραιότητες που καθορίζονται στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 9(2), αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού.

12. Όπως προκύπτει από τις προαναφερθείσες αναφορές στο ενωσιακό δίκαιο:

- Είναι σαφής η έμφαση που δίδεται στην υποχρέωση των κρατών μελών για ρεαλιστικό δημοσιονομικό σχεδιασμό στη βάση συγκεκριμένων δεδομένων.
- Διαφαίνεται επίσης από τα προαναφερθέντα Άρθρα της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ ότι τα έσοδα του κράτους και οι προβλέψεις σχετικά με αυτά αποτελούν βασική παράμετρο της διαδικασίας που απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο για δημοσιονομικό σχεδιασμό, ο οποίος υπόκειται σε καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Αναδεικνύεται επίσης η έννοια του πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού, ο οποίος απορρέει από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο.

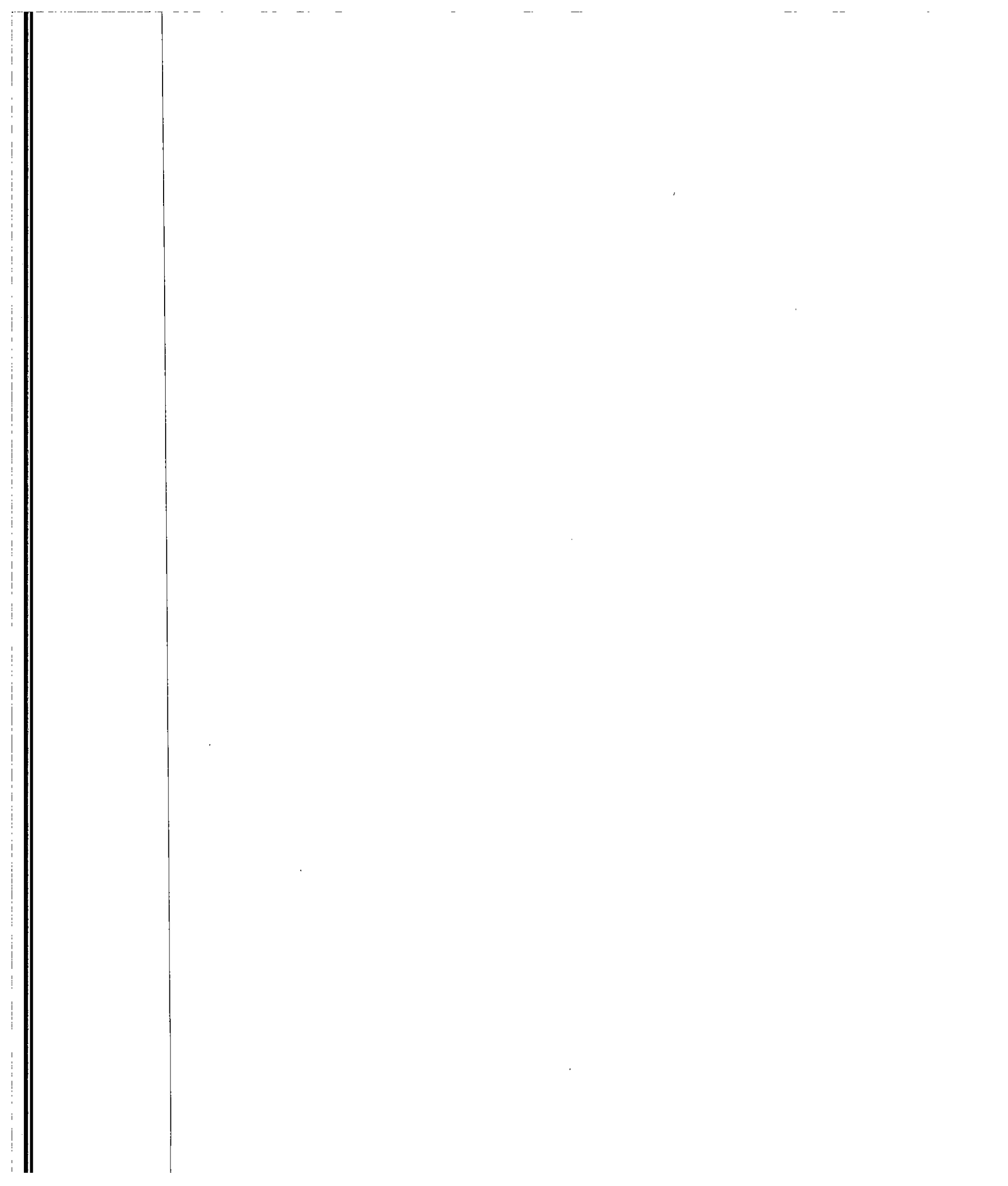
13. Η συνδυασμένη προσέγγιση των πιο πάνω δεδομένων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα αποτελούν βασική μεταβλητή στη διαδικασία αυτή, η οποία δεν μπορεί να μεταβάλλεται συνεχώς και απρόβλεπτα, χωρίς να επηρεάσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας για ετήσιο αλλά και μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχεδιασμό. Ως εκ τούτου, η δυνατότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων για μείωση των προϋπολογιζόμενων εσόδων ανά πάσα στιγμή, μέσα από την υποβολή προτάσεων νόμου, όπως ισχύει στην προκειμένη περίπτωση, θα οδηγήσει σε εκτροχιασμό/απόκλιση από τον δημοσιονομικό σχεδιασμό, ο οποίος θα έχει αντίκτυπο τόσο στη δημοσιονομική θέση της Δημοκρατίας όσο και στην υλοποίηση των σχετικών της υποχρεώσεων, όπως προσδιορίζονται από το ενωσιακό δίκαιο.

14. Ο Ν. 20(Ι)/2014 προβλέπει στο άρθρο 5 αυτού ότι «Η Κυβέρνηση διασφαλίζει ότι η διαμόρφωση, η εκτέλεση και η παρουσίαση της δημοσιονομικής πολιτικής, περιλαμβανομένου και του Προϋπολογισμού, της πολιτικής των μισθών και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων συνάδει με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις νομοθεσίες και τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, όπου εφαρμόζεται ή/και άλλων διεθνών συμφωνιών.». Περαιτέρω, το άρθρο 10(α) του Ν. 20(Ι)/2014 προβλέπει ότι «το Υπουργικό Συμβούλιο διαμορφώνει τη δημοσιονομική πολιτική, συμπεριλαμβανομένου και του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, σύμφωνα με το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο». Εκ τούτου, συνάγεται ότι η αρμοδιότητα για τη διαμόρφωση και υλοποίηση των θεμάτων δημοσιονομικής πολιτικής, στην οποία σύμφωνα με το άρθρο 4(1)(β) βασίζεται, μεταξύ άλλων, και στον έλεγχο των εσόδων και δαπανών, ανήκει αποκλειστικά στην εκτελεστική εξουσία, η οποία έχει την αρμοδιότητα και ικανότητα να συνυπολογίσει όλα τα δημοσιονομικά δεδομένα/υποχρεώσεις και τα μακροοικονομικά μεγέθη, ώστε η καθορισθείσα και εφαρμοσθείσα πολιτική να συνάδει με τις πρόνοιες του Μέρους IV του Ν. 20(Ι)/2014 που αφορά τους Δημοσιονομικούς Κανόνες και Πολιτική.

15. Οι αρμοδιότητες που αποδίδονται στον Υπουργό Οικονομικών δυνάμει του Αρθρου 167 του Συντάγματος και του άρθρου 11 του Ν. 20(Ι)/2014, δεικνύουν τις πολλές παραμέτρους που πρέπει να συνυπολογιστούν από την εκτελεστική εξουσία τόσο για τη διαμόρφωση βιώσιμης δημοσιονομικής πολιτικής όσο και για την αξιολόγηση των δημοσιονομικών κινδύνων. Τα έσοδα που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό έκαστου έτους, αποτελούν μια βασική συνιστώσα στη διαδικασία που προβλέπεται στο Ν. 20(Ι)/2014, η οποία δεν πρέπει να μεταβάλλεται κατά το δοκούν μέσα από την υποβολή προτάσεων νόμου για τις οποίες δεν θα μπορούσε να υπάρξει καμία πρόβλεψη από την εκτελεστική εξουσία, χωρίς να συνυπολογίζονται οι οικονομικές και άλλες επιπτώσεις.

16. Τόσο η διαδικασία αξιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως αποτυπώνεται πιο πάνω, όσο και οι Οδηγίες που εκδίδονται για τη διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου απαιτήσεων αναφορικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διαμορφώνουν τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, αποτυπώνουν την πρόθεση για διασφάλιση, στο βαθμό του δυνατού, της σταθερότητας στη ζώνη του ευρώ, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο από αστάθμητους παράγοντες οικονομικό περιβάλλον. Ως αστάθμητος παράγοντας στην προσπάθεια για δημοσιονομικό σχεδιασμό, θεωρείται και η δυνατότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων για μείωση των εσόδων. Οι συνταγματικές και άλλες νομοθετικές πρόνοιες διαμορφώθηκαν ώστε να διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία της Δημοκρατίας. Μείωση των εσόδων μειώνει τη δυνατότητα του Κράτους να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, γεγονός που θα οδηγήσει σε στενότερη εποπτεία από την ΕΕ και λήψη δημοσιονομικών μέτρων τα οποία θα έχουν αντίκτυπο στη δημοσιονομική πολιτική της Δημοκρατίας, επηρεάζοντας την εύρυθμη λειτουργία της.

17. Η πιο πάνω ανάλυση καταδεικνύει ότι ο αναπεμπόμενος Νόμος με την επέμβαση που επιφέρει στα έσοδα του Κράτους κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, επί της ουσίας καταστρατηγεί ή/και αναιρεί οποιαδήποτε διαδικασία ακολουθείται από την εκτελεστική εξουσία για συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Ν. 20(Ι)/2014 και την ετοιμασία του κρατικού προϋπολογισμού στη βάση συγκεκριμένων προβλέψεων αναφορικά με τα έσοδα και τα έξοδα. Ως εκ τούτου, επηρεάζει τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Η οποιαδήποτε ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του κρατικού προϋπολογισμού επηρεάζει τις υποχρεώσεις της εκτελεστικής εξουσίας, όπως απορρέουν από το Ν. 20(Ι)/2014 καθώς και τις διεθνώς ειλημμένες υποχρεώσεις της. Τέτοια επέμβαση επεμβαίνει σε αρμοδιότητες που το δίκαιο της ΕΕ και ο Ν. 20(Ι)/2014 εναπόθεσε στο Κράτος μέσω αρμόδιας αρχής που είναι σε θέση να προβεί στην στάθμιση όλων των παραγόντων που έχουν αναλυθεί πιο πάνω. Αυτή η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων αφού δεν μπορεί να ασκήσει εκτελεστικής μορφής αρμοδιότητες όπως απαιτεί ο Ν. 20(Ι)/2014. Κατ'αυτό τον τρόπο υπάρχει παραβίαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών η οποία είναι όχι μόνο διάγνωτη στο συνταγματικό σκεπτικό της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και

πλειστάκις αναγνωρισθεί και επιβεβαιωθεί ως η αναγκαία υποσύλωση της πολιτειακής λειτουργίας (Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 1) (2009) 3 Α.Α.Δ. 23 και Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων, Αναφορά Αρ. 3/2014, ημερ., 31.10.2014). Η αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας εκτός της σφαίρας της αντίστοιχης αρμοδιότητας εκάστης εκ των τριών πολιτειακών εξουσιών, (Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 3) (1994) 3 Α.Α.Δ. 93). Το πεδίο λειτουργίας των τριών πολιτειακών εξουσιών διαχωρίζεται αυστηρά και αποκλείεται η ανάληψη ή η άσκηση οποιασδήποτε αρμοδιότητας από οποιαδήποτε από τις τρεις εξουσίες που δεν αποδίδεται σ' αυτήν από το Σύνταγμα ή δεν εμπίπτει στο πεδίο της λειτουργίας της λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών της. Το κριτήριο για την ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών, όπου αυτές δεν κατανέμονται ρητά από το Σύνταγμα, είναι ουσιαστικό και συναρτάται με τα εγγενή χαρακτηριστικά και την εσωτερική φύση τους (Diagoras Development Ltd v. National Bank of Greece S.A. (1985) 1 CLR 581). Ο αναπεμπόμενος Νόμος καταστρατηγεί την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, την οποία ο Νομοθέτης οφείλει να σέβεται όταν νομοθετεί και συνεπώς να μην υπερβαίνει το πεδίο της αρμοδιότητάς του, όπως αυτό χορηγείται από το άρθρο 61 του Συντάγματος. Η διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής και η ευθύνη για την υλοποίησή της με βάση τις αυξημένες στην παρούσα φάση απαιτήσεις που απορρέουν από το ευρωπαϊκό και το εθνικό δίκαιο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει και συνολική εικόνα επί όλων των παραμέτρων που απαιτούνται για αυτή τη σύνθετη διαδικασία. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσα από την ψήφιση τέτοιων νόμων όπως ο αναπεμπόμενος, οι οποίοι επηρεάζουν τον σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής, παρεμβαίνει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας.

18. Πέρα από τις βασικές αρχές και διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία της ΕΕ στο σύνολό της, οι οποίες καταστρατηγούνται από τον αναπεμπόμενο Νόμο, προκύπτει παραβίαση του ενωσιακού δικαίου αναφορικά με τη ψήφιση αυτής καθαυτής της οριζόντιας, χωρίς στόχευση και εις το διηνεκές μείωσης του συντελεστή ΦΠΑ για την «παροχή ηλεκτρικού ρεύματος» όπως την αναφέρει η

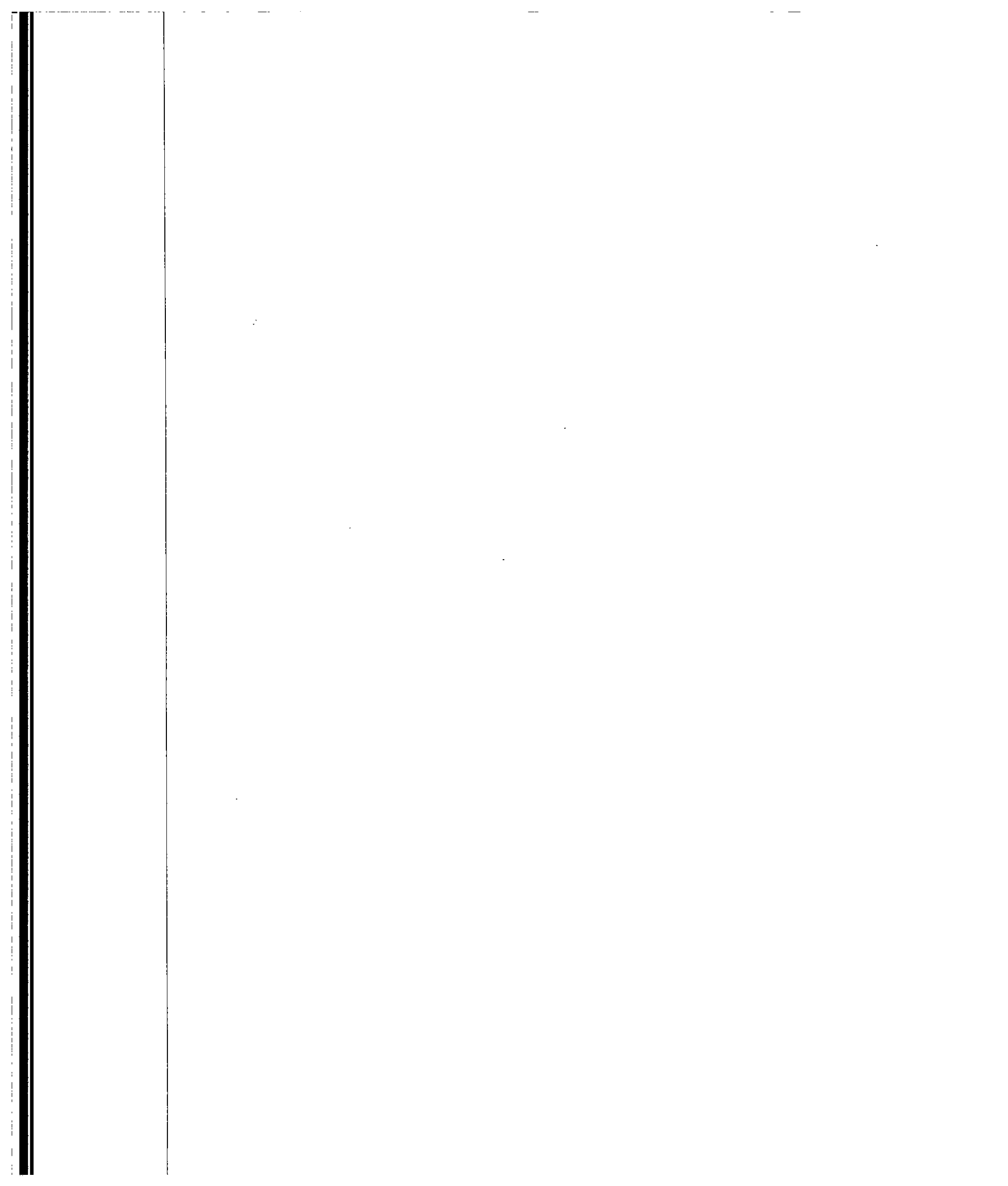

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 102 της Κοινοτικής Οδηγίας για το ΦΠΑ (Οδηγία 2006/112/ΕΚ), για την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, απαιτείται προηγούμενη διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ της ΕΕ. Η διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ, που γίνεται μόνο κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής ΦΠΑ στην οποία λαμβάνει μέρος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκπρόσωποι των κρατών μελών, έχει ολοκληρωθεί στις 22/11/2021 και η εν λόγω Επιτροπή έχει αποδεχτεί τις προτάσεις του Υπουργείου Οικονομικών για την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις ακόλουθες περιπτώσεις.

- 5% για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στην Οικιακή Διατίμηση με κώδικα 08 της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για ευάλωτους καταναλωτές για περίοδο 6 μηνών,
- 9% στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Μονής Εγγραφής με κώδικα 01 και στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Διπλής Εγγραφής 02.

19: Προς τον σκοπό αυτό το Υπουργικό Συμβούλιο άσκησε την αρμοδιότητα του που του παρέχεται από το άρθρο 18Α(2) του Ν. 95(Ι)/2000 το οποίο προβλέπει τα εξής: «Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να τροποποιεί το Δωδέκατο Παράρτημα προσθέτοντας ή διαγράφοντας από αυτό οποιαδήποτε περιγραφή ή τροποποιώντας οποιαδήποτε περιγραφή που εκάστοτε προσδιορίζεται σε αυτό.» και εξέδωσε το περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποίηση του Πέμπτου και Δωδέκατου Παραρτήματος) Διάταγμα του 2021, ΚΔΠ 525/2021. Αντίγραφο του εν λόγω Διατάγματος επισυνάπτεται ως Συνημμένο στην παρούσα Αναπομπή.

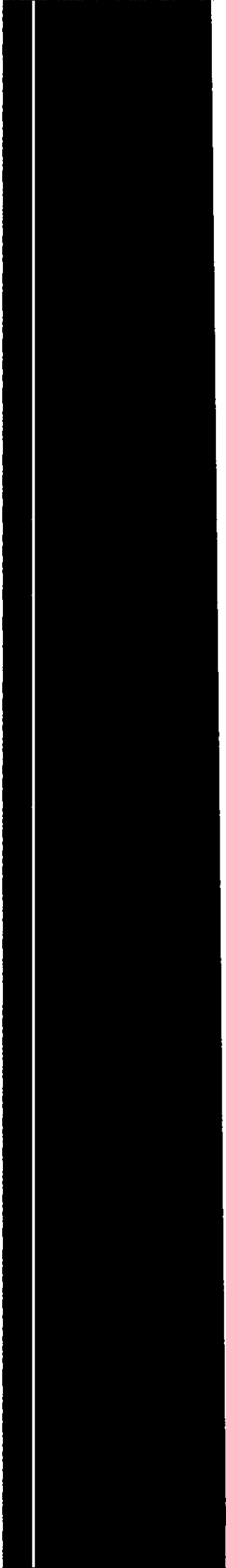

20. Η πιο πάνω ρύθμιση συνάδει με την εργαλειοθήκη της ΕΕ⁶ για αντιμετώπιση των αυξήσεων στις τιμές ενέργειας, στοχευμένα και με συγκεκριμένη χρονική διάρκεια (δείτε Δελτίο Τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου, 2021⁷). Ως εκ τούτου, η επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 9% στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, δια μέσου του αναπεμπόμενου Νόμου η οποία έχει καθολική εφαρμογή χωρίς χρονικό περιορισμό αντίκειται στο Άρθρο 102 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ, εφόσον δεν έχει προηγηθεί η επιτακτικά θεσμοθετημένη διαδικασία διαβούλευσης με την επιτροπή ΦΠΑ.

21. Περαιτέρω, η εν λόγω τροποποίηση που επιφέρει ο αναπεμπόμενος Νόμος στο Ν. 95(Ι)/2000 δεν επιτυγχάνει τροποποίηση κατά τρόπο που να συνάδει με το δίκαιο της ΕΕ που αφορά την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 102 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ προβλέπει ότι «Τα κράτη μέλη, έπειτα από διαβούλευση με την επιτροπή ΦΠΑ, μπορούν να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή στην προμήθεια φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή αστική θέρμανσης.». Ο ορισμός του όρου «προμήθεια» προκύπτει από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ⁸ ο οποίος προβλέπει ότι προμήθεια είναι «η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες». Ο αναπεμπόμενος Νόμος δεν αναφέρεται σε προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας αλλά σε παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, κάτι το οποίο δεν συνάδει με τη επιβαλλόμενη ορολογία που πηγάζει από το δίκαιο της ΕΕ με αποτέλεσμα να προκύπτει και ως προς το ζήτημα αυτό παραβίαση του δικαίου της ΕΕ αφού ο μειωμένος συντελεστής θα εφαρμόζεται σε περίπτωση διαφορετική από αυτή που ο νομοθέτης του δικαίου της ΕΕ είχε πρόθεση να επιτρέψει να εφαρμοστεί.

⁶ <https://www.eunews.it/wp-content/uploads/2021/10/Communication.pdf>

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/IP_21_5204

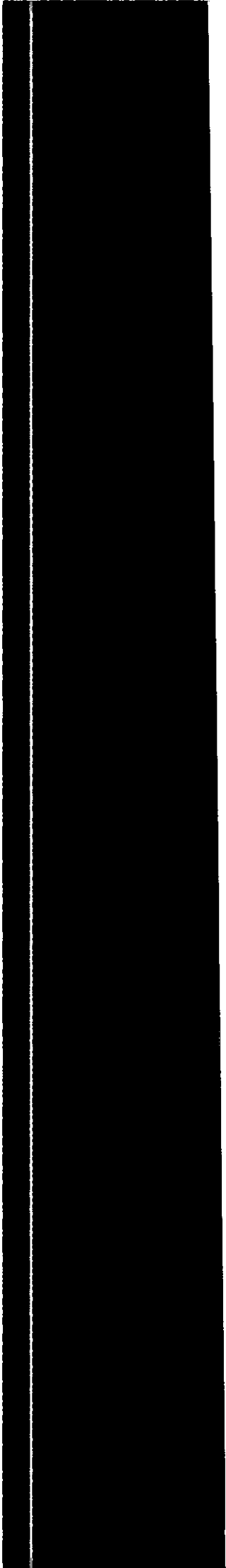

22. Ανεξαρτήτως του πιο πάνω, η εν λόγω τροποποίηση παραβιάζει την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών και με ακόμη ένα κατάφωρο τρόπο. Υφαρπάζει την νομοθετικά κατοχυρωμένη αρμοδιότητα του Υπουργικού Συμβουλίου με βάση το άρθρο 18Α του Ν. 95(Ι)/2000 να ρυθμίζει με Διατάγματα τις περιπτώσεις για τις οποίες θα επιβάλλεται ο μειωμένος συντελεστής, μέσα στα πλαίσια που επιτρέπει το Τμήμα 2 του Κεφαλαίου 2 του Τίτλου VIII της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ. Η επιχειρούμενη τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος με τον αναπεμπόμενο Νόμο δεν μπορεί να παραγκωνίσει την βασική νομοθετική πρόνοια του άρθρου 18Α η οποία προβλέπει ότι μόνο με **Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου** μπορούν να προβλεφθούν οι περιπτώσεις που μπορούν να εισαχθούν στο Δωδέκατο Παράρτημα του Ν. 95(Ι)/2000. Αυτή η νομοθετικά λανθασμένη παρέμβαση από την Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελεί παραβίαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών.

23. Επιπρόσθετα και για σκοπούς ολιστικής παρουσίασης του δεσμευτικού πλαισίου που απορρέει από το ενωσιακό δίκαιο, επισημαίνεται ότι η Δημοκρατία τέθηκε αυτόματα κάτω από τη λεγόμενη μεταπρογραμματική εποπτεία ("Post Programme Surveillance"), μέχρι να αποπληρωθεί τουλάχιστον το 75% του δανείου που έλαβε από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Η εποπτεία διεξάγεται σε εξαμηνιαία βάση και αξιολογεί τη δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική πολιτική της χώρας, τυχόν ανάκληση μέτρων που έχουν εισαχθεί στα πλαίσια του Προγράμματος και τη δυνατότητα για αποπληρωμή της χρηματοδότησης. Είναι εύληπτο το γεγονός ότι τυχόν δραστική μείωση των εσόδων της Δημοκρατίας, να οδηγήσει σε δυσκολία ή και αδυναμία αποπληρωμής της χρηματοδότησης.

B) Οικονομικοί και Δημοσιονομικοί λόγοι

24. Η ψήφιση του υπό αναφορά Νόμου θα επιφέρει μεγάλο αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά και θα εκτροχιάσει τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις και στόχους του Κράτους, καθότι πρόκειται για ένα μέτρο με οριζόντια εφαρμογή για το οποίο δεν έχει καθοριστεί χρονικό πλαίσιο εφαρμογής. Συγκεκριμένα, η απώλεια αναμένεται να ανέλθει στα €75εκ. περίπου για περίοδο ενός έτους, με βάση τις εισπράξεις της ΑΗΚ σε ΦΠΑ. Τα δημόσια οικονομικά επιβαρύνονται δυσανάλογα με τη ψήφιση – δια του αναπεμπόμενου Νόμου - μη στοχευμένων μέτρων, τα οποία δεν συνυπολογίζουν την οικονομική δυνατότητα των καταναλωτών και έχουν οριζόντια εφαρμογή.

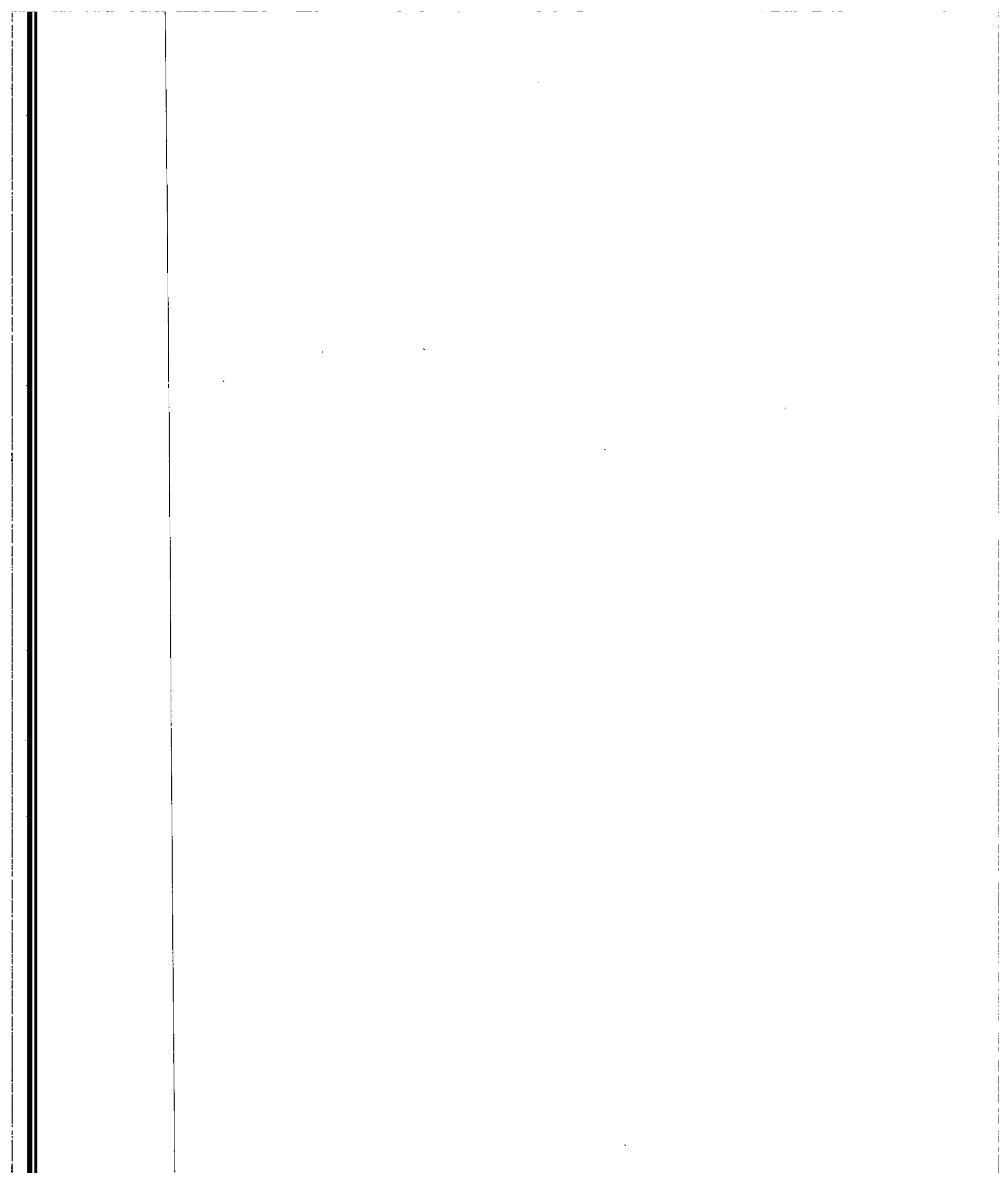

25. Ο καθορισμός των εσόδων, αποτελεί βασικό μέρος της διαδικασίας του δημοσιονομικού σχεδιασμού, ο οποίος, σύμφωνα με το Άρθρο 167 του Συντάγματος καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Όπως προκύπτει και από την ερμηνεία της λέξης σύμφωνα με το «Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας» του Γ. Μπαμπινιώτη, «προϋπολογισμός» είναι «ο εκ των προτέρων υπολογισμός των εσόδων και των εξόδων για ορισμένη χρονική περίοδο». Ως εκ τούτου, τα έσοδα πρέπει να θεωρούνται παράμετρος της δημοσιονομικής πολιτικής, η οποία καλείται να πληροί τις γενικές μεν, δεσμευτικές δε, υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο. Αντιστοίχως, ο καθορισμός του συντελεστή ΦΠΑ, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία αποφασίζει, ως αποτέλεσμα δέουσας και εμπεριστατωμένης μελέτης, συνυπολογίζοντας πάντοτε και το δημοσιονομικό αντίκτυπο.

26. Σημειώνεται ότι του καταρτισμού του Προϋπολογισμού προηγείται, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Ν. 20(Ι)/2014, ο καθορισμός στα πλαίσια του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, ανώτατων οροφών δαπανών. Οι οροφές αυτές καθορίζονται αφού ληφθούν υπόψη σημαντικοί οικονομικοί παράμετροι, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εσόδων. Της κατάθεσης του προϋπολογισμού στη Βουλή των Αντιπροσώπων ακολουθεί η υποβολή στην ΕΕ του Σχεδίου Δημοσιονομικού Προγράμματος (Draft Budgetary Plan) (σχετική αναφορά στην παρ. 2(ΙΙΙ)).

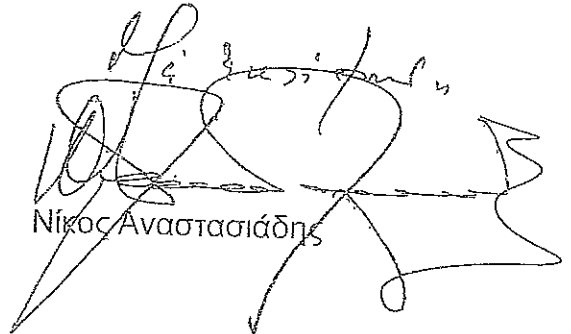
27. Τα προϋπολογιζόμενα στον περί Προϋπολογισμού Νόμο έσοδα δεν ψηφίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Συνακόλουθα, η όποια ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του προϋπολογισμού, του οποίου τα έσοδα δεν ψηφίζονται, επηρεάζει το αναπτυξιακό και κοινωνικό πρόγραμμα της Κυβέρνησης και τις ήδη ειλημμένες διεθνείς υποχρεώσεις της και δεσμεύσεις της έναντι της ΕΕ, όπως αυτές παρουσιάζονται στις πιο πάνω παραγράφους. Επί της ουσίας, ο αναπεμπόμενος Νόμος παρεμβαίνει και τροποποιεί τη δημοσιονομική πολιτική, η οποία υπόκειται στις δεσμεύσεις του ενωσιακού δικαίου και αντίκειται στις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος, ήτοι του Άρθρου 167.

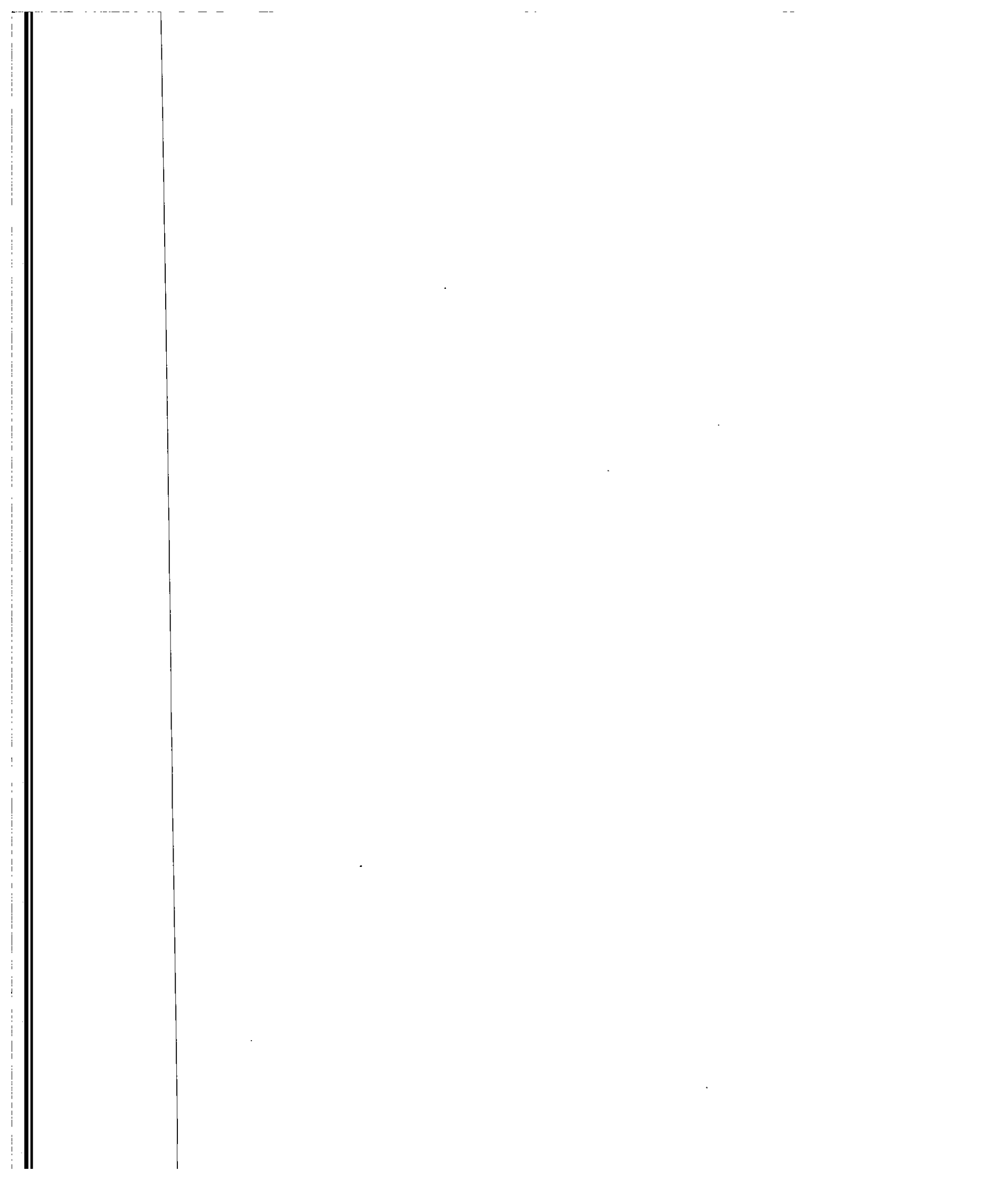
28. Ως εκ τούτου, ο αναπεμπόμενος Νόμος καταστρατηγεί την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, την οποία ο Νομοθέτης οφείλει να σέβεται όταν νομοθετεί και συνεπώς να μην υπερβαίνει το πεδίο της αρμοδιότητάς του, όπως αυτό χορηγείται από το Άρθρο 61 του Συντάγματος. Η διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής και η ευθύνη για την υλοποίησή της με βάση τις αυξημένες στην παρούσα φάση απαιτήσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει και συνολική εικόνα επί όλων των παραμέτρων που απαιτούνται για αυτή τη σύνθετη διαδικασία. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσα από τη ψήφιση νόμων που επηρεάζουν ουσιαστικά το σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής, παρεμβαίνει στην προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας να εκπληρώσει τις δημοσιονομικές της υποχρεώσεις, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Συγκεκριμένα, με τη ψήφιση του αναπεμπόμενου Νόμου, μειώνονται τα έσοδα του Κράτους κατά 75 εκ. ευρώ ή ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά $\frac{1}{2}$ ποσοστιαία μονάδα, επηρεάζοντας τον δημοσιονομικό προγραμματισμό και δεσμεύσεις της Δημοκρατίας έναντι της ΕΕ.

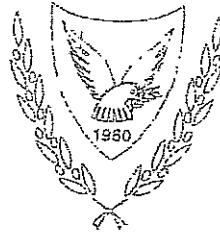
Με βάση τα προαναφερόμενα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μην εμμένει στην απόφασή της, αποδεχόμενη την Αναπομπή. Παρακαλείται η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να ακούσει, σχετικά με την παρούσα Αναπομπή, τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Οικονομικών.

Νίκος Αναστασιάδης

Συνημμένο: 1

Κοιν.: - Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ✓
- Υπουργό Οικονομικών
- Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Αριθμός 5641	Τρίτη, 21 Δεκεμβρίου 2021	3907

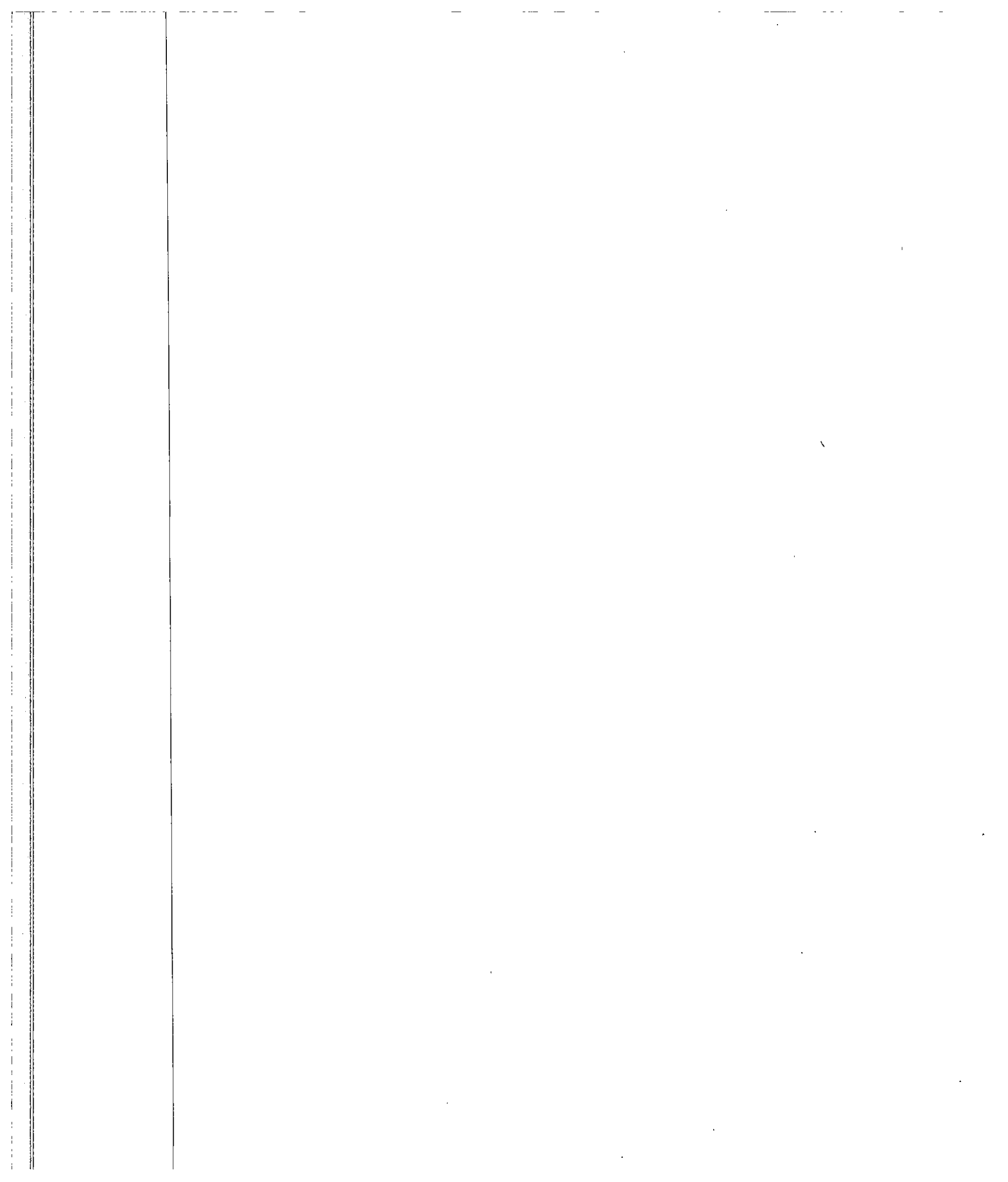
Αριθμός 525

ΟΙ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2000 ΜΕΧΡΙ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 2021

Διάταγμα με βάση το άρθρο 18 και 18Α (2)

95(Ι) του 2000
93(Ι) του 2002
27(Ι) του 2003
172(Ι) του 2003
95(Ι) του 2004
88(Ι) του 2005
100(Ι) του 2005
131(Ι) του 2005
148(Ι) του 2005
64(Ι) του 2006
86(Ι) του 2006
87(Ι) του 2006
48(Ι) του 2007
129(Ι) του 2007
141(Ι) του 2007
142(Ι) του 2007
143(Ι) του 2007
25(Ι) του 2008
37(Ι) του 2008
38(Ι) του 2008
63(Ι) του 2008
88(Ι) του 2008
35(Ι) του 2009
135(Ι) του 2009
13(Ι) του 2010
29(Ι) του 2010
68(Ι) του 2010

Το Υπουργικό Συμβούλιο ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 18 και του εδαφίου (2) του άρθρου 18Α των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμων του 2000 μέχρι (Αρ. 5) του 2021, εκδίδει το ακόλουθο Διάταγμα.

97(Ι) του 2010
 131(Ι) του 2010
 4(Ι) του 2011
 37(Ι) του 2011
 129(Ι) του 2011
 186(Ι) του 2011
 187(Ι) του 2011
 16(Ι) του 2012
 73(Ι) του 2012
 133(Ι) του 2012
 135(Ι) του 2012
 167(Ι) του 2012
 172(Ι) του 2012
 83(Ι) του 2013
 118(Ι) του 2013
 129(Ι) του 2013
 164(Ι) του 2013
 81(Ι) του 2014
 ΔΙΟΡΘ. Παρ. Ι(Ι),
 Ε.Ε. 4455
 153(Ι) του 2014
 154(Ι) του 2014
 160(Ι) του 2014
 215(Ι) του 2015
 119(Ι) του 2016
 86(Ι) του 2017
 313 του 2017
 135(Ι) του 2017
 157(Ι) του 2017
 39(Ι) του 2018
 60(Ι) του 2018
 121(Ι) του 2018
 31(Ι) του 2019
 70(Ι) του 2019
 158(Ι) του 2019
 24(Ι) του 2020
 79(Ι) του 2020
 121(Ι) του 2020
 122(Ι) του 2020
 147(Ι) του 2020
 178(Ι) του 2020
 5(Ι) του 2021
 72(Ι) του 2021
 80(Ι) του 2021
 181(Ι) του 2021
 182(Ι) του 2021.

Συνοπτικός τίτλος.

1. Το παρόν Διάταγμα θα αναφέρεται ως το περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποίηση του Πέμπτου και Δωδέκατου Παραρτήματος) Διάταγμα του 2021.

Τροποποίηση του Πέμπτου

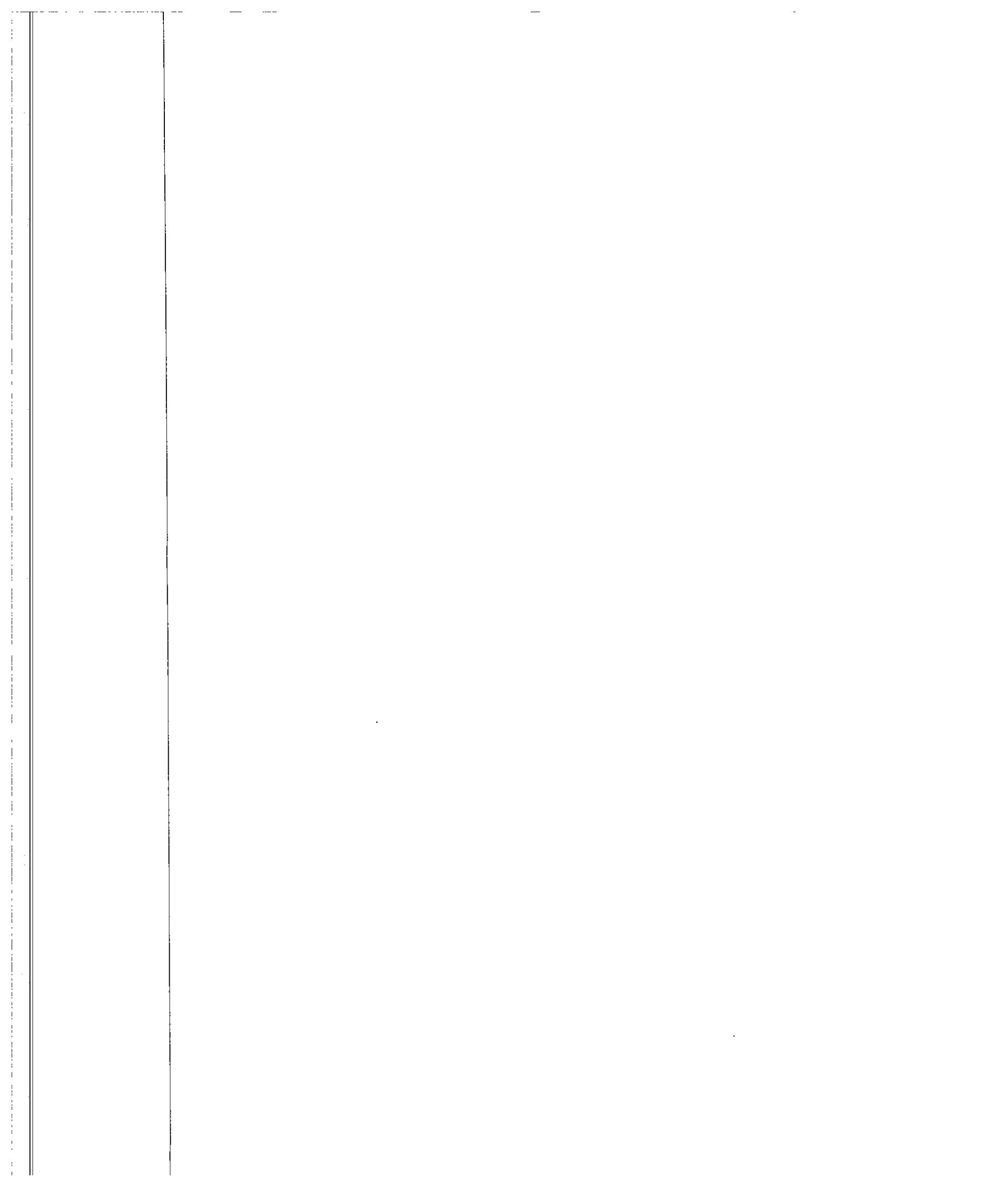
2. Ο Πίνακας Α του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο 17, της νέας παραγράφου 18:

Παραρτήματος του βασικού νόμου.

«18. Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στην οικιακή διατήρηση με κώδικα 08 και της οικιακής διατήρησης 56 της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου που ισχύει για κάθε μία από τις πιο κάτω κατηγορίες τελατών νοουμένου ότι είναι Κύπριοι πολίτες ή πολίτες άλλου Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή όσοι έχουν ίδια δικαιώματα με τους πιο πάνω, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία:

(α) Πολύτεκνη ή πενταμελής οικογένεια που παίρνει Επίδομα Τέκνου από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τρία εξαρτώμενα παιδιά και άνω και με ετήσιο μεικτό οικογενειακό εισόδημα μέχρι €51.258. Το εισοδηματικό κριτήριο των €51.258 για το ετήσιο μεικτό οικογενειακό εισόδημα αυξάνεται κλιμακωτά κατά €5.126 για κάθε πρόσθετο παιδί πέραν των τεσσάρων.

(β) Αήπτες Δημοσίου Βοηθήματος από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(γ) Δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος που παρέχεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(δ) Λήπτες επιδόματος Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(ε) Λήπτες Επιδόματος Φροντίδας σε Τετραπληγικά Άτομα από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(στ) Λήπτες Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(ζ) Αιμοκαθαιρόμενοι νεφροπαθείς οι οποίοι λαμβάνουν Επίδομα Διακίνησης από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(η) Άτομα που πάσχουν από πολλαπλή σκλήρυνση (κατά πλάκα σκλήρυνση) που είναι εγγεγραμμένα μέλη στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πολλαπλής Σκλήρυνσης.».

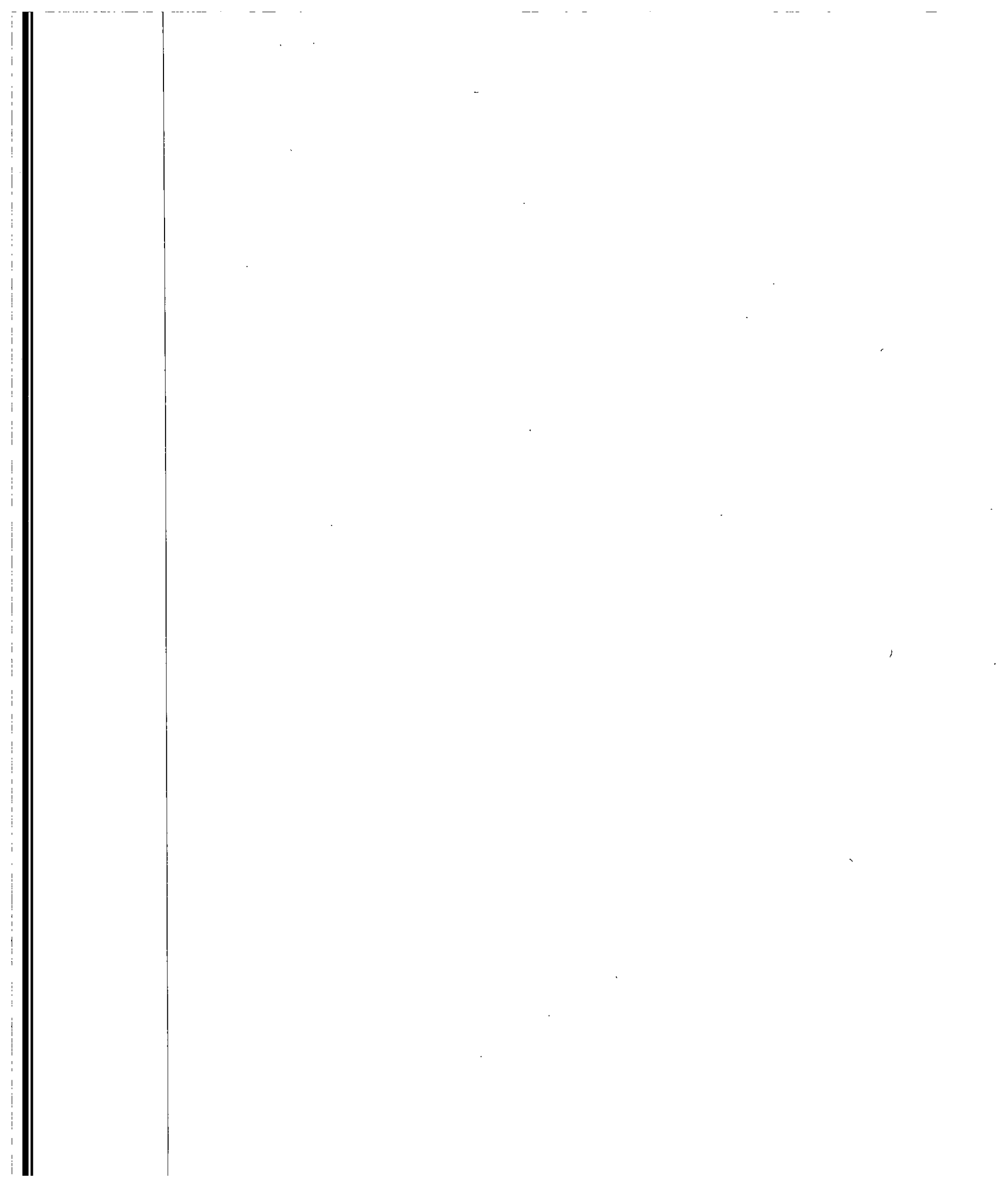
Τροποποίηση του
Δωδέκατου
Παραρτήματος του
βασικού νόμου.

3. Το Δωδέκατο Παράρτημα του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, μετά την παράγραφο 5, της ακόλουθης νέας παραγράφου 6:

«6. Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στην Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Μονής Εγγραφής με κώδικα 01 και στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Διπλής Εγγραφής 02 και της διατίμησης εναποθήκευσης θερμικής ενέργειας 56 για καταναλωτές που εμπίπτουν στη Διατίμηση 01 και 02 της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.».

Έναρξη ισχύος.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 παρόντος Διατάγματος ισχύουν από 1η Νοεμβρίου, 2021 και λήγουν στις 30 Απριλίου, 2022 και οι διατάξεις της παραγράφου 3 ισχύουν από 1η Νοεμβρίου, 2021 και λήγουν στις 31 Ιανουαρίου, 2022.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ
Ο Πρόεδρος

Αρ.Φακ.:30,02.005.002.058

17 Ιανουαρίου 2022

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

Θέμα: Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ.6) Νόμος του 2021

Αναφέρομαι στον εν επικεφαλίδι Νόμο ο οποίος κοινοποιήθηκε¹ στο Γραφείο μου μετά την απόρριψη της συναφούς αναπομπής μου βάσει του Άρθρου 51 του Συντάγματος και, εφόσον η Νομική Υπηρεσία εντοπίζει ασυμβατότητα αυτού με το Σύνταγμα ή/και το Ενωσιακό Δίκαιο ή/και την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, παρακαλώ όπως καταχωρήσετε εκ μέρους μου Αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο σύμφωνα με το Άρθρο 140 του Συντάγματος.

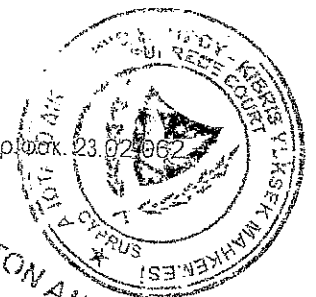
Με εκτίμηση,

Νίκος Αναστασιάδης

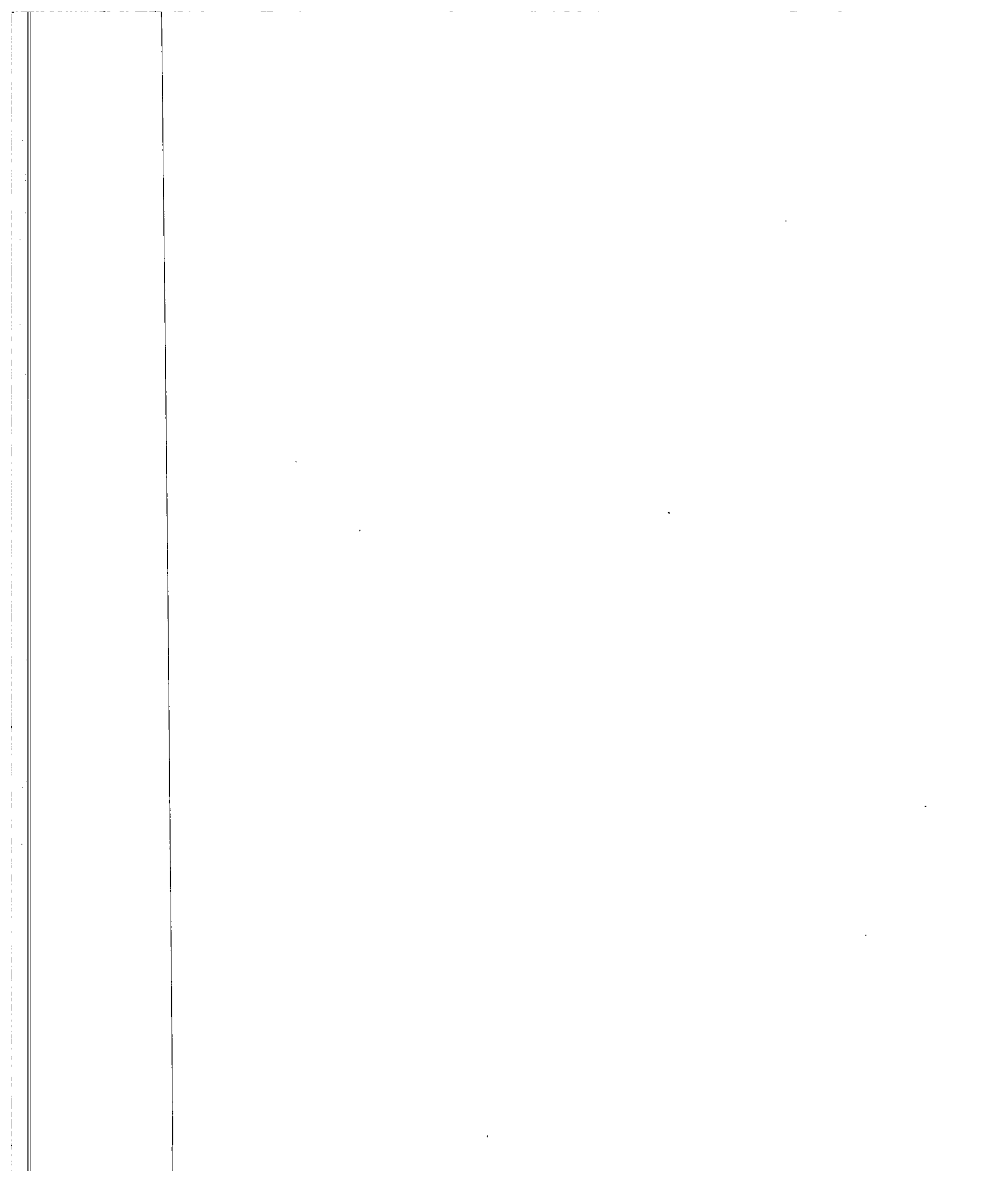
Συνημμένο: 1

Κοιν.: Υπουργό Οικονομικών

¹ Διά της συνημμένης επιστολής της Γενικής Διευθύντριας Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμ. 23.02.062/199-2021 και ημερ. 5.1.2022 η οποία παραλήφθηκε από το Γραφείο μου την 5.1.2022

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΡΧΙΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αρ. Φακ. 23.02.062.199-2021

5 Ιανουαρίου 2022

Υφυπουργό παρά τω Προέδρω
της Δημοκρατίας ✓

Αναφέρομαι στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) (Αρ. 6) Νόμο του 2021, ο οποίος σας διαβιβάστηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2021 για έκδοση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

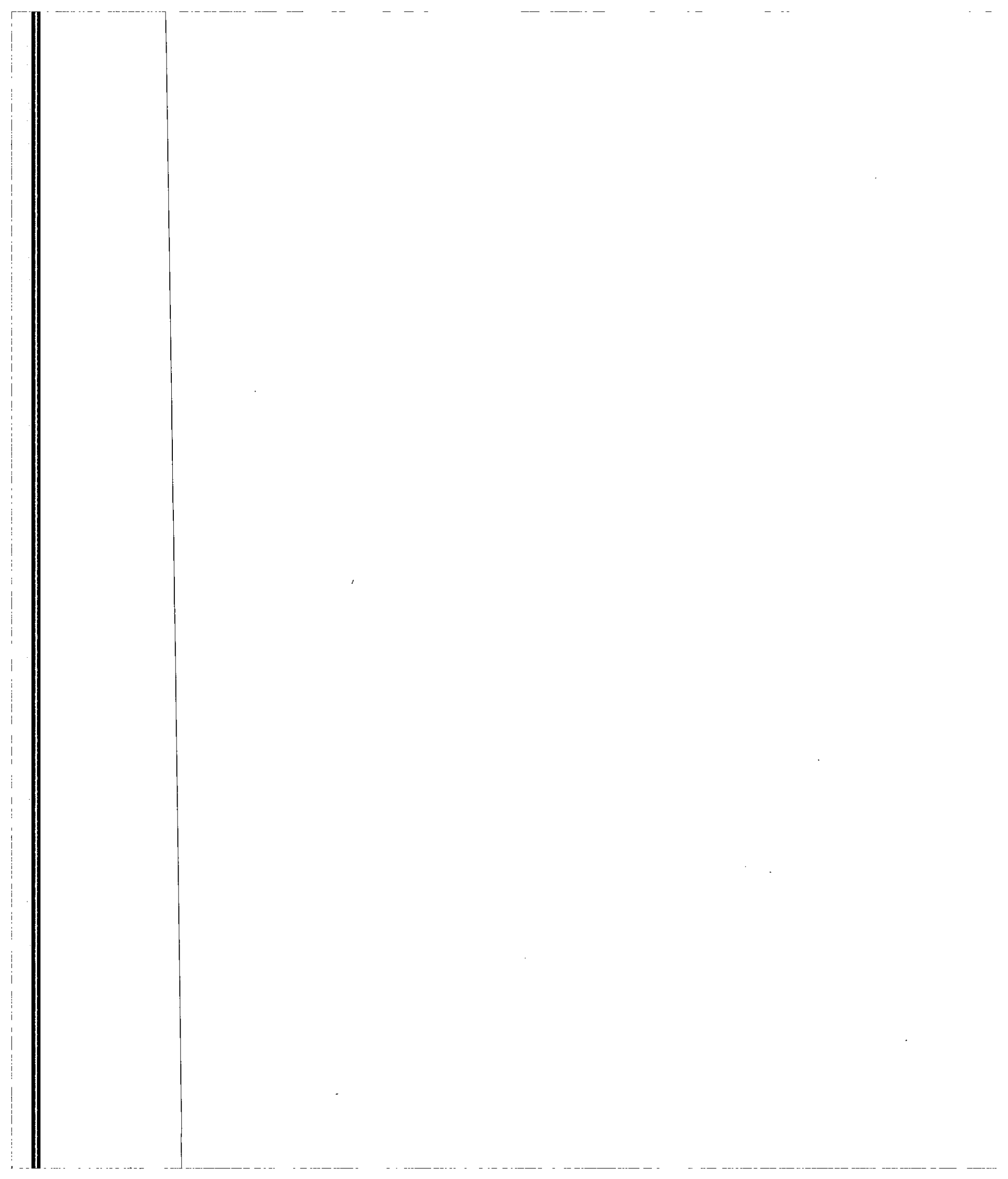
Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε τον πιο πάνω Νόμο στις 22 Δεκεμβρίου 2021 για επανεξέταση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται δυνάμει του Άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Η Βουλή στις 4 Ιανουαρίου 2022, αφού επανεξέτασε τον πιο πάνω Νόμο, αποφάσισε να εμμένει στην προηγούμενη απόφασή της.

Επισυνάπτεται αντίγραφο της έκθεσης της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής.

Τασούλα Ιερωνυμίδου
Γενική Διευθύντρια Βουλής των Αντιπροσώπων

Κοιν.: Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας
Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Οικονομικών
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αρ. Φακ. 23.02.062.199-2021

5 Ιανουαρίου 2022

Υφυπουργό παρά τω Προέδρω
της Δημοκρατίας

Αναφέρομαι στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) (Αρ. 6) Νόμο του 2021, ο οποίος σας διαβιβάστηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2021 για έκδοση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

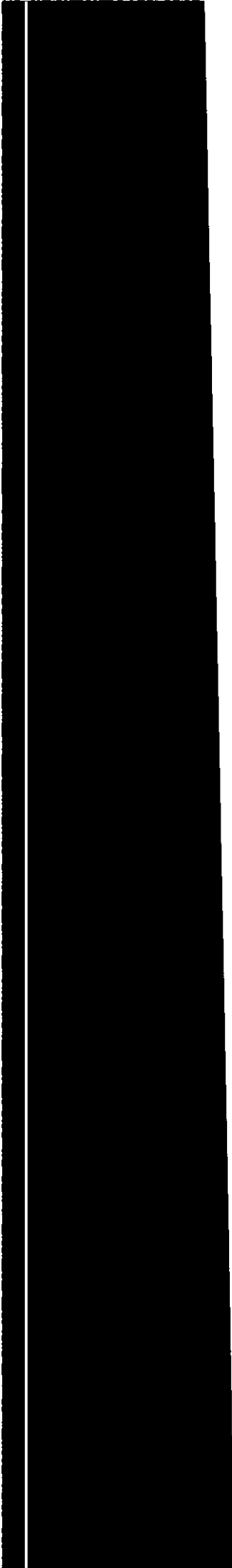
Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε τον πιο πάνω Νόμο στις 22 Δεκεμβρίου 2021 για επανεξέταση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται δυνάμει του Άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Η Βουλή στις 4 Ιανουαρίου 2022, αφού επανεξέτασε τον πιο πάνω Νόμο, αποφάσισε να εμμένει στην προηγούμενη απόφασή της.

Επισυνάπτεται αντίγραφο της έκθεσης της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής.

Τασούλα Ιερωνυμίδου
Γενική Διευθύντρια Βουλής των Αντιπροσώπων

Κοιν.: Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας
Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Οικονομικών
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός)

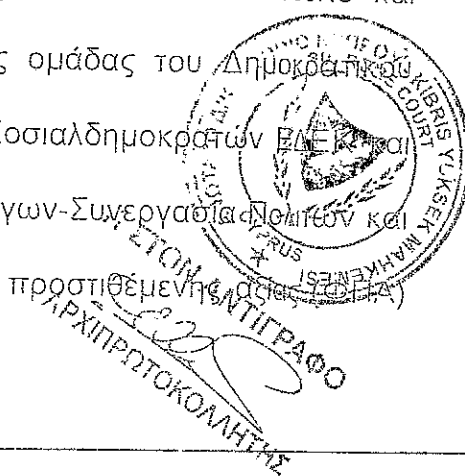
(Αρ. 6) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χρύσης Παντελίδης	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Ηλίας Μυριάνθους
Σάβια Ορφανίδου	Αλέκος Τρυφωνίδης
Αριστος Δαμιανού	Μη μέλη της επιτροπής:
Αντρέας Καυκαλιάς	Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιανουαρίου 2022, επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 3 Δεκεμβρίου 2021 και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών καθώς και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Υπενθυμίζεται ότι ο αναπεμφθείς νόμος κατατέθηκε στη Βουλή υπό τη μορφή πρότασης νόμου από τους βουλευτές κ. Στέφανο Στεφάνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Νικόλα Παπαδόπουλο και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολίτων και προβλέπει για την επιβολή μειωμένου συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ύψους 9% στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

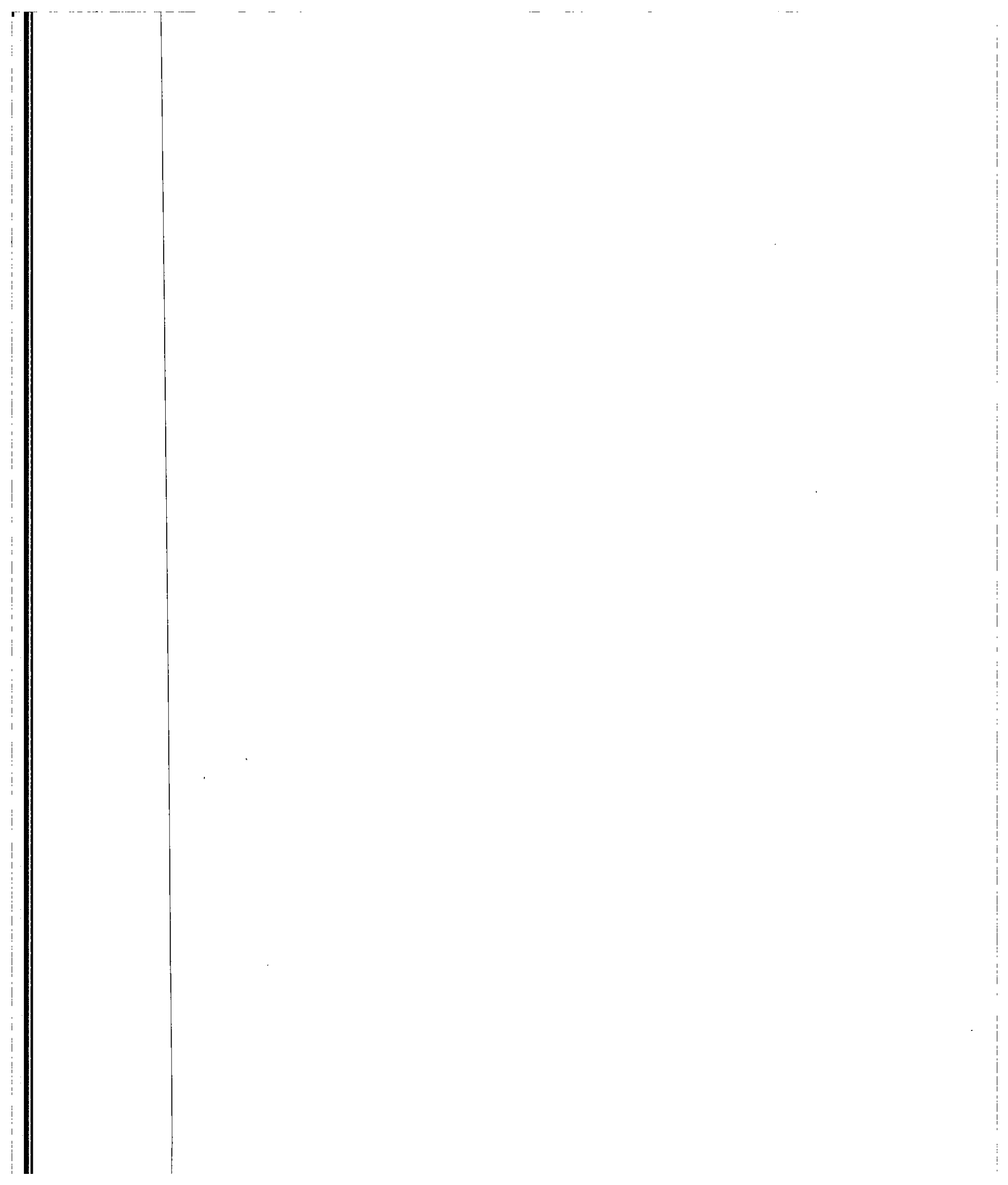
Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της απότομης αύξησης των τιμών και ειδικότερα αποσκοπεί στη στήριξη των καταναλωτών, των νοικοκυριών και των επαγγελματιών, προκειμένου να ανταποκριθούν στο αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο προστίθεται στις ήδη βεβαρυμένες και οικονομικά δυσχερείς συνθήκες που αντιμετωπίζουν λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς την Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2021, παρατίθενται αυτούσια πιο κάτω:

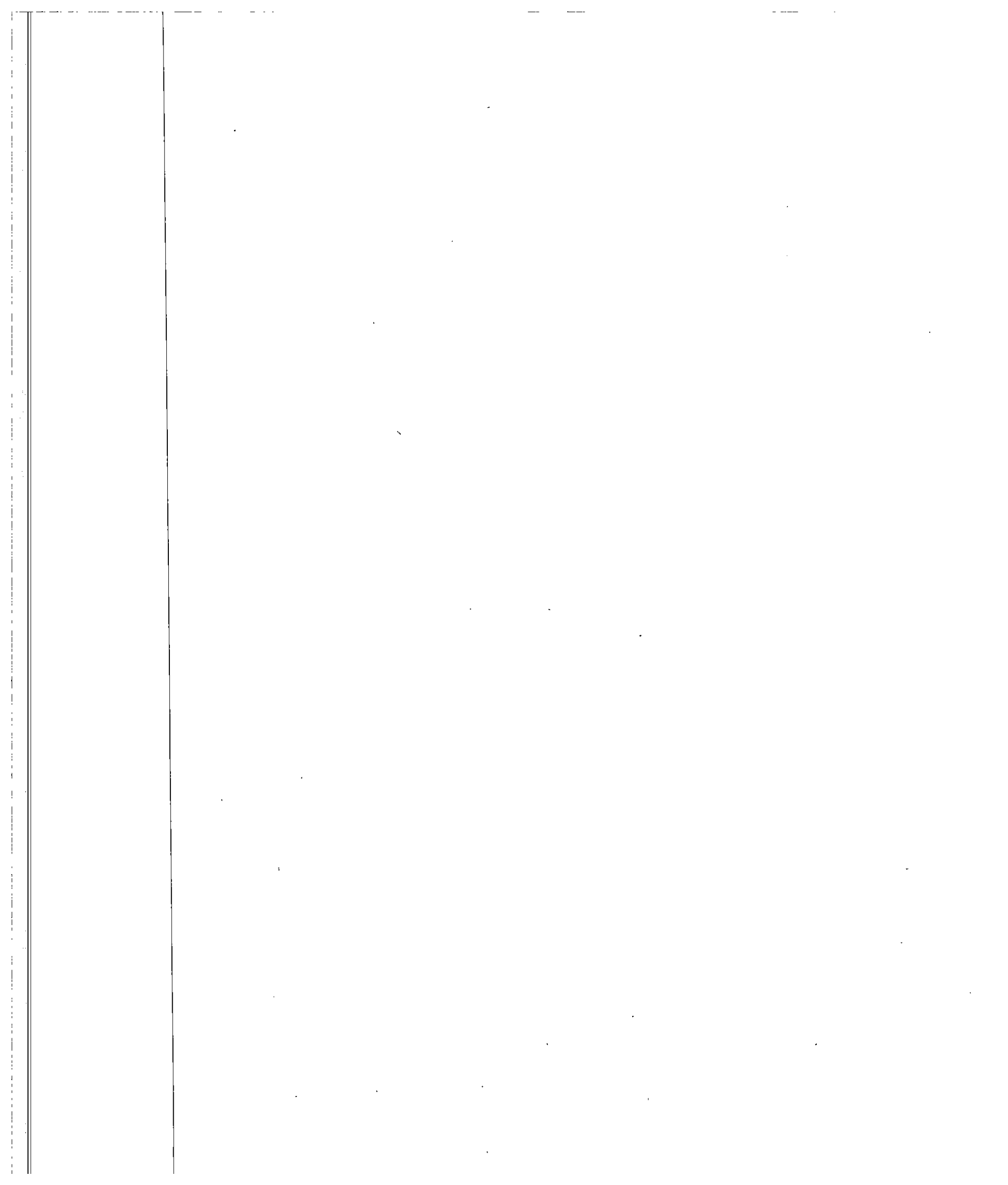
«Α) Παραβίαση του δικαίου της ΕΕ και παράλληλα της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών

1. Με βάση το Άρθρο 169(3) του Συντάγματος, συνθήκες, συμβάσεις και συμφωνίες που συνομολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω Άρθρου, έχουν από την ημέρα δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αυξημένη ισχύ έναντι οποιουδήποτε ημεδαπού νόμου, υπό τον όρο ότι αυτές οι συνθήκες, οι συμβάσεις και οι συμφωνίες εφαρμόζονται αντίστοιχα και από το αντισυμβαλλόμενο μέρος. Επιπρόσθετα, δυνάμει του Άρθρου 179(2) του Συντάγματος, η Βουλή των Αντιπροσώπων υποχρεούται να μη ψηφίζει νόμο ή απόφαση που είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο ασύμφωνος ή αντίθετος με τις συνταγματικές πρόνοιες ή με οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλεται στη Δημοκρατία, ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της ως κράτους μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

2. Ο αναπεμπόμενος Νόμος ο οποίος ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 3 Δεκεμβρίου 2021 και ο οποίος τροποποιεί τους περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμους του 2000 έως (Αρ.5) του 2021, Ν. 95(Ι)/2000 (στο εξής «Ν. 95(Ι)/2000»), καταστρατηγεί συγκεκριμένες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου οι

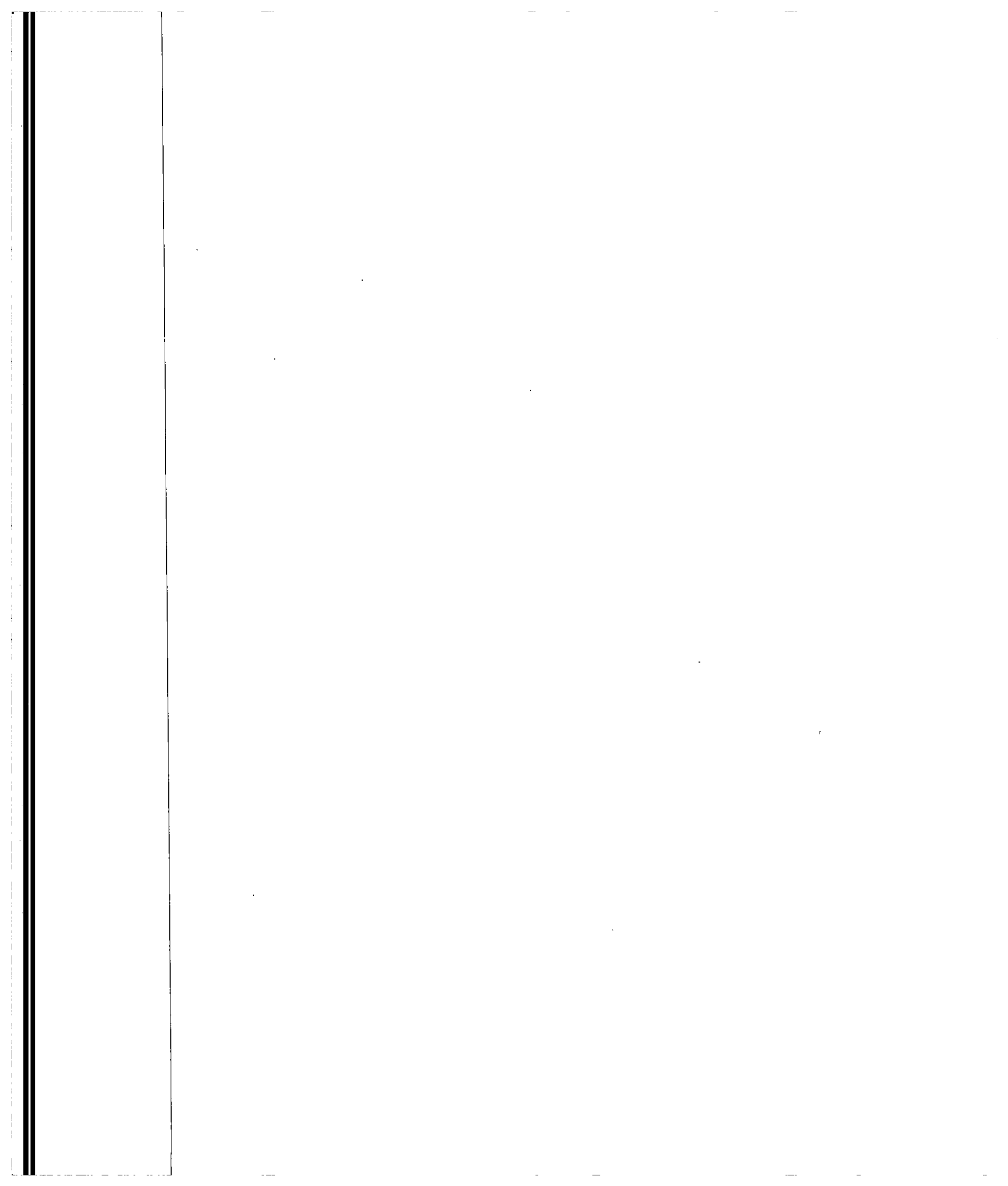

οποίες θα αναλυθούν πιο κάτω και, ως εκ τούτου, συγκρούεται με το Άρθρο 179(2) του Συντάγματος. Πέραν της διαπίστωσης της παραβίασης του ενωσιακού δικαίου ο αναπεμπόμενος Νόμος παραβιάζει την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών αφού οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας οι οποίες ασκούν εκτελεστική εξουσία με βάση το ενωσιακό δίκαιο είναι τέτοιας μορφής που δεν είναι δυνατόν να αναληφθούν από την Βουλή των Αντιπροσώπων και να μπορεί να αξιολογήσει την επίπτωση που θα έχει η εν λόγω τροποποίηση στις ευρύτερες υποχρεώσεις που έχει η Δημοκρατία με βάση το ενωσιακό δίκαιο. 3. Η Κυπριακή Δημοκρατία υπόκειται σε δεσμεύσεις που επηρεάζουν την άσκηση της εθνικής οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής, βάσει των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τη συμμετοχή της στην ΕΕ και ειδικότερα από τη συμμετοχή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Στα πλαίσια της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ για τον συντονισμό, τον έλεγχο και την ορθή στόχευση των προσπαθειών που αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο, η ΕΕ υιοθέτησε μία σειρά μεταρρυθμίσεων, οι οποίες αναδεικνύουν τη σταθερότητα που πρέπει να διέπει το δημοσιονομικό σχεδιασμό. Στα τέλη του 2011, τέθηκε σε ισχύ η μεταρρύθμιση (μέρος του αποκαλούμενου Εξάπτυχου ή «Six Pack») του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με την αποφυγή, κατά το δυνατόν, μη βιώσιμων δημόσιων οικονομικών. Ακόμα μία μεταρρύθμιση σε αυτόν τον τομέα πολιτικής αποτελεί η διακυβερνητική Συνθήκη για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΣΣΣΔ), συμπεριλαμβανομένου του «Δημοσιονομικού Συμφώνου», η οποία τέθηκε σε ισχύ στις αρχές του 2013. Επιπλέον, τον Μάιο του 2013, τέθηκε σε ισχύ κανονισμός σχετικά με την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων (μέρος του Δίπτυχου ή «Two Pack»).

3. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο είναι η σημαντικότερη διαδικασία συντονισμού και ελέγχου των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών της ΕΕ. Η εν λόγω διαδικασία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2010 και τέθηκε επίσημα σε ισχύ το πρώτο εξάμηνο του 2011. Νομικά, στηρίζεται στα Άρθρα 121, 126, 136 και 148 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ και στη δέσμη των έξι μέτρων. Στηρίζεται κυρίως σε μη δεσμευτικές συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες αποκτούν, όμως, δεσμευτικό χαρακτήρα, όταν ένα κράτος μέλος τίθεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος ή υπερβολικών ανισορροπιών και σε περίπτωση μη συμμόρφωσής της επιβάλλονται κυρώσεις. Στα πλαίσια αυτά, η Κυπριακή Δημοκρατία καλείται να υποβάλλει κάθε χρόνο, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, βάσει των προνοιών του ΣΣΑ. Στη βάση αυτού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συστάσεις για λήψη μέτρων από την Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσης, γίνεται έλεγχος για τυχόν ύπαρξη μακροοικονομικών ανισορροπιών. Μέσω της διαδικασίας αυτής, συντονίζονται οι δημοσιονομικές, μακροοικονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές των κρατών μελών, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε αρχικό στάδιο της διαδικασίας κατάρτισης των εθνικών προϋπολογισμών και λήψης αποφάσεων για διάφορα θέματα οικονομικής πολιτικής. Αυτό συνεπάγεται, ότι η εκτελεστική εξουσία κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης της εθνικής δημοσιονομικής πολιτικής συνυπολογίζει τυχόν συστάσεις και νέα δεδομένα που προκύπτουν υπό την ιδιότητα της Δημοκρατίας ως κράτος μέλος της ΕΕ.

4. Περαιτέρω, και σύμφωνα με τον Κανονισμό 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η δεύτερη αξιολόγηση πραγματοποιείται το φθινόπωρο έκαστου έτους στη βάση των Σχεδίων Δημοσιονομικών Προγραμμάτων (Draft Budgetary Plan) που υποβάλλουν τα κράτη μέλη μέχρι τις 15 Οκτωβρίου έκαστου

έτους. Η αξιολόγηση βασίζεται σε τυχόν αναθεωρημένα δεδομένα τα οποία προκύπτουν από το προσχέδιο του Προϋπολογισμού της κυβέρνησης για το ερχόμενο έτος. Σε περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι το υπό εξέταση κράτος μέλος καταστρατηγεί σε σημαντικό βαθμό τις υποχρεώσεις του που πηγάζουν από το ΣΣΑ, δύναται να προβεί σε δημόσια, αιτιολογημένη Σύσταση για ετοιμασία επικαιροποιημένου Σχεδίου Δημοσιονομικού Προγράμματος, γεγονός που εξυπακούει και τη διαφοροποίηση της δημοσιονομικής πολιτικής, μέσω του ετήσιου προϋπολογισμού του Κράτους.

5. Η νομική υποχρέωση κάθε κράτους μέλους για επίτευξη τουλάχιστον ισοσκελισμένου προϋπολογισμού σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα απορρέει από το Δημοσιονομικό Σύμφωνο. Το Δημοσιονομικό Σύμφωνο είναι το σκέλος της διακυβερνητικής Συνθήκης για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ) που αφορά τις δημοσιονομικές και τις χρηματοοικονομικές πολιτικές. Η ΣΣΣΔ υπεγράφη στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 2 Μαρτίου 2012 και τέθηκε σε ισχύ το 2013. Η κύρια καινοτομία του Δημοσιονομικού Συμφώνου είναι ότι προβλέπει την υποχρέωση νομικής κατοχύρωσης, σε συνταγματικό, κατά προτίμηση, ή ισότιμο αυτού επίπεδο, του λεγόμενου «χρυσού κανόνα», ή «κανόνα ισοσκελισμένων προϋπολογισμών» ή αλλιώς «χρεόφρενου». Πρόκειται για τη νομική υποχρέωση της Κυβέρνησης να διαμορφώνει και να εκτελεί ισοσκελισμένους, αν όχι πλεονασματικούς, προϋπολογισμούς, προκειμένου να αποφευχθεί η παραγωγή ελλειμμάτων και συνακόλουθα δημιουργία νέου χρέους. Η ενσωμάτωση του κανόνα αυτού στο κυπριακό δίκαιο συντελέστηκε μέσω της εκ της Δημοκρατίας συνολοκλήρωσης του Δημοσιονομικού Συμφώνου και με τη θέσπιση του Νόμου περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου (Ν.20(Ι)2014) ο οποίος μετέφερε στην Οδηγία υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίες πηγάζουν από την Οδηγία

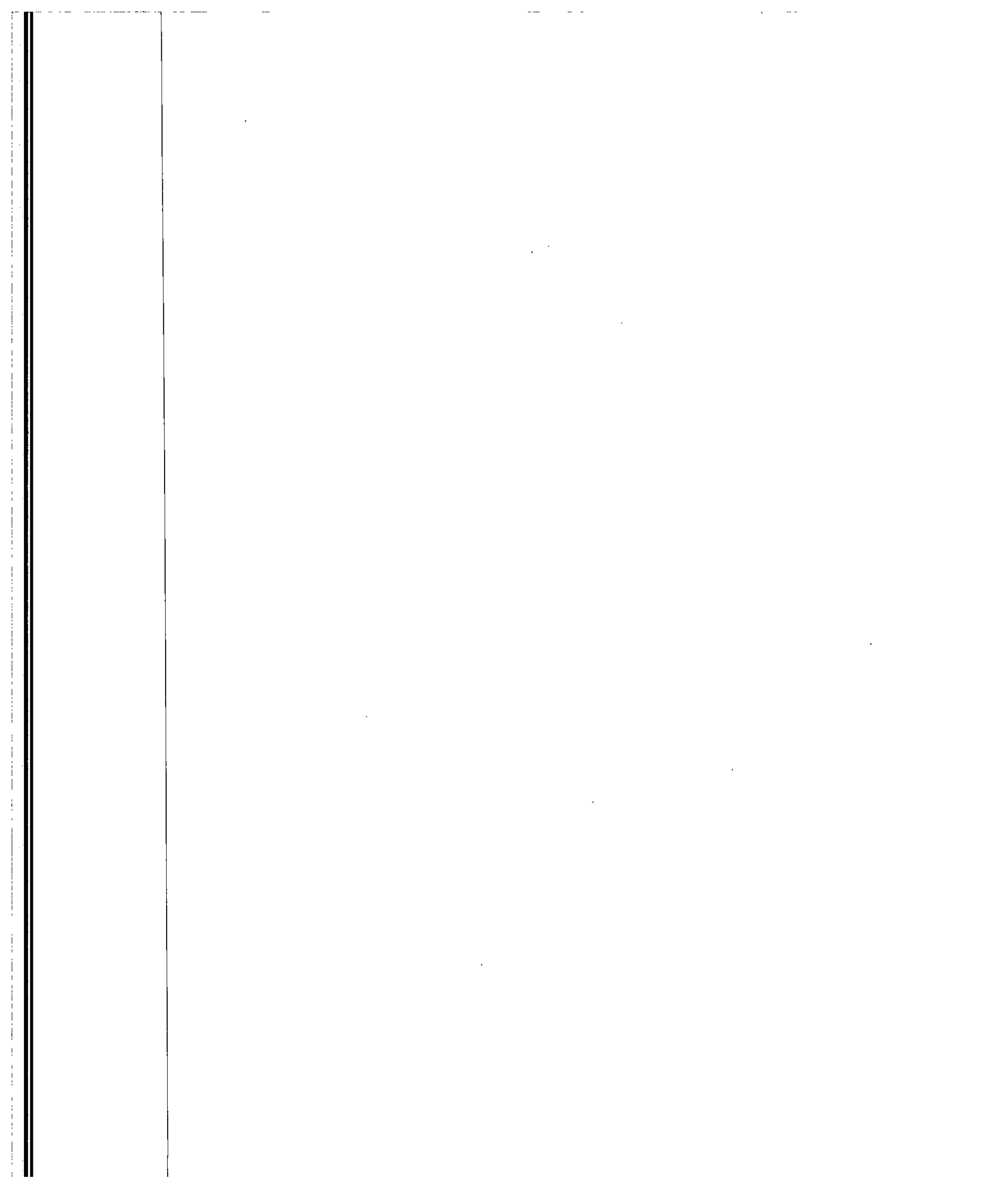
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

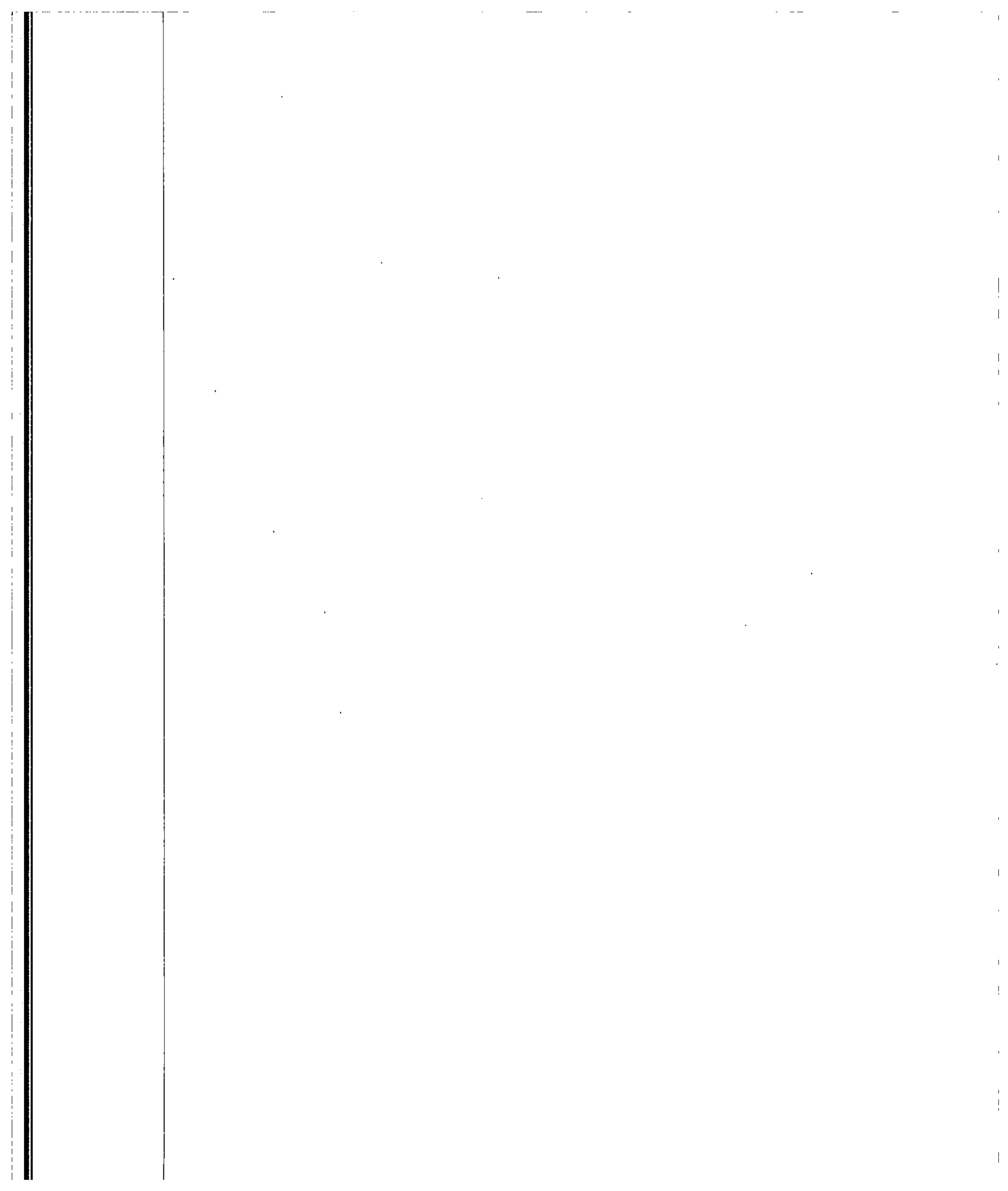
2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (στο εξής «Οδηγία 2011/85/ΕΕ»). Όταν ο «χρυσός κανόνας» δεν εφαρμόζεται, παρέχεται το δικαίωμα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε περίπτωση όπου μία χώρα τίθεται σε διαδικασία υπέρβολικού ελλείμματος ενεργοποιείται αυτόματα ο διορθωτικός μηχανισμός καθώς και η επιβολή κυρώσεων εναντίον της. Η εκ του αναπεμπόμενου Νόμου συνεπαγόμενη παράβαση του χρυσού κανόνα συνεπάγεται και παράβαση του Δημοσιονομικού Συμφώνου και, συνέπώς, και του Άρθρου 169(3) του Συντάγματος το οποίο αποδίδει στο συνομολογηθέν Δημοσιονομικό Σύμφωνο αυξημένη ισχύ έναντι του αναπεμπόμενου Νόμου.

6. Η Οδηγία 2011/85/ΕΕ, καθορίζει τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ μέσα από τη διατήρηση ενός βιώσιμου οικονομικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο. Βασικό αντικείμενο της εν λόγω Οδηγίας 2011/85/ΕΕ είναι η διαμόρφωση από τα κράτη μέλη ρεαλιστικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων.

7. Σύμφωνα με την Οδηγία 2011/85/ΕΕ: «Προκειμένου να ενσωματωθεί η πολυετής δημοσιονομική προοπτική του πλαισίου δημοσιονομικής εποπτείας της Ένωσης, η κατάρτιση του ετήσιου νόμου περί προϋπολογισμού θα πρέπει να βασίζεται σε πολυετή δημοσιονομικό σχεδιασμό, που να απορρέει από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο», και «Αυτό το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, προβλέψεις για κάθε σημαντικό στοιχείο δαπανών και εσόδων για το δημοσιονομικό έτος και πέραν αυτού σε βάση αμετάβλητης πολιτικής. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να είναι σε θέση να ορίζει καταλλήλως τις αμετάβλητες πολιτικές και ο ορισμός πρέπει να δημοσιοποιείται μαζί με τις συναφείς παραδοχές, μεθοδολογίες και σχετικές παραμέτρους».

8. Περαιτέρω, το Άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ προβλέπει ότι, «τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο δημοσιονομικός σχεδιασμός να βασίζεται σε ρεαλιστικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, χρησιμοποιώντας τις πλέον επίκαιρες πληροφορίες...».
9. Το Άρθρο 9(1) της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ αναδεικνύει την έννοια του πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού και την υποχρέωση για διαμόρφωση ενός «...αξιόπιστου, αποτελεσματικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου, το οποίο προβλέπει την υιοθέτηση δημοσιονομικού σχεδιασμού με χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον τριών ετών...».
10. Το Άρθρο 9(2)(β) της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ αναφέρει ότι, «τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια περιλαμβάνουν διαδικασίες προκειμένου να καθορίζονται «προβλέψεις για κάθε σημαντικό στοιχείο δαπανών και εσόδων της γενικής κυβέρνησης...».
11. Το Άρθρο 10 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ προνοεί ότι, ο ετήσιος περί προϋπολογισμού νόμος συνάδει με τις διατάξεις που απορρέουν από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο. Ειδικότερα, οι προβλέψεις εσόδων και δαπανών και οι προτεραιότητες που καθορίζονται στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 9(2), αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού.
12. Όπως προκύπτει από τις προαναφερθείσες αναφορές στο ενωσιακό δίκαιο:
- Είναι σαφής η έμφαση που δίδεται στην υποχρέωση των κρατών μελών για ρεαλιστικό δημοσιονομικό σχεδιασμό στη βάση συγκεκριμένων δεδομένων.
 - Διαφαίνεται επίσης από τα προαναφερθέντα Άρθρα της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ ότι τα έσοδα του κράτους και οι προβλέψεις σχετικά με αυτά αποτελούν βασική παράμετρο της διαδικασίας που απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο για

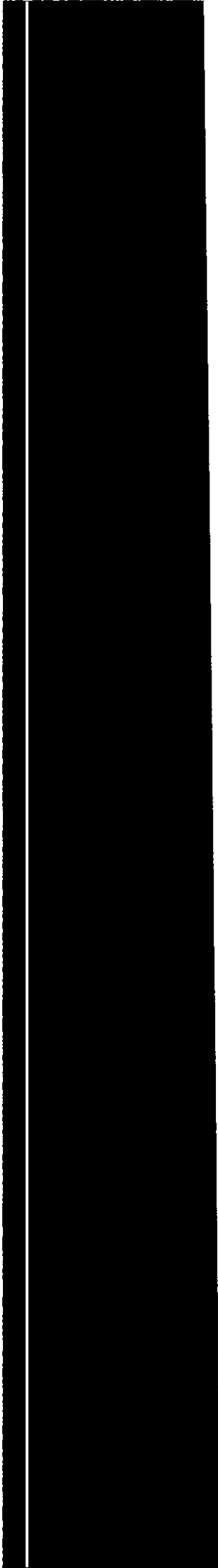

δημοσιονομικό σχεδιασμό, ο οποίος υπόκειται σε καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- Αναδεικνύεται επίσης η έννοια του πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού, ο οποίος απορρέει από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο.

13. Η συνδυασμένη προσέγγιση των πιο πάνω δέδομένων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα αποτελούν βασική μεταβλητή στη διαδικασία αυτή, η οποία δεν μπορεί να μεταβάλλεται συνεχώς και απρόβλεπτα, χωρίς να επηρεάσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας για ετήσιο αλλά και μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχεδιασμό. Ως εκ τούτου, η δυνατότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων για μείωση των προϋπολογιζόμενων εσόδων ανά πάσα στιγμή, μέσα από την υποβολή προτάσεων νόμου, όπως ισχύει στην προκειμένη περίπτωση, θα οδηγήσει σε εκτροχιασμό/απόκλιση από τον δημοσιονομικό σχεδιασμό, ο οποίος θα έχει αντίκτυπο τόσο στη δημοσιονομική θέση της Δημοκρατίας όσο και στην υλοποίηση των σχετικών της υποχρεώσεων, όπως προσδιορίζονται από το ενωσιακό δίκαιο.

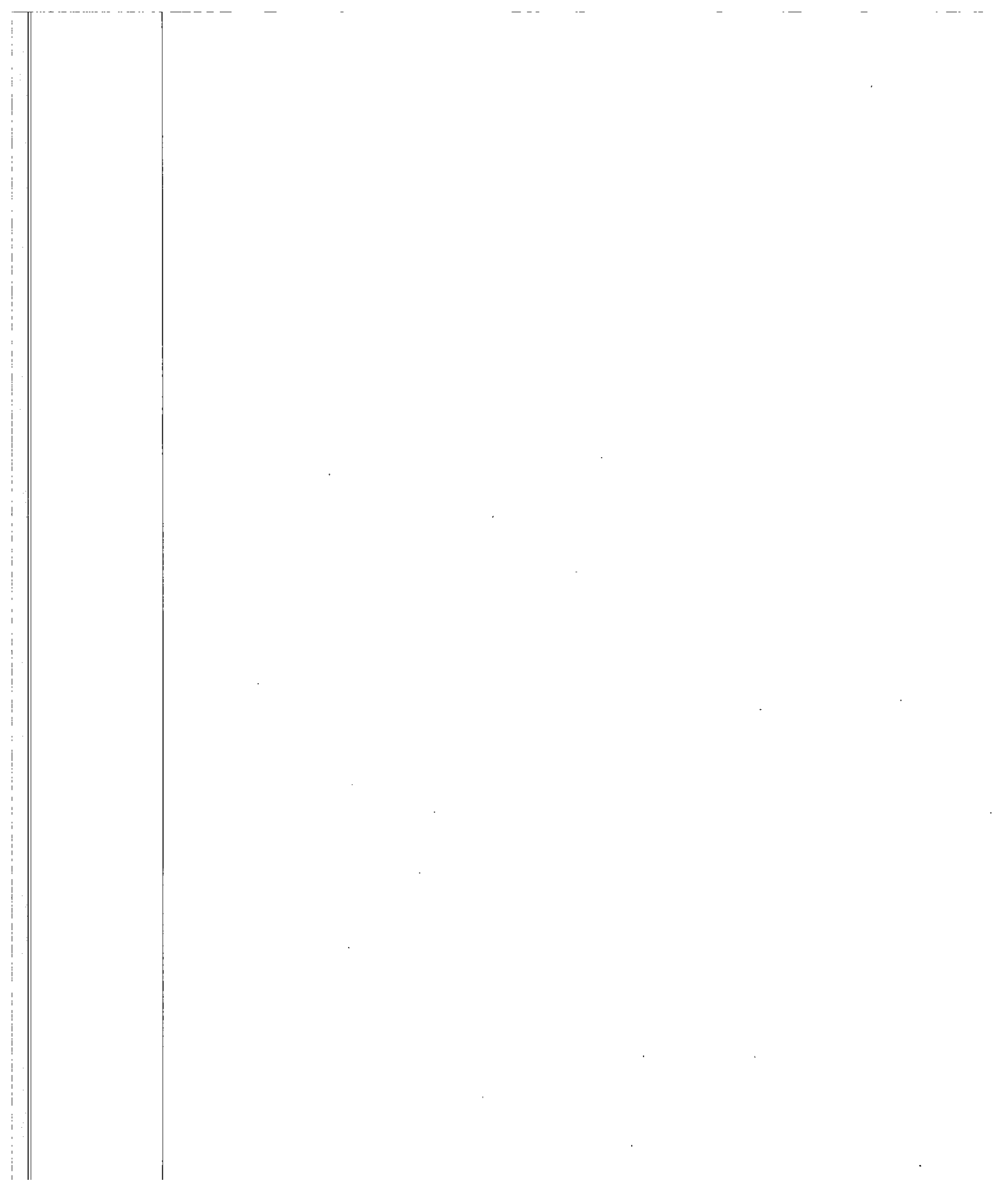
14. Ο Ν. 20(Ι)/2014 προβλέπει στο άρθρο 5 αυτού ότι «Η Κυβέρνηση διασφαλίζει ότι η διαμόρφωση, η εκτέλεση και η παρουσίαση της δημοσιονομικής πολιτικής, περιλαμβανομένου και του Προϋπολογισμού, της πολιτικής των μισθών και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων συνάδει με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις νομοθεσίες και τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, όπου εφαρμόζεται ή/και άλλων διεθνών συμφωνιών.». Περαιτέρω, το άρθρο 10(α) του Ν. 20(Ι)/2014 προβλέπει ότι «το Υπουργικό Συμβούλιο διαμορφώνει τη δημοσιονομική πολιτική, συμπεριλαμβανομένου και του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, σύμφωνα με το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο». Εκ τούτου, συνάγεται ότι η αρμοδιότητα για τη διαμόρφωση και υλοποίηση των θεμάτων δημοσιονομικής πολιτικής, στην οποία σύμφωνα με το

άρθρο 4(1)(β) βασίζεται, μεταξύ άλλων, και στον έλεγχο των εσόδων και δαπανών, ανήκει αποκλειστικά στην εκτελεστική εξουσία, η οποία έχει την αρμοδιότητα και ικανότητα να συνυπολογίσει όλα τα δημοσιονομικά δεδομένα/υποχρεώσεις και τα μακροοικονομικά μεγέθη, ώστε η καθορισθείσα και εφαρμοσθείσα πολιτική να συνάδει με τις πρόνοιες του Μέρους IV του Ν. 20(Ι)/2014 που αφορά τους Δημοσιονομικούς Κανόνες και Πολιτική.

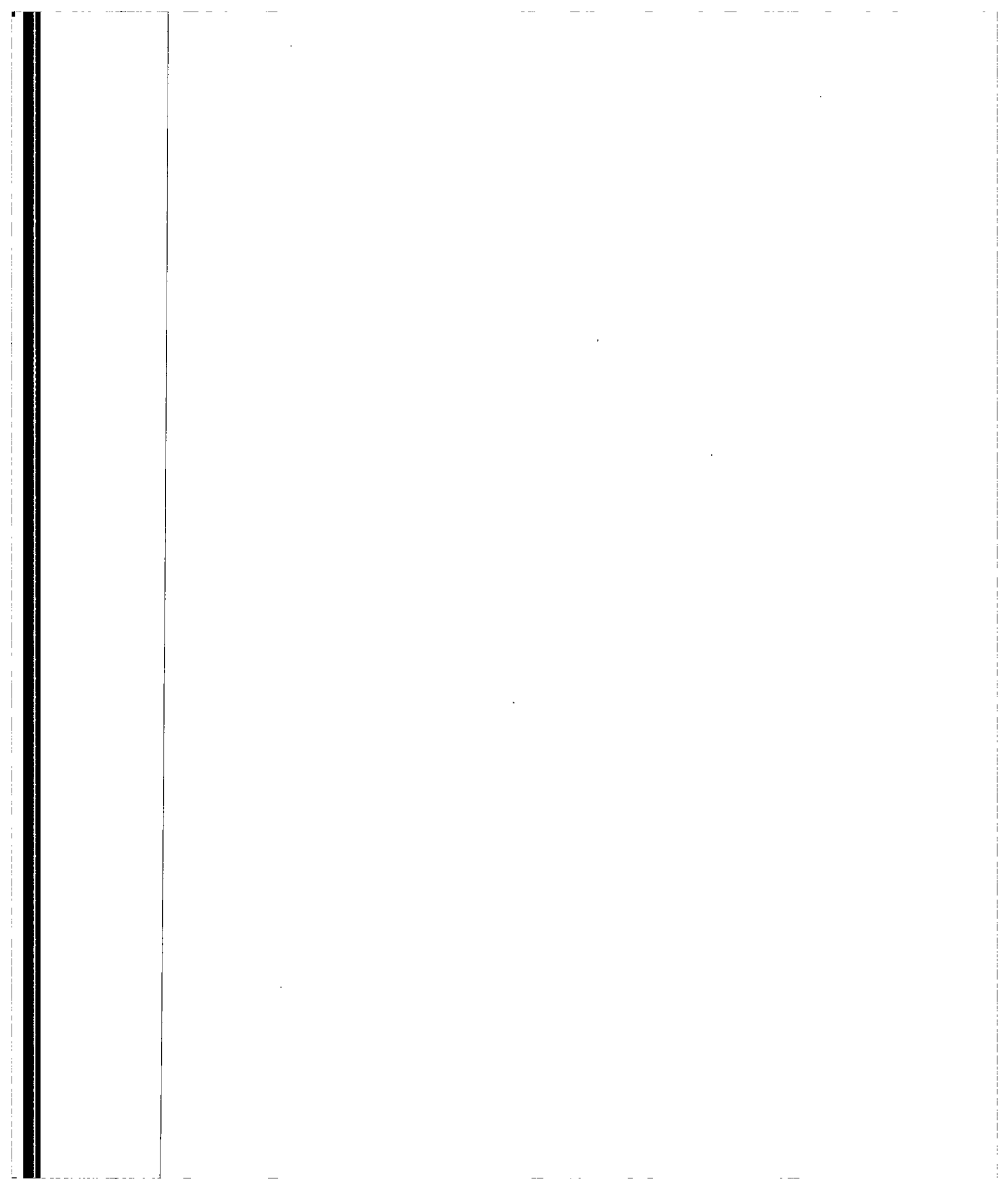
15. Οι αρμοδιότητες που αποδίδονται στον Υπουργό Οικονομικών δυνάμει του Άρθρου 167 του Συντάγματος και του άρθρου 11 του Ν. 20(Ι)/2014, δεικνύουν τις πολλές παραμέτρους που πρέπει να συνυπολογιστούν από την εκτελεστική εξουσία τόσο για τη διαμόρφωση βιώσιμης δημοσιονομικής πολιτικής όσο και για την αξιολόγηση των δημοσιονομικών κινδύνων. Τα έσοδα που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό έκαστου έτους, αποτελούν μια βασική συνιστώσα στη διαδικασία που προβλέπεται στο Ν. 20(1)/2014, η οποία δεν πρέπει να μεταβάλλεται κατά το δοκούν μέσα από την υποβολή προτάσεων νόμου για τις οποίες δεν θα μπορούσε να υπάρξει καμία πρόβλεψη από την εκτελεστική εξουσία, χωρίς να συνυπολογίζονται οι οικονομικές και άλλες επιπτώσεις.

16. Τόσο η διαδικασία αξιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως αποτυπώνεται πιο πάνω, όσο και οι Οδηγίες που εκδίδονται για τη διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου απαιτήσεων αναφορικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διαμορφώνουν τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, αποτυπώνουν την πρόθεση για διασφάλιση, στο βαθμό του δυνατού, της σταθερότητας στη ζώνη του ευρώ, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο από αστάθμητους παράγοντες οικονομικό περιβάλλον. Ως αστάθμητος παράγοντας στην προσπάθεια για δημοσιονομικό σχεδιασμό, θεωρείται και η δυνατότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων για μείωση των εσόδων. Οι συνταγματικές και άλλες νομοθετικές πρόνοιες διαμορφώθηκαν ώστε να

διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία της Δημοκρατίας. Μείωση των εσόδων μειώνει τη δυνατότητα του Κράτους να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, γεγονός που θα οδηγήσει σε στενότερη εποπτεία από την ΕΕ και λήψη δημοσιονομικών μέτρων τα οποία θα έχουν αντίκτυπο στη δημοσιονομική πολιτική της Δημοκρατίας, επηρεάζοντας την εύρυθμη λειτουργία της.

17. Η πιο πάνω ανάλυση καταδεικνύει ότι ο αναπεμπόμενος Νόμος με την επέμβαση που επιφέρει στα έσοδα του Κράτους κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, επί της ουσίας καταστρατηγεί ή/και αναιρεί οποιαδήποτε διαδικασία ακολουθείται από την εκτελεστική εξουσία για συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Ν. 20(Ι)/2014 και την ετοιμασία του κρατικού προϋπολογισμού στη βάση συγκεκριμένων προβλέψεων αναφορικά με τα έσοδα και τα έξοδα. Ως εκ τούτου, επηρεάζει τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Η οποιαδήποτε ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του κρατικού προϋπολογισμού επηρεάζει τις υποχρεώσεις της εκτελεστικής εξουσίας, όπως απορρέουν από το Ν. 20(Ι)/2014 καθώς και τις διεθνώς ειλημμένες υποχρεώσεις της. Τέτοια επέμβαση επεμβαίνει σε αρμοδιότητες που το δίκαιο της ΕΕ και ο Ν. 20(Ι)/2014 εναπόθεσε στο Κράτος μέσω αρμόδιας αρχής που είναι σε θέση να προβεί στην στάθμιση όλων των παραγόντων που έχουν αναλυθεί πιο πάνω. Αυτή η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων αφού δεν μπορεί να ασκήσει εκτελεστικής μορφής αρμοδιότητες όπως απαιτεί ο Ν. 20(Ι)/2014. Κατ' αυτό τον τρόπο υπάρχει παραβίαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών η οποία είναι όχι μόνο διάχυτη στο συνταγματικό στερέωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά έχει πλειστάκις αναγνωρισθεί και επιβεβαιωθεί ως η αναγκαία υποσύλωση της πολιτειακής λειτουργίας (Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 1) (2009) 3 Α.Α.Δ. 23 και Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων, Αναφορά Αρ. 3/2014, ημερ.

31.10.2014). Η αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας εκτός της σφαίρας της αντίστοιχης αρμοδιότητας εκάστης εκ των τριών πολιτειακών εξουσιών, (Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 3) (1994) 3 Α.Α.Δ. 93). Το πεδίο, λειτουργίας των τριών πολιτειακών εξουσιών διαχωρίζεται αυστηρά και αποκλείεται η ανάληψη ή η άσκηση οποιοσδήποτε αρμοδιότητας από οποιαδήποτε από τις τρεις εξουσίες που δεν αποδίδεται σ' αυτήν από το Σύνταγμα ή δεν εμπίπτει στο πεδίο της λειτουργίας της λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών της. Το κριτήριο για την ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών, όπου αυτές δεν κατανέμονται ρητά από το Σύνταγμα, είναι ουσιαστικό και συναρτάται με τα εγγενή χαρακτηριστικά και την εσωτερική φύση τους (*Diagoras Development Ltd v. National Bank of Greece S.A.* (1985) 1 CLR 581). Ο αναπεμπόμενος Νόμος καταστρατηγεί την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, την οποία ο Νομοθέτης οφείλει να σέβεται όταν νομοθετεί και συνεπώς να μην υπερβαίνει το πεδίο της αρμοδιότητάς του, όπως αυτό χορηγείται από το άρθρο 61 του Συντάγματος. Η διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής και η ευθύνη για την υλοποίησή της με βάση τις αυξημένες στην παρούσα φάση απαιτήσεις που απορρέουν από το ευρωπαϊκό και το εθνικό δίκαιο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει και συνολική εικόνα επί όλων των παραμέτρων που απαιτούνται για αυτή τη σύνθετη διαδικασία. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσα από την ψήφιση τέτοιων νόμων όπως ο αναπεμπόμενος, οι οποίοι επηρεάζουν τον σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής, παρεμβαίνει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας.

18. Πέρα από τις βασικές αρχές και διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία της ΕΕ στο σύνολό της, οι οποίες καταστρατηγούνται από τον αναπεμπόμενο Νόμο, προκύπτει παραβίαση του ενωσιακού δικαίου αναφορικά με τη ψήφιση αυτής καθαυτής της οριζόντιας, χωρίς στόχευση και εις το διηνεκές μείωσης του συντελεστή ΦΠΑ για την

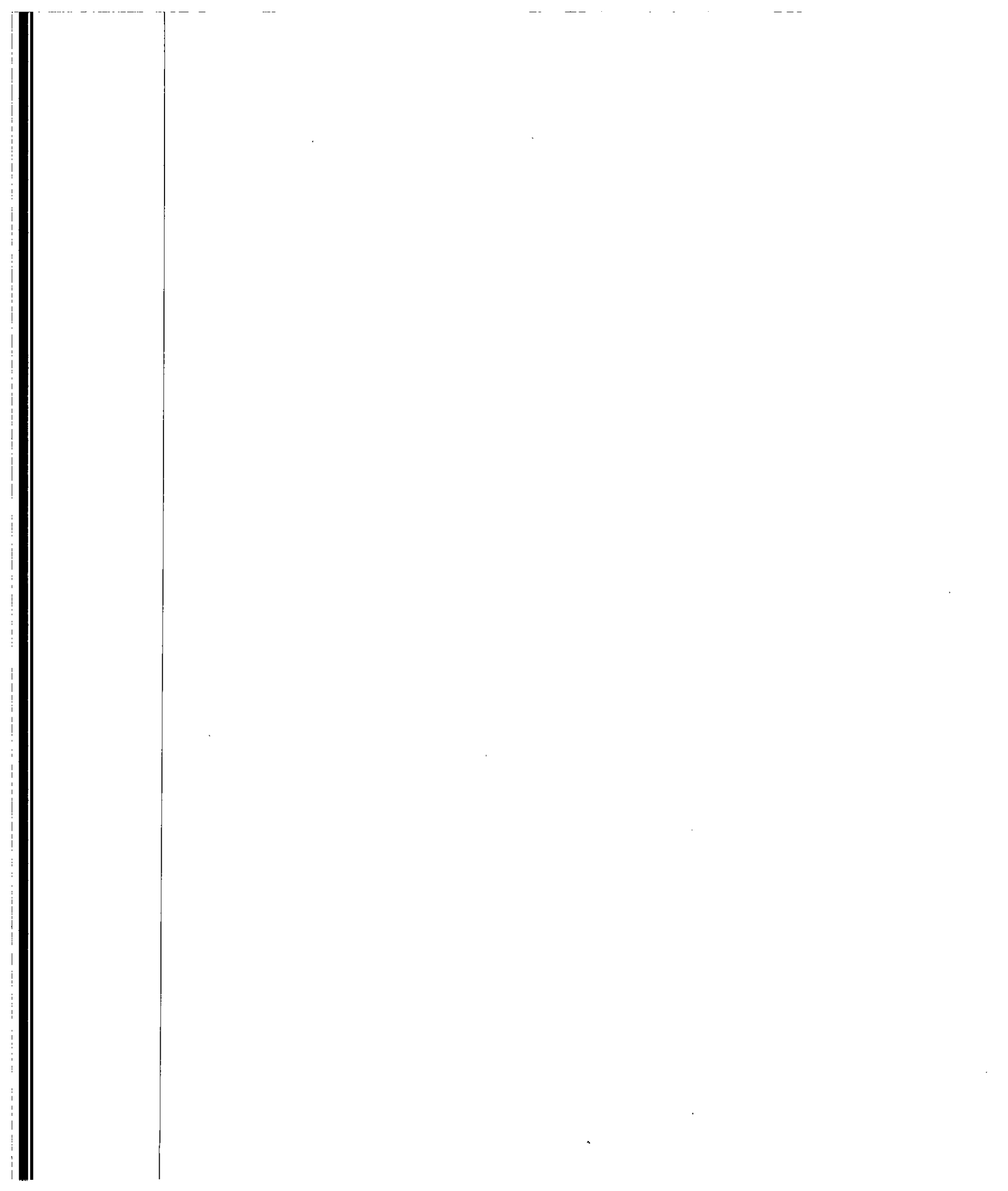
1

«παροχή ηλεκτρικού ρεύματος» όπως την αναφέρει η σχετική τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος του Ν. 95(Ι)/2000.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 102 της Κοινοτικής Οδηγίας για το ΦΠΑ (Οδηγία 2006/112/ΕΚ), για την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στην πρόμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, απαιτείται προηγούμενη διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ της ΕΕ. Η διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ, που γίνεται μόνο κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής ΦΠΑ στην οποία λαμβάνει μέρος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκπρόσωποι των κρατών μελών, έχει ολοκληρωθεί στις 22/11/2021 και η εν λόγω Επιτροπή έχει αποδεχτεί τις προτάσεις του Υπουργείου Οικονομικών για την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις ακόλουθες περιπτώσεις:

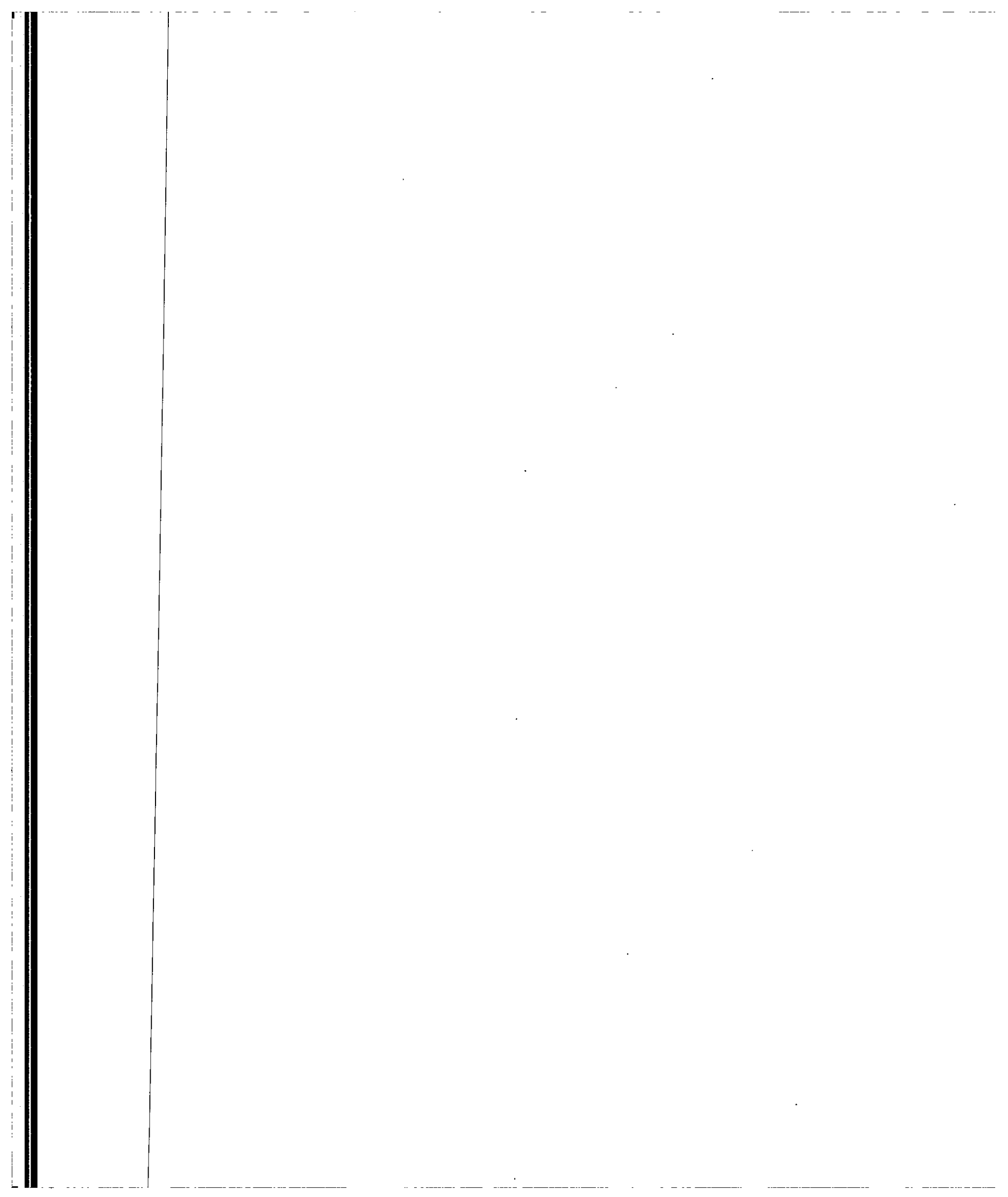
- 5% για την πρόμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στην Οικιακή Διατίμηση με κώδικα 08 της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για ευάλωτους καταναλωτές για περίοδο 6 μηνών,
- 9% στην πρόμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Μονής Εγγραφής με κώδικα 01 και στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Διπλής Εγγραφής 02.

19. Προς τον σκοπό αυτό το Υπουργικό Συμβούλιο άσκησε την αρμοδιότητα του που του παρέχεται από το άρθρο 18Α(2) του Ν. 95(Ι)/2000 το οποίο προβλέπει τα εξής: «Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να τροποποιεί το Δωδέκατο Παράρτημα προσθέτοντας ή διαγράφοντας από αυτό οποιαδήποτε περιγραφή ή τροποποιώντας οποιαδήποτε περιγραφή που εκάστοτε προσδιορίζεται σε αυτό.» και εξέδωσε το περί Φόρου Προσπιθέμενης Αξίας (Τροποποίηση του Πέμπτου και Δωδέκατου Παραρτήματος) Διάταγμα του 2021, ΚΔΠ 525/2021. Αντίγραφο του εν λόγω Διατάγματος επισυνάπτεται ως Συνημμένο στην παρούσα Αναπομπή.

20. Η πιο πάνω ρύθμιση συνάδει με την εργαλειοθήκη της ΕΕ για αντιμετώπιση των αυξήσεων στις τιμές ενέργειας, στοχευμένα και με συγκεκριμένη χρονική διάρκεια (δείτε Δελτίο Τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου, 2021). Ως εκ τούτου, η επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 9% στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, δια μέσου του αναπεμπόμενου Νόμου η οποία έχει καθολική εφαρμογή χωρίς χρονικό περιορισμό αντίκειται στο Άρθρο 102 της Οδηγίας 2006/112/EK, εφόσον δεν έχει προηγηθεί η επιτακτικά θεσμοθετημένη διαδικασία διαβούλευσης με την επιτροπή ΦΠΑ.

21. Περαιτέρω, η εν λόγω τροποποίηση που επιφέρει ο αναπεμπόμενος Νόμος στο Ν. 95(Ι)/2000 δεν επιτυγχάνει τροποποίηση κατά τρόπο που να συνάδει με το δίκαιο της ΕΕ που αφορά την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 102 της Οδηγίας 2006/112/EK προβλέπει ότι «Τα κράτη μέλη, έπειτα από διαβούλευση με την επιτροπή ΦΠΑ, μπορούν να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή στην προμήθεια φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή αστική θέρμανσης». Ο ορισμός του όρου «προμήθεια» προκύπτει από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ ο οποίος προβλέπει ότι προμήθεια είναι «η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες». Ο αναπεμπόμενος Νόμος δεν αναφέρεται σε προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας αλλά σε παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, κάτι το οποίο δεν συνάδει με τη επιβαλλόμενη ορολογία που πηγάζει από το δίκαιο της ΕΕ με αποτέλεσμα να προκύπτει και ως προς το ζήτημα αυτό παραβίαση του δικαίου της ΕΕ αφού ο μειωμένος συντελεστής θα εφαρμόζεται σε περίπτωση διαφορετική από αυτή που ο νομοθέτης του δικαίου της ΕΕ είχε πρόθεση να επιτρέψει να εφαρμοστεί.

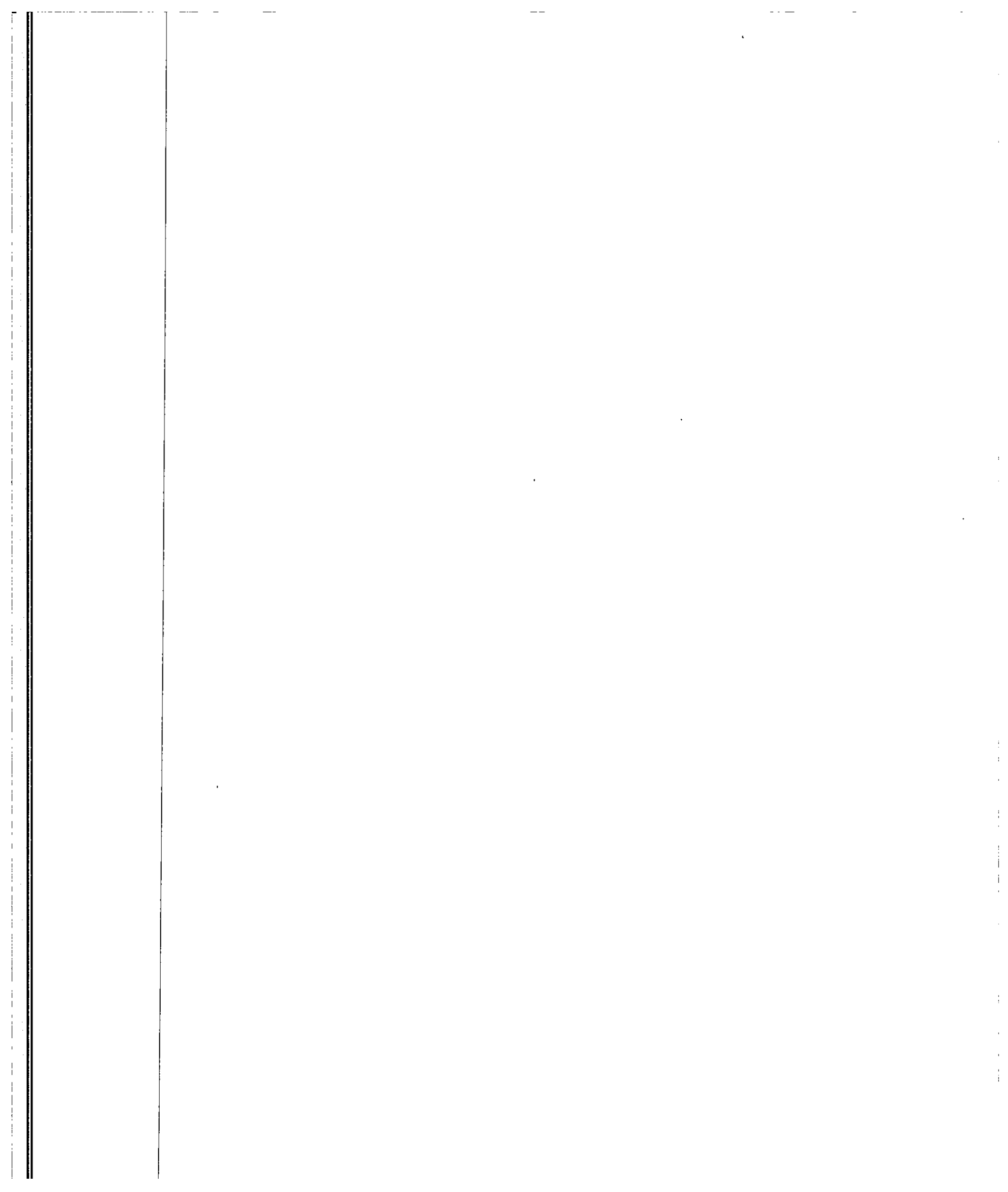

22. Ανεξαρτήτως του πιο πάνω, η εν λόγω τροποποίηση παραβιάζει την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών και με ακόμη ένα κατάφωρο τρόπο. Υφαρπάζει την νομοθετικά κατοχυρωμένη αρμοδιότητα του Υπουργικού Συμβουλίου με βάση το άρθρο 18Α του Ν. 95(Ι)/2000 να ρυθμίζει με Διατάγματα τις περιπτώσεις για τις οποίες θα επιβάλλεται ο μείωμένος συντελεστής, μέσα στα πλαίσια που επιτρέπει το Τμήμα 2 του Κεφαλαίου 2 του Τίτλου VIII της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ. Η επιχειρούμενη τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος με τον αναπεμπόμενο Νόμο δεν μπορεί να παραγκωνίσει την βασική νομοθετική πρόνοια του άρθρου 18Α η οποία προβλέπει ότι μόνο με Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου μπορούν να προβλεφθούν οι περιπτώσεις που μπορούν να εισαχθούν στο Δωδέκατο Παράρτημα του Ν. 95(Ι)/2000. Αυτή η νομοθετικά λανθασμένη παρέμβαση από την Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελεί παραβίαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών.

23. Επιπρόσθετα και για σκοπούς ολιστικής παρουσίασης του δεσμευτικού πλαισίου που απορρέει από το ενωσιακό δίκαιο, επισημαίνεται ότι η Δημοκρατία τέθηκε αυτόματα κάτω από τη λεγόμενη μεταπρογραμματική εποπτεία ("Post Programme Surveillance"), μέχρι να αποπληρωθεί τουλάχιστον το 75% του δανείου που έλαβε από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Η εποπτεία διεξάγεται σε εξαμηνιαία βάση και αξιολογεί τη δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική πολιτική της χώρας, τυχόν ανάκληση μέτρων που έχουν εισαχθεί στα πλαίσια του Προγράμματος και τη δυνατότητα για αποπληρωμή της χρηματοδότησης. Είναι εύληπτο το γεγονός ότι τυχόν δραστική μείωση των εσόδων της Δημοκρατίας, να οδηγήσει σε δυσκολία ή και αδυναμία αποπληρωμής της χρηματοδότησης.

B) Οικονομικοί και Δημοσιονομικοί Λόγοι

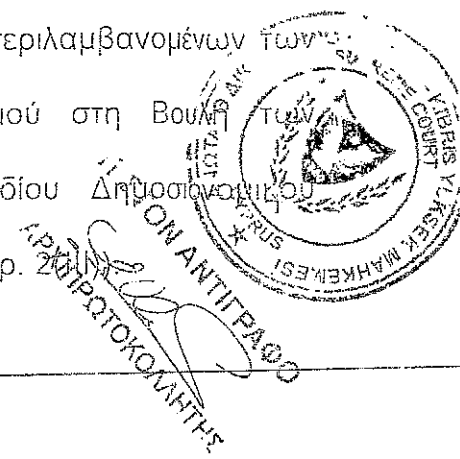
24. Η ψήφιση του υπό αναφορά Νόμου θα επιφέρει μεγάλο αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά και θα εκτροχιάσει τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις και στόχους του

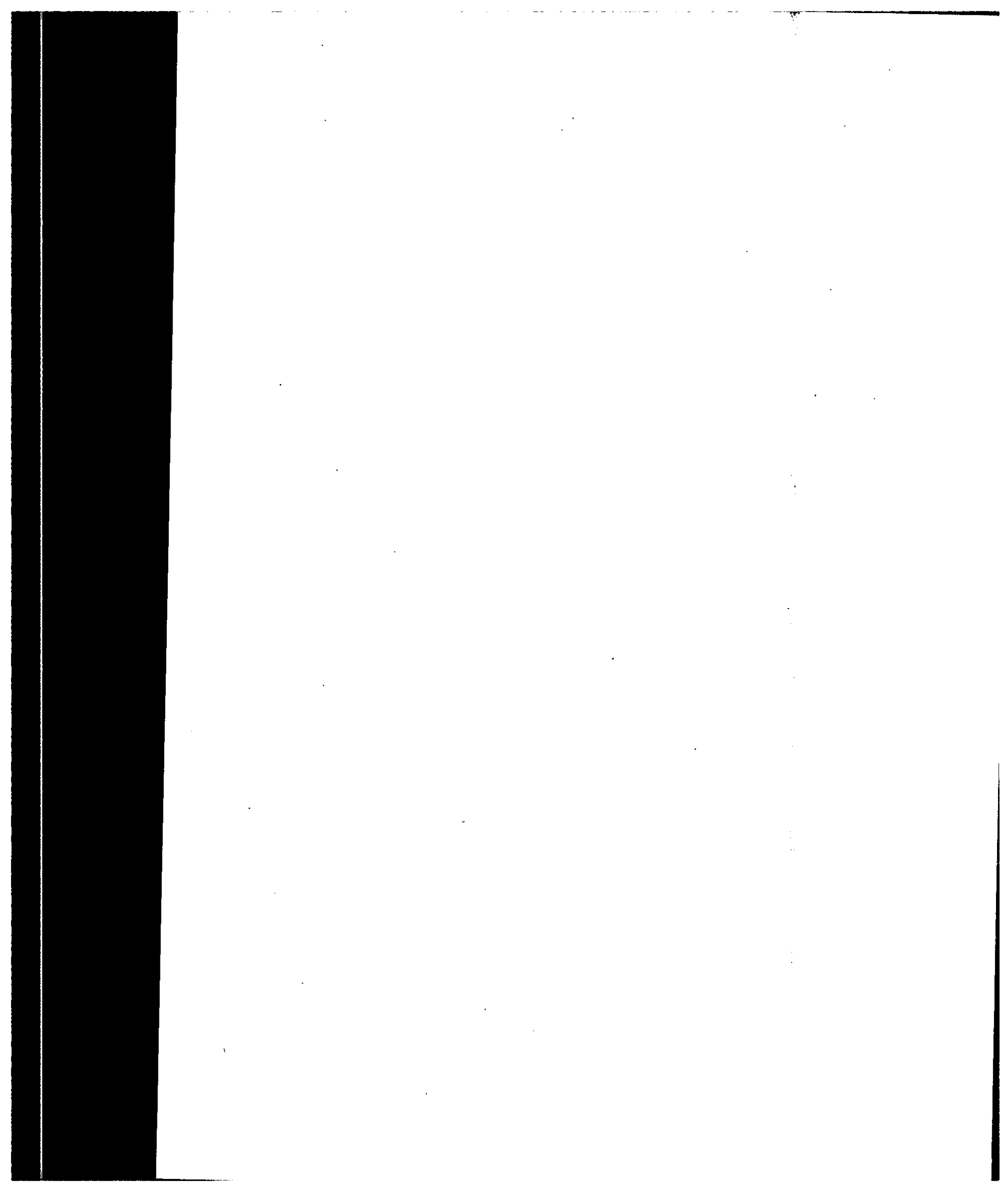

Κράτους, καθότι πρόκειται για ένα μέτρο με οριζόντια εφαρμογή για το οποίο δεν έχει καθοριστεί χρονικό πλαίσιο εφαρμογής. Συγκεκριμένα, η απώλεια αναμένεται να ανέλθει στα €75εκ. περίπου για περίοδο ενός έτους, με βάση τις εισπράξεις της ΑΗΚ σε ΦΠΑ. Τα δημόσια οικονομικά επιβαρύνονται δυσανάλογα με τη ψήφιση - δια του αναπεμπόμενου Νόμου - μη στοχευμένων μέτρων, τα οποία δεν συνυπολογίζουν την οικονομική δυνατότητα των καταναλωτών και έχουν οριζόντια εφαρμογή.

25. Ο καθορισμός των εσόδων, αποτελεί βασικό μέρος της διαδικασίας του δημοσιονομικού σχεδιασμού, ο οποίος, σύμφωνα με το Άρθρο 167 του Συντάγματος καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Όπως προκύπτει και από την ερμηνεία της λέξης σύμφωνα με το «Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας» του Γ. Μπαμπινιώτη, «προϋπολογισμός» είναι «ο εκ των προτέρων υπολογισμός των εσόδων και των εξόδων για ορισμένη χρονική περίοδο». Ως εκ τούτου, τα έσοδα πρέπει να θεωρούνται παράμετρος της δημοσιονομικής πολιτικής, η οποία καλείται να πληροί τις γενικές μεν, δεσμευτικές δε, υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο. Αντιστοίχως, ο καθορισμός του συντελεστή ΦΠΑ, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία αποφασίζει, ως αποτέλεσμα δέουσας και εμπειριστατωμένης μελέτης, συνυπολογίζοντας πάντοτε και το δημοσιονομικό αντίκτυπο.

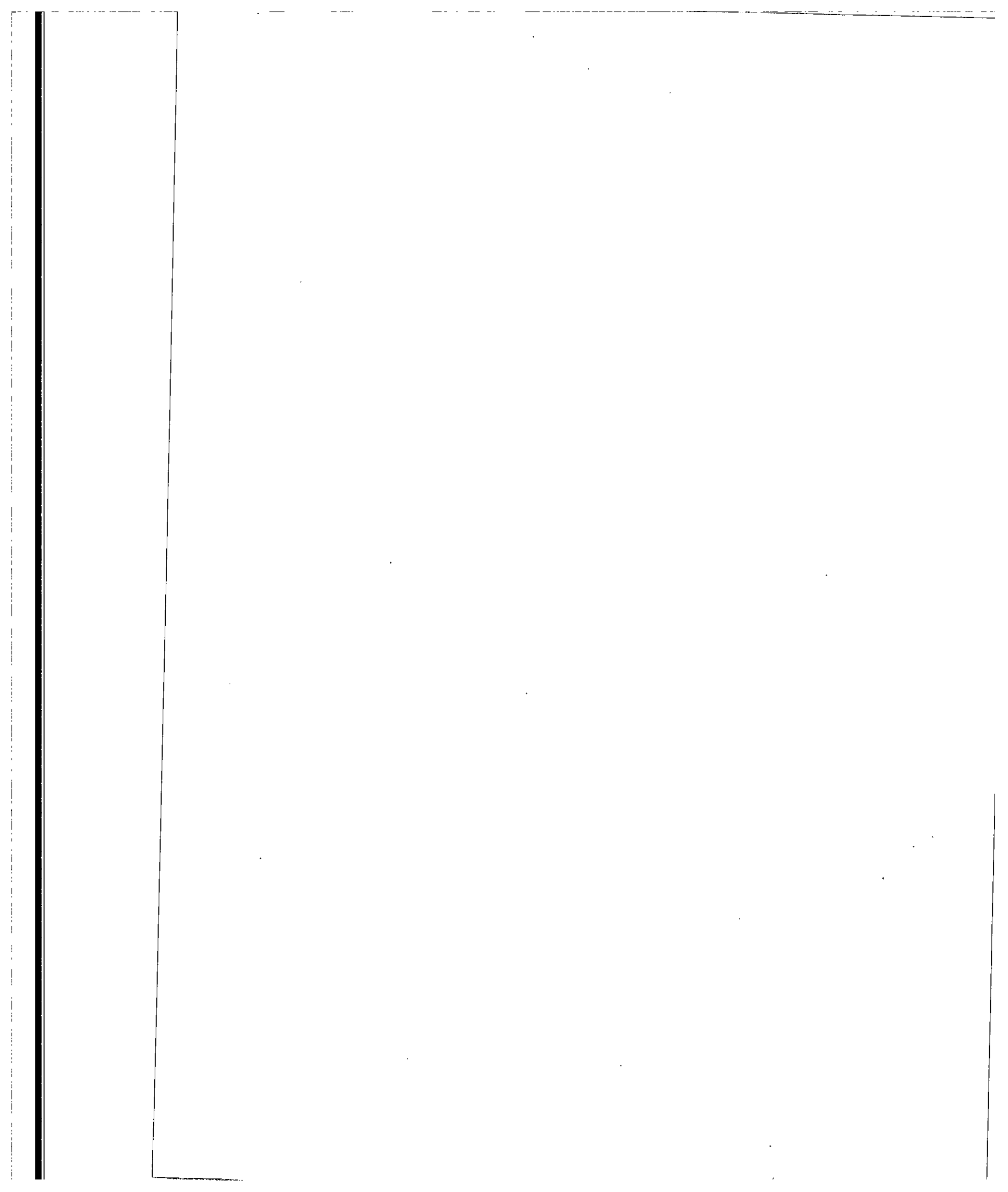
26. Σημειώνεται ότι του καταρτισμού του Προϋπολογισμού προηγείται, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Ν. 20(1)/2014, ο καθορισμός στα πλαίσια του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, ανώτατων οροφών δαπανών. Οι οροφές αυτές καθορίζονται αφού ληφθούν υπόψη σημαντικοί οικονομικοί παράμετροι, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εσόδων. Της κατάθεσης του προϋπολογισμού στη Βουλή των Αντιπροσώπων ακολουθεί η υποβολή στην ΕΕ του Σχεδίου Δημοσιονομικού Προγράμματος (Draft Budgetary Plan) (σχετική αναφορά στην παρ. 20/14).

27. Τα προϋπολογιζόμενα στον περί Προϋπολογισμού Νόμο έσοδα δεν ψηφίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Συνακόλουθα, η όποια ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του προϋπολογισμού, του οποίου τα έσοδα δεν ψηφίζονται, επηρεάζει το αναπτυξιακό και κοινωνικό πρόγραμμα της Κυβέρνησης και τις ήδη ειλημμένες διεθνείς υποχρεώσεις της και δεσμεύσεις της έναντι της ΕΕ, όπως αυτές παρουσιάζονται στις πιο πάνω παραγράφους. Επί της ουσίας, ο αναπεμπόμενος Νόμος παρεμβαίνει και τροποποιεί τη δημοσιονομική πολιτική, η οποία υπόκειται στις δεσμεύσεις του ενωσιακού δικαίου και αντίκειται στις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος, ήτοι του Άρθρου 167.

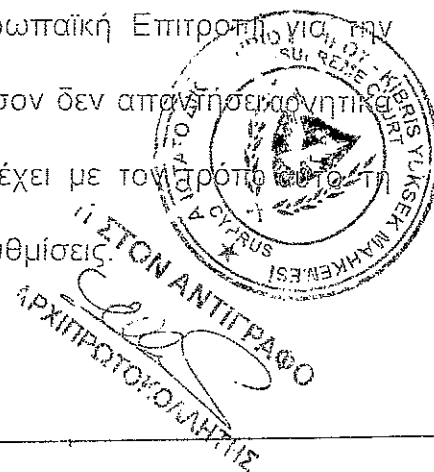
28. Ως εκ τούτου, ο αναπεμπόμενος Νόμος καταστρατηγεί την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, την οποία ο Νομοθέτης οφείλει να σέβεται όταν νομοθετεί και συνεπώς να μην υπερβαίνει το πεδίο της αρμοδιότητάς του, όπως αυτό χορηγείται από το Άρθρο 61 του Συντάγματος. Η διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής και η ευθύνη για την υλοποίησή της με βάση τις αυξημένες στην παρούσα φάση απαιτήσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει και συνολική εικόνα επί όλων των παραμέτρων που απαιτούνται για αυτή τη σύνθετη διαδικασία. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσα από τη ψήφιση νόμων που επηρεάζουν ουσιαστικά το σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής, παρεμβαίνει στην προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας να εκπληρώσει τις δημοσιονομικές της υποχρεώσεις, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Συγκεκριμένα, με τη ψήφιση του αναπεμπόμενου Νόμου, μειώνονται τα έσοδα του Κράτους κατά 75 εκ. ευρώ ή ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά 1/2 ποσοστιαία μονάδα, επηρεάζοντας τον δημοσιονομικό προγραμματισμό και δεσμεύσεις της Δημοκρατίας έναντι της ΕΕ.»

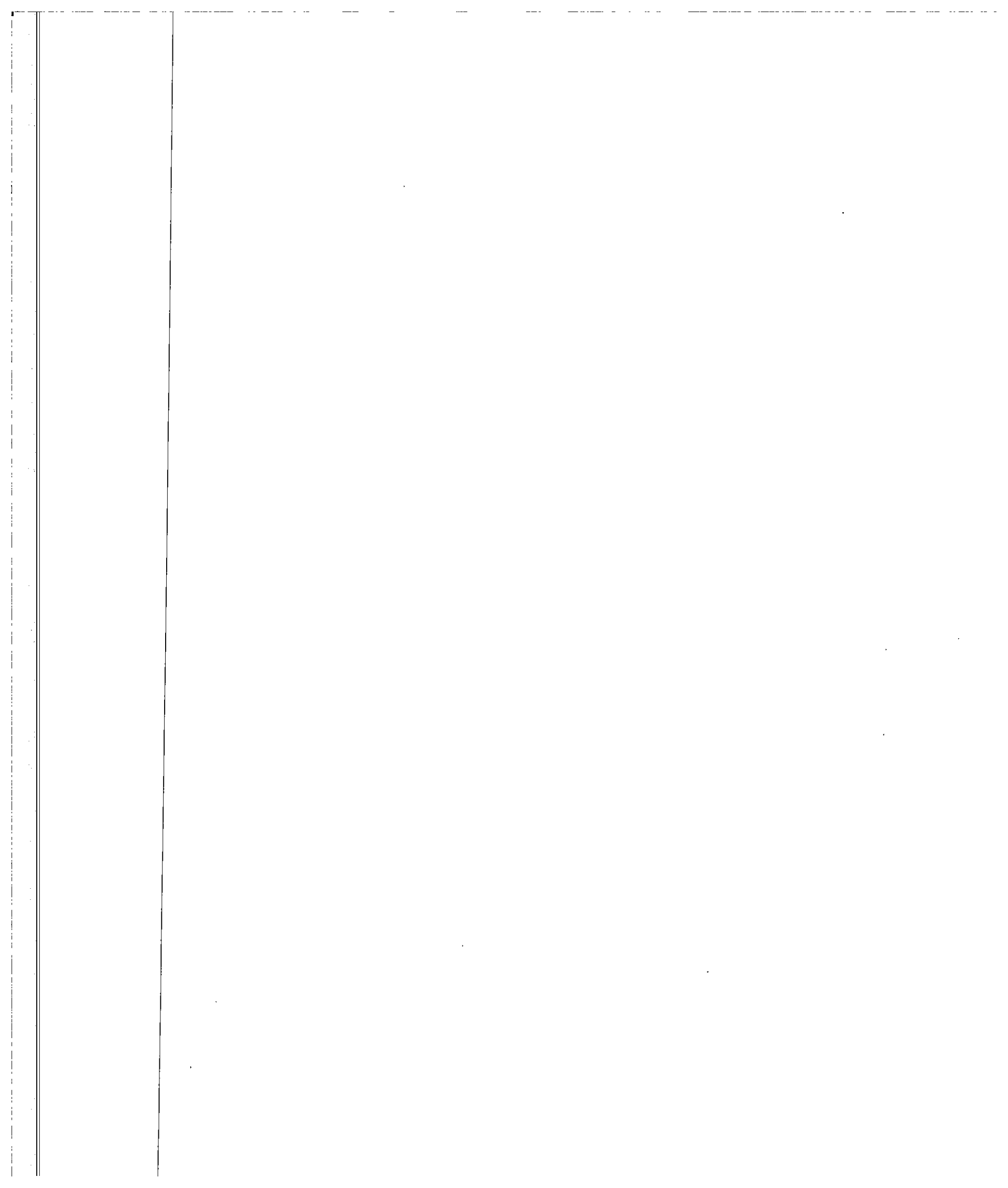

Συναφώς, με βάση τα προαναφερόμενα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εισηγείται όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μην εμμένει στην απόφασή της, αποδεχόμενη την αναπομπή.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης του αναπεμφθέντος νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών τόνισε ότι όσον αφορά την ουσία του θέματος, η κυβέρνηση είχε ήδη προχωρήσει σε οριζόντια αποκοπή στους λογαριασμούς των οικιακών καταναλωτών μέσω της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Περαιτέρω, προχώρησε στη στήριξη ευάλωτων ομάδων μέσω μείωσης του ΦΠΑ με την προτροπή των δικαιούχων να ενταχθούν στο σχετικό πρόγραμμα, τονίζοντας ταυτόχρονα την ανάγκη κοινολόγησης των προτάσεων νόμου που κατατίθενται εκ μέρους της Βουλής, ώστε να μην εκτροχιάζεται η λογική της οικονομικής διαχείρισης, όπως αυτή ασκείται από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο των δεσμεύσεων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμμετοχή της χώρας στην ΕΕ και ειδικότερα από τη συμμετοχή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ).

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέλυσε ενώπιον της επιτροπής τα δύο σκέλη επί των οποίων βασίστηκε η ασκηθείσα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή, τα οποία εστιάζονται αφενός στην παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών από τη νομοθετική εξουσία και αφετέρου στην από την ψηφισθείσα νομοθεσία παραβίαση των υποχρεώσεων της Δημοκρατίας έναντι της ΕΕ. Περαιτέρω, τόνισε την ανάγκη διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την οποία μείωση υφιστάμενου συντελεστή ΦΠΑ, η οποία εφόσον δεν απαντήσει αρνητικά σε σχετική πρόταση που υποβάλλεται ενώπιόν της, παρέχει με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα στα κράτη να προχωρούν με σχετικές εθνικές ρυθμίσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του αναπεμφθέντος νόμου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Αρ. Φακ.: 23.02.062.199-2021

4 Ιανουαρίου 2021

ΤΙ/ΑΚ/ΜΣ

